

80cie
SAMORZĄDU LEKARSKIEGO
NA ŚLĄSKU
— 1935-2015 —

ProMedico

PISMO ŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ W KATOWICACH

czerwiec/lipiec 2015 nr 223

ISSN 1232-8693

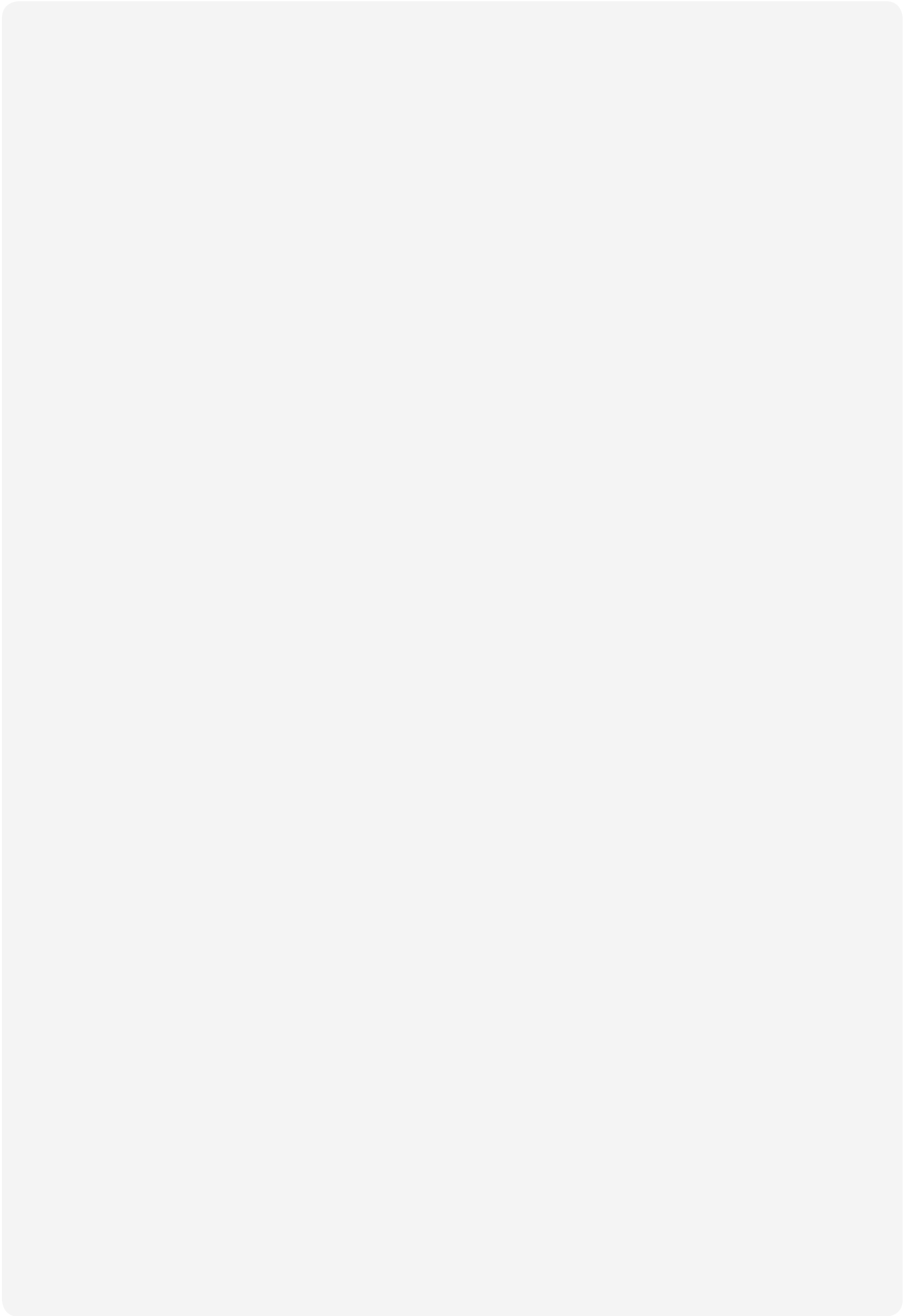

Udanego lata!

► **Pakiet onkologiczny
- sonda**
str. 9-11

► **Nowi specjaliści
sesji jesiennej**
str. 11-15

► **Na styku
medycyny i prawa**
str. 18-19, 19-20, 21

Z mojego punktu widzenia

„Strona ta powstała z myślą o naszym zdrowiu, które często powierzamy w ręce obcych nam ludzi. Ludzi, którzy czasem przez swoją rutynę, zaniedbanie i błędy doprowadzają do kalectwa, a nawet śmierci. (...) Którzy krzywdzą i nie widzą w tym nic złego. Tak opisani „ludzie” to my, lekarze, a te słowa są wpisem autora jednej z wielu nowych stron internetowych poświęconych zamieszczaniu opinii o nas i o naszej pracy. Doceniamy argumenty o ważnym interesie społecznym, zgodnie z którym każdy ma prawo do publikowania swoich uwag, sam pozostając anonimowym. Wolność słowa jest jednym z filarów demokracji, o którą wielu z nas, lekarzy, walczyło. Ale trudno nam uznać, że na negatywne komentarze, które są często agresywne i wyraźnie naruszające dobre imię niektórych członków naszego samorządu, nie można reagować, bo to „wolność wypowiedzi”. Dlatego w maju br. podjęliśmy interwencję u administratora jednej z takich stron i te najbardziej bulwersujące opinie już zostały usunięte. Na jak długo? Śląska Izba Lekarska nie jest prawnie upoważniona do występowania z własnej inicjatywy w postępowaniach przed sądami i organami zamiast pokrzywdzonego lekarza. Zapewniam jednak, że każdy członek naszego samorządu, który zwróci się do nas o wsparcie, otrzyma niezbędną pomoc, w możliwym zakresie. Wg mitologii greckiej, hydra lernejska miała wiele głów, a w miejsce odciętych, wyrastały trzy nowe. Trzeba było dopiero Heraklesa, by ją pokonać. Walka z agresją, nie tylko w internecie, przypomina taką właśnie hydrę... Dymisja ministra Arłukowicza spodzie-

wana była o wiele wcześniej. Powodów do koniecznej zmiany na tym stanowisku było aż nadto, bynajmniej nie tylko związanych z pakietem onkologicznym. To nie był minister zainteresowany partnerskim dialogiem ze środowiskiem medycznym, to nie był minister dotrzymujący składowych deklaracji i obietnic, często wielokrotnie. Nowo mianowanemu ministrowi zdrowia, naszemu Koledze ze Śląskiej Izby Lekarskiej, prof. Marianowi Zembali życzę dużo sił i determinacji niezbędnych dla sprostania powszechnie oczekiwanym rozwiązaniom najważniejszych problemów polskiej ochrony zdrowia. Ale do wyborów parlamentarnych zostało tylko kilka miesięcy – to naprawdę bardzo niewiele na kluczowe jakościowe zmiany i naprawianie wieloletnich błędów czy zaniechań, nawet przez Osobę o wielkim doświadczeniu i bogatej wiedzy.

20 maja br. Kapituła Odznaczeń, Medali i Wyróżnień postanowiła, że kolejnym laureatem Wawrzynu Lekarskiego – najwyższego wyróżnienia śląskiego samorządu lekarskiego – zostaje Zespół Chirurgii Rekonstrukcyjnej i Mikronaczyniowej w Klinice Chirurgii Onkologicznej, kierowany przez prof. Adama Maciejewskiego, wraz z zespołem anestezjologów Zakładu Anestezjologii i Intensywnej Terapii gliwickiego Oddziału Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach, pod kierownictwem dr. Krzysztofa Olejnika. To obecnie jedna z najbardziej rozpoznawalnych w świecie polskich placówek naukowo-badawczych oraz leczniczych. Jej lekarze: chirurdzy i anestezjolodzy, odważyli się na działania do tej pory re-

alizowane na świecie niezwykle rzadko, obarczone ogromnym ryzykiem – i odnieśli wielkie sukcesy, zgodnie z maksymą Horacego „sapere aude” („miej odwagę posługiwać się własną mądrością – Epistulae 1,2). Dali nam ogromne powody do dumy. Jak napisano w uzasadnieniu: „Śląski samorząd lekarski, doceniając te osiągnięcia, pragnie uwydatnić i podkreślić nadzwyczajny wkład skupionych wokół prof. A. Maciejewskiego lekarzy w światowy rozwój medycyny transplantologicznej i rekonstrukcyjnej oraz propagowanie i rozśławianie myśli naukowej, a także doskonałego warsztatu absolwentów śląskiej uczelni medycznej na międzynarodowej scenie.” Sądzę, że ten Wawrzyn wskazuje także na niezmiernie ważną rolę, jaką w medycynie odgrywa praca zespołowa pod kierunkiem lidera i Mistrza. Serdecznie gratuluję!

Pisząc te słowa o Mistrzach, myślę też o innym laureacie Wawrzynu Lekarskiego, z roku 2012, moim Nauczycielu i Mentorze, profesorze Andrzeju Łępkowskim. Pomimo świadomości przemijania, nie byliśmy przygotowani na Jego odejście... W rozmowie przeprowadzonej dla „Pro Medico” parę lat temu Profesor powiedział: „...czeka na nas jakiś drugi, lepszy świat, informacja o nim przyszła do człowieka od Boga, albo tylko od kapłanów, świat, w którym każdy z nas znajdzie spokój i ciszę, ale mam nadzieję, że nie tylko. Bo jak to, być tam całe tysiące lat i nic nie robić? Trudne do wyobrażenia...”

Andrzej Łępkowski

W numerze:

Z mojego punktu widzenia	1	Pro Medico postscriptum	23
Od redakcji	2	Farmakologia – II cz. wykładu prof. Waldemara Jańca	
Z działań samorządu	3-7	Książki nadesłane	25
Z teki rzecznika	8	I Kongres Polskiego Towarzystwa Krioterapii	26
Pakiet onkologiczny – sonda	9-11	Fraszki	26
Nowi specjaliści sesji jesiennej	11-15	Kursy i konferencje	27
Prestiżowe odznaczenia	16-17	Sympozja	28-30
Na styku medycyny i prawa	18-19	Felieton. Przeszłość czy przyszłość uzdrowisk	30
Dyskusja lekarzy sądowych	19-20	Sport	31
Lekarz biegły sądowy	21	Nekrologi, wspomnienia	31-33
Wyróżnienia RPO	22	Ogłoszenia, komunikaty, reklamy	34-36

Śląska Izba Lekarska

**Biuro czynne jest
w poniedziałki i środy
od 8.15 do 17.00,
a we wtorki,
czwartki i piątki
od 8.15 do 16.15.**

- ▶ **32 60 44 200** – główny numer, informacja o numerach wewnętrznych ŚIL
- ▶ **32 60 44 257** – FAX
- ▶ **32 60 44 210** – Dział Rejestru Lekarzy
- ▶ **32 60 44 220** – Dział Prywatnych Praktyk
- ▶ **32 60 44 225** – Ośrodek Kształcenia Lekarzy
- ▶ **32 60 44 230** – Składki
- ▶ **32 60 44 235** – Dział Księgowy
- ▶ **32 60 44 237** – Główna Księgowa
- ▶ **32 60 44 240** – Biuro Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Katowicach
- ▶ **32 60 44 251** – Dyrektor Biura ŚIL
- ▶ **32 60 44 253** – Sekretariat ŚIL
- ▶ **32 60 44 254** – rezerwacja miejsc w Hotelu „Pro Medico” w Warszawie
- ▶ **32 60 44 260** – Redakcja pisma „Pro Medico” oraz Dział Informacyjno-prasowy
biuletyn@izba-lekarska.org.pl
mediasil@izba-lekarska.org.pl
Rzecznik prasowy:
a.zadora@izba-lekarska.org.pl
- ▶ **32 60 44 262** – Ogłoszenia i reklamy w „Pro Medico”
- ▶ **32 60 44 265** – Zespół Radców Prawnych
- ▶ **32 60 44 270** – Sekretariat Komisji: Bioetycznej, Konkursowej i Etycznej
- ▶ **32 60 44 280** – Sekretariat Okręgowego Sądu Lekarskiego w Katowicach

Od redakcji

Idź i pozbieraj...

Znany psycholog społeczny dr Jacek Santorski (wywiad o agresji zamieściliśmy w nr. 217 „Pro Medico”, listopad 2014 r.) często przytacza chasydzką opowieść o człowieku, który rozpowszechniał o rabinie wredne kłamstwa. W końcu przyszedł prosić o przebaczenie, obiecując, że wszystkie krzywdy wyrówna. Rabin tak mu powiedział: *weź puchową poduszkę, rozetnij ją i porozrzuczaj na wietrze całe pierze*. Kiedy to zrobił i przyszedł do rabina po raz drugi, usłyszał: *a teraz idź i pozbieraj pierze...* W tej opowieści jest mowa o kłamstwach – z nimi walczyć łatwiej, można je odnieść do faktów i sprostować. Gorzej, gdy ktoś stosuje półprawdę, upublicznia tylko wygodne dla założonej tezy fragmenty, coś tylko sugeruje albo stosuje jeszcze „delikatniejsze” formy manipulacji. To właśnie jest rzeczywistość polskich mediów, bo audycji czy artykułów, w których wyraźnie kogoś pomówiono i zniesławiono (wg przepisów prawa), zdaje się nie jest tak wiele. W końcu redakcje też mają prawników, a autorzy – instynkt samozachowawczy. Wg prawa prasowego sprostowanie może odnosić się tylko do faktów. Jak więc reagować np. na komentarz redakcyjny, podsumowujący relację o pacjencie, który zmarł na stole operacyjnym: „...a tymczasem lekarze umywają ręce...”? (pomijam niefortunną zbitkę słowną, wynikającą z kontekstu: operacja i mycie rąk. Jak to sprostować? – „rąk nie umywamy”?). Czytam artykuł z Dziennika Zachodniego (3-4 czerwca 2015 r.) pt. „Wiedzę lekarze mają, więc co ich gubi? Cóż, brak czasu i zwykłej sumienności”, dotyczący dolnośląskich szpitali. Po pierwsze, nie można zarzucić autorce złej woli, tekst napisała w interesie społecznym. Po drugie, pisze o rzeczywistych zdarzeniach, czyli faktach. Po trzecie, powołuje się na opinie komentatorów. Po czwarte, język publikacji jest stonowany, ze strony dziennikarki padają pytania, a nie wyroki. A jednak cały artykuł powoduje, że można do reszty stracić zaufanie i do lekarzy, i do szpitali, bo trzy przykłady tragicznych w skutkach błędów, wybrane z kilku lat, robią piorunujące wrażenie. To dobry przykład, pokazujący, jak trudno podjąć polemikę z artykułami czy programami realizowanymi w takiej właśnie konwencji. W tego typu publikacjach powtarza się tzw. „narrator wszystkowiedzący”: „gdyby operację przeprowadzono szybciej, wiodłaby dziś normalne życie”, „gdyby w porę zastosować antybiotyki”, „gdyby zrobiono cesarskie cięcie, nie doszłoby do...”. Chcę wierzyć, że dziennikarze zdobyli tak dużą wiedzę medyczną, że wiedzą to na pewno. Czy ich wiedza jest większa, niż ta lekarska? Nie są to jednak podstawy do sprostowań, nie ma mowy o procesach o naruszenie dóbr osobistych. Sprawy nie rozwiązuje też list do redakcji z wyjaśnieniami – wydawca nie ma obowiązku go wydrukować.

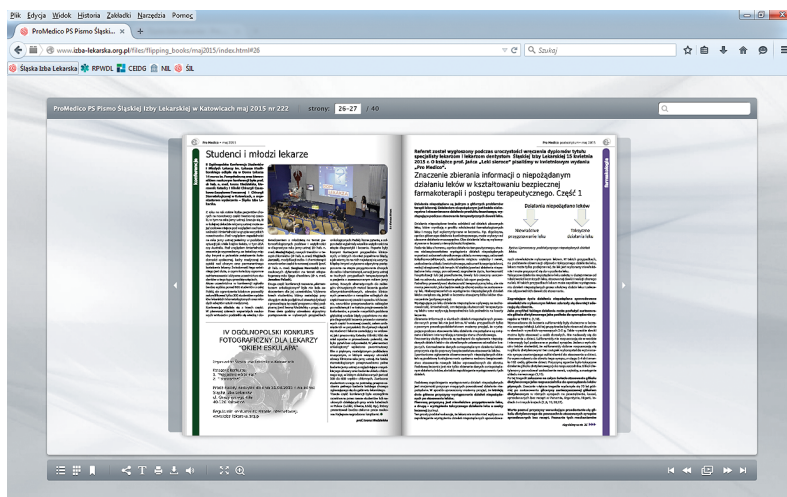
A więc... Poduszka rozpruta, pierze już fruwa na wietrze, nie można go pozbierać i złożyć z powrotem.

Grażyna Ogrodowska
zastępca redaktora naczelnego „Pro Medico”
g.ogrodowska@izba-lekarska.org.pl

Szanowni Czytelnicy!

Zapraszamy do lektury tekstów zamieszczanych w wydaniu internetowym „Pro Medico”. Na przykład w numerze majowym na stronach 25-27 zamieściliśmy fragmenty wykładu profesora **Waldemara Jańca**, „Znaczenie zbierania informacji o niepożądanym działaniu leków w kształtowaniu bezpiecznej farmakoterapii i postępu terapeutycznego”, wygłoszonego podczas uroczystości wręczenia dyplomów tytułu specjalisty lekarzom i lekarzom denty stomatologii Śląskiej Izby Lekarskiej 15 kwietnia 2015 r. Po wejściu na stronę internetową ŚIL wystarczą trzy „kliknięcia”: w winietę „Pro Medico”, zakładkę „bieżące numery” (pod tytułem „wersja internetowa”) i „numer majowy”. Informacja dla tradycjonalistów: ta wersja ma odwracane strony, jak w „zwykłej” gazecie, wydaje nawet szelest kartek... W każdym z kolejnych wydań umieszczamy artykuły niepublikowane w wersji papierowej, polecamy.

Redakcja

► Majowe posiedzenie ORL

- Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej, które odbyło się 13 maja br. w dużej części poświęcone zostało planom remontu i modernizacji budynku Domu Lekarza w Katowicach. Planowane prace na lata 2015-2017 mają umożliwić jak najefektywniejsze wykorzystanie wszystkich pomieszczeń gmachu, a także przystosowanie go do współcześnie obowiązujących standardów. Prace remontowo-modernizacyjne mają objąć m.in. hol, salę audytorijną, pomieszczenia biurowe oraz klatki schodowe i korytarze na wszystkich dziewięciu kondygnacjach budynku. Przewidziane jest także odnowienie okładzin portyku, wykonanie podjazdu oraz wymiana stróżówki na parkingu. Obecnie trwają prace przygotowawcze do remontu pomieszczeń na poziomie -2, gdzie będzie zlokalizowane archiwum Izby oraz (w nowej lokalizacji i z nowym wyposażeniem) magazyn książek katowickiego Oddziału Głównej Biblioteki Lekarskiej.
- W związku z podjętą w maju przez pielęgniarki i położne ogólnopolską akcją protestacyjną, ORL podjęła stanowisko, w którym wyrażono solidarność i poparcie dla walki o właściwe warunki pracy i płacy wykonujących ten zawód, a także pracowników innych zawodów medycznych (pełna treść stanowiska znajduje się w tym numerze „Pro Medico” na str. 6). ●

► Trzy Prezydia

fot.: Grażyna Ogródowska

W dniach 22-23 maja br. w Woźnikach koło Częstochowy odbyło się wspólne posiedzenie Prezydiów trzech okręgowych rad lekarskich (śląskiej, beskidzkiej, częstochowskiej) wraz z Rzecznikami Praw Lekarza, przewodniczącymi Okręgowego Sądu Lekarskiego oraz Rzecznikami Odpowiedzialności Zawodowej. W spotkaniu udział wzięli także główni księgowi i radcy prawni Izb. Spotkanie rozpoczęło podjęciem stanowiska popierającego Apel Prezydium NRL z 22 maja br., w którym zawarto deklarację udzielenia ofiarom wojny domowej w Syrii wszelkiej możliwej pomocy w zakresie określonym przez polskie władze.

W trakcie posiedzenia wiele miejsca poświęcono problemom związanym z obroną wizerunku lekarzy oraz zagadnieniom postrzegania samorządu lekarskiego przez jego członków. Zastanawiano się zarówno nad rodzajami działań, jakie należy podjąć w tym zakresie, jak i nad stworzeniem określonych schematów postępowania. Prezes ORL, **Jacek Kozakiewicz** przedstawił m.in. sprawozdanie z prac Zespołu powołanego przez Konwent Prezesów, w którym uczestniczy wraz z prof. **Katarzyną Ziorą**, Rzecznikiem Praw Lekarzy Śląskiej Izby Lekarskiej. Na zakończenie obrad Prezydium podjęły wspólne stanowisko w sprawie ochrony wizerunku zawodu lekarza i lekarza dentystry (pełna treść stanowiska znajduje się w tym numerze „Pro Medico” na str. 6). ●

► Studenci SUM gośćmi Prezydium ORL

fot.: Anna Zadóra-Świderek

W przedostatnim tygodniu maja, na zaproszenie Prezydium ORL, gośćmi posiedzenia byli studenci Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach: **Emilia Gruca** i **Marcin Gawliński**. Oboje są stypendystami Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, których kształceniu patronuje Śląska Izba Lekarska (18 lutego br. Prezydium ORL podjęło decyzję o ufundowaniu dwóch rocznych stypendiów dla zdolnych studentów SUM i przekazało pieniądze na ten cel Fundacji Episkopatu Polski „Dzieło Nowego Tysiąclecia” – wspierającej edukację młodzieży z małych miast i wsi). Wizyta była okazją do przedstawienia zasad funkcjonowania fundacji i kwalifikowania kandydatów na stypendystów oraz omówienia zakresu pomocy, na jaką może liczyć młodzież, której stypendium zostanie przyznane.

W spotkaniu uczestniczyli także **Oskar Bożek** i **Marta Lampert** – przedstawiciele Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego SUM. Na pytania prezydentów dotyczące ich zdania na temat likwidacji stażu podyplomowego przyznali, że samorząd studencki podtrzymuje swoją opinię, że staż powinien pozostać jako ważny element kształcenia młodych lekarzy – niezbędny do wdrożenia adeptów medycyny w arkania tak odpowiedzialnych zawodów, jakimi są lekarz i lekarz dentyista.

Pani Marta Lampert, będąca koordynatorką działań studentów SUM w ramach podpisanego w czerwcu ubiegłego roku porozumienia w zakresie upowszechniania, propagowania i organizowania przez studentów różnych form pomocy dla seniorów – członków ŚIL i ich rodzin, podzieliła się informacjami na temat praktycznego funkcjonowania projektu. Studenci regularnie odwiedzają Dom Lekarza Seniora w Sosnowcu i reagują na bieżące potrzeby pensjonariuszy (np. pomagają w komunikacji z mieszkającymi za granicą członkami rodzin m.in. za pomocą Skype’a). W ramach projektu odbywają się także spotkania indywidualne w mieszkaniach lekarzy seniorów, którzy zgłosili w biurze ŚIL chęć skorzystania z takiej formy pomocy. ●

► Spotkanie przedstawicieli okręgowych izb lekarskich w Gdańsku

W dniach 29-31 maja w Gdańsku miało miejsce połączone spotkanie Konwentu Prezesów Izb Lekarskich, przedstawiciele redakcji biuletynów izbowych oraz XXIV Konferencja Młodych Lekarzy i II Pomorska Konferencja Prawników OIL, na którą przybyli przedstawiciele Izb z całej Polski. Poza zebraniami roboczymi w poszczególnych grupach, odbyły się dwa wspólne panele dyskusyjne – dotyczący polityki medialnej i PR-owskiej samorządu oraz problemów, na jakie napotykają młodzi lekarze: system szkolenia specjalistycznego (jak zwiększyć liczbę miejsc w trybie rezydentym?), zapewnienie czasu (urlopy szkoleniowe) i funduszy na rozwój zawodowy i kształ-

ciąg dalszy ze str. 3 ►►►

cenie, przestrzeganie prawa pracy i zapewnienie lepszych warunków wykonywania zawodu – to główne z omawianych zagadnień. Aby zobrazować, jak pilne jest wprowadzenie zmian, które sprawia, że młodzi medycy będą usatysfakcjonowani z warunków, w jakich przyjdzie im się kształcić i pracować, Komisja Młodych Lekarzy OIL w Gdańsku przeprowadziła badania ankietowe (wśród około 400 swoich kolegów do 35. roku życia), z których wynika, że aż 43 proc. z nich chciałoby wyjechać za granicę. Zdecydowaną chęć pozostania w kraju zadeklarowało jedynie 17 proc. ankietowanych. ●

► Pomoc dla Nepalu

W związku z tragiczną sytuacją ofiar trzęsień ziemi w Nepalu, które miały miejsce w ostatnim czasie, członkowie Prezydium ORL, świadomi ogromu potrzeb wszystkich poszkodowanych, postanowili 6 maja br. udzielić wsparcia materialnego, przekazując Stowarzyszeniu Nepalczyków w Polsce kwotę 10.000 zł na rzecz pokrzywdzonych w kataklizmie. Stowarzyszeniu przewodniczy chirurg onkolog, dr **Bodha Raj Subedi** – Nepalczyk, mieszkający od 17 lat w Świebodzicach, który nadesłał specjalne podziękowania dla Izby: „*Jest nam niezmiernie miło, że Śląska Izba Lekarska przychyliła się do naszej prośby. Jako przewodniczący zarządu zapewniam, że te środki trafią do najbardziej potrzebujących. Jeszcze raz w imieniu poszkodowanych i ich rodzin oraz wszystkich Nepalczyków w Polsce, serdecznie dziękuję.*”

Osoby chcące przekazać darowiznę na rzecz Stowarzyszenia mogą dokonać wpłaty na konto bankowe w BZWBK: **27 1090 2356 0000 0001 1368 0462** z tytułem przelewu „**Imię i nazwisko oraz darowizna dla Nepalu**”. Szczegółowe informacje dotyczące akcji można uzyskać pod numerami telefonów: 606 852 837, 604 787 866. ●

► W skrócie

- 14 kwietnia – prezes ORL, **Jacek Kozakiewicz** spotkał się z **Jolantą Czernicką-Siwecką** – prezes zarządu Fundacji Iskierka, organizacji pożytku publicznego, która zajmuje się budowaniem systemów wsparcia dla dzieci z chorobą nowotworową i ich rodzin. Głównym tematem rozmowy, w której uczestniczył również prof. **Tomasz Szczepański**, były problemy onkologii dziecięcej oraz udział ŚIL w organizacji Konferencji „Progress in pediatric oncology and hematology. Postępy w onkologii i hematologii dziecięcej”, która odbędzie się 14 listopada br.
- 17-19 kwietnia – w Ustroniu miały miejsce wspólne warsztaty szkoleniowe OROZ, zespołu rzeczników odpowiedzialności zawodowej i członków Okręgowego Sądu Lekarskiego w Katowicach z udziałem prezesa ORL i prokuratora **Andrzeja Józwiaka**. Uczestnikami szkolenia byli również przedstawiciele izb: częstochowskiej, krakowskiej i opolskiej.
- 18 kwietnia – w Zawierciu odbył się XXIII „Koncert Wiesław Ochman i jego goście”, z którego dochód zasiliło konto Fundacji Pomocy dla Szpitala w Zawierciu „Auxilium”. Fundacja powstała w 1992 r. z inicjatywy dr. **Henryka Wnuka**. Do tej pory dzięki koncertom udało się zbierać ponad milion złotych, co pozwoliło na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego dla zawierciańskiego szpitala. Honorowymi gośćmi wydarzenia byli prezesi: **Maciej Hamankiewicz** (NRL) oraz **Jacek Kozakiewicz** (ORL w Katowicach).
- 29 kwietnia – Prezydium ORL wyraziło zgodę na dofinansowania lekarzom członkom ŚIL zakupu kartonów – Multikarnety OK System. Izba będzie partycypowała w ich kosztach w wysokości 30% wartości danego kartonu, co będzie skutkowało obniżeniem jego ceny dla zainteresowanych lekarzy. Multikarnety OK System dostępne są dla członków ŚIL od kwietnia 2014 r. dzięki zawartej umowie z OK System Polska S.A.
- 30 kwietnia – w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach prezes **Jacek Kozakiewicz** uczestniczył w uroczystym

wręczeniu certyfikatu akredytacyjnego przyznanego przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia.

- 7 maja – prezes ORL spotkał się z prof. **Andrzejem Witkiem**, kierownikiem Katedry i Kliniki Położnictwa i Ginekologii, prodziekanem Wydziału Lekarskiego SUM w Katowicach. Rozmowa dotyczyła m.in. współpracy specjalistycznych towarzystw medycznych z samorządem lekarskim oraz kończących się obchodów rocznicy 40-lecia istnienia Wydziału Lekarskiego SUM.
- 16 maja – w Wiśle odbyły się uroczyste obchody jubileuszu 60-lecia powstania Śląskiego Oddziału Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego z udziałem prezesa ORL.
- 19 maja – prezes **Jacek Kozakiewicz** spotkał się z przedstawicielkami Zarządu Oddziału Śląskiego Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich: dr **Elżbietą Kortyczko** – prezes i dr **Barbarą Kopczyńską** – wiceprezes oraz ks. **Krzysztofem Tabathem** – duszpasterzem służby zdrowia Archidiecezji Katowickiej. Tematem rozmów były przygotowania do planowanej jesienią tego roku konferencji poruszającej problem dehumanizacji medycyny, której współorganizatorami będą Oddział Śląski Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich oraz Śląska Izba Lekarska.
- 20 maja – członkowie Prezydium ORL złożyli gratulacje pani **Róży Wróbel**, głównej księgowej ŚIL, w związku z przyznaniem jej przez Zarząd Główny Stowarzyszenia srebrnej odznaki „Zasłużony w rozwoju Stowarzyszenia Księgowych w Polsce”.
- 21 maja – odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja Chirurgii Metabolicznej i Bariatrycznej z udziałem prezesa ORL, której przewodniczącym komitetu naukowego i organizacyjnego był prof. **Krzysztof Sosada** kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej, Bariatrycznej i Medycyny Ratunkowej SUM oraz członek Prezydium ORL.
- 24 maja – prezes ORL na zaproszenie **Tadeusza Donocika**, prezesa Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach, był gościem XI Koncertu Papieskiego w Muzeum Zamkowym w Pszczynie.
- 27 maja – przedstawiciele śląskiego samorządu lekarskiego m.in. **Jacek Kozakiewicz**, prezes ORL, **Maciej Hamankiewicz**, prezes NRL oraz **Krzysztof Frey**, sekretarz ORL, wzięli udział w otwarciu nowego budynku Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu – ośrodka mającego zintegrowany system nowoczesnej wysokospecjalistycznej diagnostyki i terapii chorób serca, płuc i naczyń u dorosłych i dzieci. ●

Anna Zadora-Świderek, Justyna Dasiak
we współpracy z dr. **Krzysztofem Freym**, sekretarzem ORL

Karta Dużej Rodziny Lekarskiej

W związku z podjęciem przez ORL w Katowicach uchwały z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie Karty Dużej Rodziny Lekarskiej, bardzo prosimy o kontakt z Biurem ŚIL lekarzy i lekarzy dentystów wychowujących w swoich rodzinach troje lub więcej dzieci. Zebrane od Koleżanek i Kolegów informacje pozwolą nam poznać liczbę dużych rodzin lekarskich, co jest niezbędne do opracowania Regulaminu Karty oraz przygotowania katalogu świadczeń i uprawnień dla jej posiadaczy.

Informacje o liczbie i wieku dzieci prosimy składać na kontakt: sekretariat@izba-lekarska.org.pl
tel. (32) 60 44 254 (252 lub 253).

Pełny tekst uchwały ORL z 28.01.2015 r. w sprawie Karty Dużej Rodziny Lekarskiej dostępny jest pod linkiem: <http://www.izba-lekarska.org.pl/bip/www/stro-na/2000-uchwala-nr-12015-orl>

Komunikat prezesa ORL w sprawie Platformy e-learningowej

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy
Wychodząc naprzeciw Waszym prośbom i oczekiwaniom, dbając o poszerzenie możliwości kształcenia podyplomowego, przygotowaliśmy w Śląskiej Izbie Lekarskiej i udostępniamy nieodpłatnie jego nową formę.

Platforma e-learningowa, uruchomiona na stronie internetowej ŚIL, pozwala na nieograniczony w czasie dostęp do pogłębiania wiedzy z różnych dziedzin medycyny. Zaczynamy od wykładów i testów w następujących tematach:

- 1. Leczenie alergicznych nieżytów nosa u dorosłych i dzieci.**
- 2. Rozpoznanie i wstępne leczenie astmy oskrzelowej.**
- 3. Leczenie zaostrzeń astmy.**
- 4. Ból przebiegający w chorobach nowotworowych.**
- 5. Dlaczego właśnie pantoprazol jest nam ciągle tak bardzo potrzebny?**

To dopiero początek, w nieodległej przyszłości udostępniom zostaną Wam kolejne tematy. Zachęcam do korzystania z możliwości kształcenia się w tej dogodnej formie.

Wystarczy wejść na stronę <http://www.izba-lekarska.org.pl/kursy> założyć konto i można korzystać z platformy e-learningowej.

Jacek Kozakiewicz

Komunikat prezesa ORL w sprawie "Czarnej listy lekarzy"

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy
Uprzejmie informuję, że w związku z funkcjonowaniem profilu „Czarna lista lekarzy Śląsk” na portalu społecznościowym Facebook, na którym zamieszczane są negatywne komentarze, mogące naruszać dobre imię poszczególnych członków naszego samorządu, Śląska Izba Lekarska wystąpiła bezwzględnie do administratora portalu Facebook o podjęcie stosownych kroków w celu zweryfikowania działania ww. profilu.

Przypominam, że każdy z członków Śląskiej Izby Lekarskiej, którego dobre imię zostało naruszone w jakikolwiek sposób, w tym m.in. poprzez zamieszczenie negatywnego komentarza na ww. profilu, może skorzystać z niezbędnej porady prawnej w Śląskiej Izbie Lekarskiej lub zwrócić się do jednej z kancelarii adwokackich, których lista jest zamieszczona na stronie Śląskiej Izby Lekarskiej, zgodnie z porozumieniem z Okręgową Radą Adwokacką, zawartą w 2010 roku.

Jacek Kozakiewicz

13.05.2015 r.

STANOWISKO

**Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach
z dnia 29 kwietnia 2015 r.**

w sprawie zapewnienia właściwych warunków pracy i płacy lekarzy i lekarzy dentystów

Ważnymi ustawowymi zadaniami samorządu lekarskiego są ustanawianie zasad etyki lekarskiej i dbanie o ich przestrzeganie, sprawowanie pieczy nad należytem i sumiennym wykonywaniem zawodu lekarza, zapewnienie lekarzom możliwości doskonalenia zawodowego, a także podejmowanie działań na rzecz właściwych warunków pracy i godnej płacy. Ustalanie warunków pracy i płacy, które nie jest zależne bezpośrednio od samorządu zawodowego, powinno zapewniać bezpieczeństwo pacjentom i lekarzom, a także ich najbliższym.

Samorząd lekarski należy do bardzo nielicznych organizacji upominających się permanentnie o zapewnienie lekarzom właściwych warunków pracy i płacy, niestety ciągle bez zadowalających środowisko lekarskie efektów.

Konsekwencją braku perspektywicznej polityki zdrowotnej w Polsce w ostatnich kilkunastu latach jest m.in. obecna liczba praktykujących lekarzy w relacji do liczby mieszkańców, plasująca nasz kraj na końcowym miejscu w Europie, przy jednoczesnym starzeniu się kadry lekarskiej w wielu specjalnościach. W tej sytuacji wprowadzenie obowiązku przestrzegania obligatoryjnie ustanowionego maksymalnego łącznego czasu udzielania świadczeń spowodowałoby załamanie ochrony zdrowia w Polsce. Świadomość tego faktu była też z pewnością powodem przyjęcia przez polskie władze własnej modyfikacji Dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dot. czasu pracy, ciągle jeszcze obowiązującej.

Przy niewystarczającej liczbie lekarzy, a także przy braku odpowiedniej wielkości środków finansowych w dyspozycji większości pracodawców, wymusza się na lekarzach podejmowanie i wykonywanie dodatkowej pracy, na warunkach odbiegających często od przyjętych za standardowe i za niegodne tej pracy wynagrodzenie, zwłaszcza w odniesieniu

do stawki godzinowej. Przyjmowanie pomimo tego przez lekarzy dodatkowych obowiązków jest wyrazem ich troski o zapewnienie pomocy każdemu potrzebującemu pacjentowi, jest także często wymuszone sytuacją materialną ich samych i ich bliskich. Prezydium ORL jest przekonane, że członkowie ŚIL wykonują swój zawód w pełni profesjonalnie i w miarę posiadanych możliwości czynią wszystko w celu poprawy zdrowia i ratowania życia oddanych im pod opiekę pacjentów, przestrzegając w swoim postępowaniu obowiązującego prawa, pamiętając równocześnie o dbałości o należyte bezpieczeństwo swoje i swoich bliskich. Obecne warunki pracy i płacy zdecydowanej większości lekarzy sprzyjają pojawianiu się sytuacji będących zagrożeniem dla właściwego wykonywania zawodu z łatwymi do przewidzenia konsekwencjami.

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach ponownie podkreśla, że na każdym etapie organizacji ochrony zdrowia i udzielania świadczeń medycznych konieczne są ze strony decydentów kompleksowe działania zapewniające niezbędne warunki dla realizacji zadań, m.in. zawartych w koszyku świadczeń gwarantowanych, w zgodzie z obowiązującym prawem, dobrem pacjentów, etyką lekarską, poszanowaniem godności zawodu lekarza, także poprzez zagwarantowanie właściwych warunków pracy i płacy. Prezydium ORL stanowczo sprzeciwia się przerzucaniu odpowiedzialności za błędy polityki zdrowotnej na lekarzy i innych fachowych pracowników medycznych.

Prezes

**Okręgowej Rady Lekarskiej
Jacek Kozakiewicz**

Sekretarz

**Okręgowej Rady Lekarskiej
Krystian Frey**

STANOWISKO**Okręgowej Rady Lekarskiej
w Katowicach
z dnia 13 maja 2015 r.
w sprawie protestu
pielęgniarek i położnych**

Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach solidaryzuje się ze środowiskiem pielęgniarek i położnych, protestującym przeciwko złym warunkom pracy i płacy.

Jednocześnie Rada przypomina, że śląski samorząd lekarski wielokrotnie zwracał uwagę na konsekwencje niskich publicznych nakładów finansowych na ochronę zdrowia w Polsce, co przekłada się na wysokość wynagrodzeń pielęgniarek i pracowników innych zawodów medycznych, także lekarzy.

Prezes
Okręgowej Rady Lekarskiej
Jacek Kozakiewicz

Sekretarz
Okręgowej Rady Lekarskiej
Krystian Frey

STANOWISKO**Prezydiów Okręgowej Rady Lekarskiej
w Bielsku-Białej, Częstochowie i Katowicach
z dnia 22 maja 2015 r.
w sprawie ochrony wizerunku zawodu
lekarza i lekarza dentysty**

Prezydium Okręgowych Rad Lekarskich Beskidzkiej, Częstochowskiej i Śląskiej Izby Lekarskiej wyrażają podziękowanie dla wielomiesięcznych prac Konwentu Prezesów ORL w sprawie wzmocnienia działań samorządu lekarskiego dla ochrony wizerunku zawodu lekarza i lekarza dentysty.

Uważamy za konieczne określenie przez Naczelną Radę Lekarską, z wykorzystaniem projektów przygotowanych przez Konwent Prezesów, celów i zadań niezbędnych dla ich realizacji, prowadzących do zintensyfikowania działań mających na celu wzmocnienie ochrony wizerunku lekarza.

Prezes
ORL w Bielsku-Białej
Klaudiusz Komor

Prezes
ORL w Częstochowie
Zbigniew Brzezina

Prezes
ORL w Katowicach
Jacek Kozakiewicz

KOMUNIKAT - SKŁADKI

Koleżanki i Koledzy!

Mija pięć miesięcy od wejścia w życie nowej uchwały NIL w sprawie składek. Uchwała ta zmieniła składkę członkowską do wysokości **60 zł miesięcznie**. Wprowadziła też zwolnienia z opłacania składki dla lekarzy po 75. roku życia i tych, których jedynym źródłem przychodów jest renta lub emerytura. **Dla lekarzy, którzy mieli obniżoną składkę członkowską do 10 zł miesięcznie, jeżeli w ich statusie nic się nie zmieniło, wysokość składki pozostaje bez zmian.**

Z naszych obserwacji wpływu składek wynika, że składkę w wysokości 40 zł, a nie 60 zł miesięcznie, opłaca jeszcze około 30% naszych członków.

Dlatego zwracam się o zweryfikowanie opłacania składek do prawidłowej wysokości, tj. 60 zł miesięcznie.

JEDNOCZEŚNIE PROSIMY O NIEZWŁOCZNE INFORMOWANIE ŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ O WSZELKICH ZMIANACH MAJĄCYCH WPŁYW NA ZMIANĘ WYSOKOŚCI SKŁADEK, tj.:

- o przeniesieniu się na obszar działania innej Izby
- zmianie adresu zamieszkania lub prowadzenia działalności indywidualnej praktyki lekarskiej
- zmianie miejsca zatrudnienia
- utracie dokumentu uprawniającego do wykonywania zawodu
- zmianie nazwiska
- uzyskaniu lub utracie obywatelstwa polskiego
- przejściu na emeryturę lub rentę
- zarejestrowaniu w urzędzie pracy
- przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Jerzy Rdes
Skarbnik Okręgowej Rady
Lekarskiej w Katowicach

**Komisja ds. Emerytów i Rencistów
Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach
INFORMUJE**

Termin wyjazdu integracyjnego „**Góry Świętokrzyskie**” uległ zmianie. Wyjazd zostanie zorganizowany w dniach **10-13 września br.** Zapisy przyjmujemy **do 15 lipca br.**

Koszt uczestnictwa w wyjeździe wynosi **175 zł/osobę**. Program wyjazdu zostanie opublikowany na stronie internetowej ŚIL (http://www.izba-lekarska.org.pl/46-komisja_ds_emerytow_i_rencistow), pozostaje również do wglądu w biurze ŚIL (V p.).

W dniach **19-26 września br.** zorganizowany zostanie wyjazd integracyjny do **hotelu Kotarz w Brennej**. Zapisy przyjmujemy **do 31 lipca br.** Koszt uczestnictwa w wyjeździe wynosi **350 zł/osobę**. Uczestnicy wyjazdu będą mogli skorzystać z basenu krytego, jacuzzi, groty solnej, kompleksu saun oraz basenu zewnętrznego z brodzikiem dla dzieci i jacuzzi. Podczas pobytu odbędą się zajęcia w ramach Lekarskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Irena Utrata
Przewodnicząca Komisji ds. Emerytów i Rencistów
Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach

Uwaga! Fałszywe oferty szkoleniowe!

Do wielu lekarzy prowadzących prywatne praktyki lekarskie w ostatnich tygodniach napływały liczne mailowe anonse o rzekomej konieczności odbycia do 1 lipca br., obowiązkowych szkoleń z zakresu administrowania danymi. Nadawcy tych maili posługują się „wymogami GIO-DO i NFZ”, ostrzegają przed karami finansowymi za niestosowanie się do przepisów i oferują płatne (ok. 800 zł) szkolenia. Wydruk jednego z takich maili otrzymaliśmy do wglądu. Poniżej komunikat zespołu radców prawnych ŚIL:

Przestrzegamy przed ofertami firm przedstawiającymi obowiązkowe szkolenia dla lekarzy i lekarzy dentyków z zakresu ochrony danych osobowych, ochrony środowiska czy gospodarki odpadami.

Przypominamy, że zgodnie z przepisami ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 464) oraz rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków (Dz.U. z 2004 r. Nr 231, poz. 2326), lekarze i lekarze dentyści mają prawo i obowiązek doskonalenia zawodowego, w szczególności w różnych formach kształcenia podyplomowego.

Wskazane rozporządzenie definiuje pojęcie doskonalenia zawodowego lekarza, które obejmuje aktywność zawodową w ramach samokształcenia lub w zorganizowanych formach

kształcenia podyplomowego poprzez odbywanie szkolenia specjalizacyjnego, nabywanie umiejętności zawodowych z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonych świadczeń zdrowotnych oraz doskonalenie w innych formach kształcenia.

Podkreślić należy, że wśród innych form kształcenia nie przewidziano żadnych kursów lub szkoleń niezwiązanych z wykonywaniem zawodu lekarza. Tym samym prosimy o rozwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczącej uczestnictwa w ww. kursach lub szkoleniach. W przypadku wątpliwości co do konieczności udziału w takim kursie, istnieje możliwość zasięgnięcia porady w Śląskiej Izbie Lekarskiej.

**Zespół Radców Prawnych
Śląskiej Izby Lekarskiej**

ANDRZEJKI STOMATOLOGICZNE 2015

**Komisja Stomatologiczna Śląskiej Izby Lekarskiej
zaprasza na spotkanie szkoleniowo-integracyjne
II ANDRZEJKI STOMATOLOGICZNE
27-29 listopada 2015, Hotel Stok**** - Wisła**

PLAN KONFERENCJI:

27.11.2015 (piątek)

- Zrównoważony rozwój kariery zawodowej.
- Stomatologia dziecięca.
- Eliminacja lęku pacjenta.
- Przyszłość prowadzących praktyki lekarskie.
- „Erotyka ust”.
- * Kolacja bankietowa, wieczór z gwiazdami.

28.11.2015 (sobota)

- Glasjonometry, kompomery, giomery – zasady pracy i przegląd materiałów.
- Ortodoncja, implantologia w praktyce ogólnostomatologicznej.
- Dokumentację medyczną w praktyce stomatologicznej.
- Szanse i zagrożenia wynikające z prowadzenia EDM.
- * Kolacja, zabawa andrzejkowa.

ORGANIZATOR ZASTRZEGA SOBIE MOŻLIWOŚĆ ZMIAN W PROGRAMIE KONFERENCJI.
UDZIAŁ W KONFERENCJI BĘDZIE PREMIOWANY PUNKTAMI EDUKACYJNYMI.
Zgłoszenia przyjmujemy do 13 listopada 2015 r.

**Formularz rejestracyjny dostępny jest na stronie internetowej Śląskiej Izby Lekarskiej:
www.izba-lekarska.org.pl**

Świadek a podejrzany

Tym razem postanowiłem poruszyć kwestię procedury na styku prokurator – lekarz. W codziennej praktyce dostrzegam, że nasza świadomość w tej kwestii nie jest najlepsza. Niestety coraz częściej niektórzy z nas otrzymują w swojej pocztce wezwanie do prokuratury. Najczęściej interesujemy się jedynie tym, gdzie, kiedy i ewentualnie w jakiej sprawie mamy się stawić. Nie czytamy najważniejszych informacji, które w liście od prokuratora są zawarte. Najważniejsza jest informacja, w jakim charakterze do tejże prokuratury mamy się stawić i co z tej informacji wynika. Jeżeli zostajemy wezwani do złożenia wyjaśnień w charakterze świadka, jest to dla nas informacja, że będziemy przesłuchiwać jako osoby zaprzysiężone do mówienia całej prawdy o zdarzeniach, których byliśmy świadkami. Znaczy to również, że w przesłuchaniu najprawdopodobniej nie będzie mógł uczestniczyć nasz prawny doradca – pełnomocnik.

Supelnie czym innym jest informacja w wezwaniu, że zostaniemy przesłuchani

zostaniemy poinformowani w pouczeniu przed rozpoczęciem przesłuchania. Jest to już taka sytuacja, w której nie musimy w żaden sposób umożliwiać wymiarowi sprawiedliwości udowodnienia naszej winy, ponieważ to na nim wyłącznie spo-

a następnie prosić o wydanie kserokopii (odpłatnie). Będziemy posiadać wówczas materiał, który pozwoli na dokładne zapoznanie się z istotnymi faktami, jak również skonsultowanie ich ze swoim obrońcą lub kolegą lekarzem. Warto zło-

Wykazanie istotnych dla naszej obrony faktów medycznych ciąży na nas samych i może nam w tym pomóc jedynie inny lekarz.

czywa ten obowiązek. Jest to moment, w którym warto pojawić się w prokuraturze ze swoim obrońcą. To on w sposób profesjonalny będzie czuwał nad przysługującymi nam prawami.

Czym różni się status podejrzanego i świadka? Podejrzany staje się stroną postępowania i nabywa uprawnień takich, które nie przysługują świadkowi. Jako podejrzany możemy odmówić składania zeznań i poprosić o wyznaczenie terminu

żyć również wniosek o końcowe zaznajomienie się z materiałami postępowania. Od momentu końcowego zapoznania się z aktami sprawy mamy do dyspozycji trzy dni, w trakcie których możemy złożyć wnioski o uzupełnienie postępowania. Skuteczna obrona prowadzona już na etapie postępowania przed prokuratorem może doprowadzić do tego, że ten organ umorzy postępowanie i nie dojdzie do wniesienia aktu oskarżenia. Jeżeli jednak prokurator zdecyduje się wnieść akt oskarżenia, konieczne będzie prowadzenie obrony również na etapie postępowania sądowego.

Niezwykle istotnym wydaje się być, szczególnie w przypadkach przestępstw związanych z popełnieniem błędu (art. 160 § 1, 2 lub 3 Kodeksu karnego) podjęcie obrony już na etapie wezwania w charakterze podejrzanego, ponieważ specyfika postępowań w zakresie błędów medycznych różni się od tzw. przestępstw pospolitych. Na tym etapie, jak i w całym postępowaniu karnym, wydaje się, że niezwykle istotnym poza posiadaniem doskonałego obrońcy jest ciągła współpraca z nim w zakresie oceny obcych dla niego faktów medycznych, które on jest w stanie wykorzystać jedynie w aspekcie prawnym. Wykazanie istotnych dla naszej obrony faktów medycznych ciąży na nas samych i może nam w tym pomóc jedynie inny lekarz. ●

Czym różni się status podejrzanego i świadka? Podejrzany staje się stroną postępowania i nabywa uprawnień takich, które nie przysługują świadkowi.

w charakterze podejrzanego. Ta informacja mówi nam, że w trakcie przesłuchania postawione nam będą zarzuty. Co za tym idzie, będziemy przesłuchiwać bez obowiązku zeznawania (tj. prawo do odmowy zeznań), jak również nie mamy obowiązku zeznawania prawdy, o czym

przeglądnięcia akt, a więc zapoznania się przede wszystkim z protokołami zeznań wszystkich świadków, jak również z treścią opinii biegłego. Zapoznając się z dokumentami, musimy pamiętać, że aby uzyskać kserokopie interesujących nas kart, należy wynotować ich numery,

Kodeks karny:

Art. 233. § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 233. § 3. Nie podlega karze, kto, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grozącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

dr n. med. Tadeusz Urban
Okręgowy Rzecznik
Odpowiedzialności
Zawodowej

SONDA redakcyjna

Jak funkcjonuje pakiet onkologiczny w naszym województwie po kilku miesiącach od jego wdrożenia? Wynik redakcyjnej sondy nie pozostawia wątpliwości, z małymi wyjątkami, nasi rozmówcy nie mówią na ten temat wiele dobrego...

Lekarz rodzinny, POZ, Zawiercie:

– Pakiet onkologiczny z pewnością przyspiesza diagnostykę i leczenie pacjentów z podejrzeniem choroby nowotworowej. Każdorazowo wypisując kartę DiLO mam nadzieję, że pomagam choremu, który w obliczu tak ciężkiej choroby nie powinien mieć już żadnych kłopotów logistycznych. Nie rozumiem tylko dlaczego gorzej traktowani są ci, którzy mieli nieszczęście zachorować przed 2015 r. Sama idea pakietu nie jest zła. Problemem jest zwiększająca się w tempie geometrycznym liczba zachorowań na nowotwory, mała ilość onkologów i ciągle nie doceniana i słabo finansowana profilaktyka, w tym także nauka zachowań prozdrowotnych w każdej grupie wiekowej.

Specjalista radioterapii onkologicznej, Gliwice:

– Pakiet onkologiczny wprowadził korzystne rozwiązania zarówno dla pacjentów, jak i lekarzy, dzięki możliwości świadczeń nielimitowanych. Za sprawą wprowadzenia pakietu, lekarz może pomóc większej liczbie pacjentów, ponieważ nie jest już ograniczony kontraktem. Niewątpliwie jednak, pakiet ma pewne mankamenty, jak chociażby wyłączenia pacjentów paliatywnych oraz chorych na raka skóry, którzy z niezrozumiałych dla mnie względów nie zostali nim objęci. Problemem jest oczywiście także kwestia biurokracji, jednak aby prawidłowo i sprawnie wypełnić kartę DiLO, placówka medyczna może zatrudnić koordynatora, który wyręczy w tym lekarza. Bezsprzecznie pakiet onkologiczny wymaga dopracowania, ale per saldo ma on więcej korzyści, niż wad.

Ordynator oddziału chirurgii ogólnej, szpital miejski:

– Pakiet onkologiczny jest korzystny, ale jedynie dla pacjentów z podejrzeniem choroby nowotworowej, wówczas faktycznie przyspiesza on diagnostykę i terapię. Jednak pacjenci korzystający z pakietu onkologicznego, „wypierają” z kolejek pacjentów również onkologicznych, ale leczonych zanim wprowadzono pakiet. Dodatkowym problemem jest fakt, że pacjenci z rozpoznaniem choroby nowotworowej nie zawsze wracają do placówki medycznej, która rozpoczęła diagnostykę. Normą stało się, że niemal automatycznie trafiają do specjalistycznych ośrodków onkologicznych. Po trzecie, i najdotkliwsze – pacjenci nieonkologiczni, ale również bardzo ciężko chorzy, nierzadko wymagający natychmiastowej pomocy medycznej, muszą czekać dłużej. Należy także zaznaczyć, że jednostki medyczne, które rozpoczęły realizację pakietu onkologicznego straciły 30% kontraktu podstawowego i nie ma pewności, że te środki zostaną zrekompensowane przez pacjentów onkologicznych. Obciążeniem dla lekarzy jest także konieczność wypełniania karty DiLO, co „odbija się” negatywnie na pacjentach.

Dr n. med. Maria Janusz – dyrektor Szpitala Zakonu Bonifratrów w Katowicach:

– Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach Sp. z o.o. realizuje świadczenia „pakietowe” z zakresu ginekologii, chirurgii ogólnej i gastroenterologii.

1. W poradniach pojawiły się nowe produkty celem diagnostyki pacjentów w trybie ambulatoryjnym. To dobrze, ale:

a. Zbyt niska wycena procedur w pakietach diagnostycznych ambulatoryjnych:

- Nie da się w zaproponowanej cenie wykonać należytej diagnostyki.
- Wycena jest znacznie niższa niż w innych produktach

foto: Katarzyna Wiśniewska-Lewicka

Czy czeka nas karuzela zmian w resorcie zdrowia? Jaki będzie los pakietu onkologicznego?

NFZ – np. pakiety diagnostyczne wymagające kolonoskopii w stosunku do kolonoskopii realizowanej w poradzie zabiegowej lub w ramach ASDK (ambulatoryjne świadczenia diagnostyczne kosztochłonne).

b. Ze względu na duże zróżnicowanie ceny punktu w poradniach różnych specjalności dochodzi do sytuacji, kiedy ta sama procedura zlecona w ramach poradni chirurgicznej powinna być wykonana taniej niż zlecona z poradni gastroenterologicznej.

c. Ze względu na duże zróżnicowanie ceny punktu w poradniach między województwami te same procedury mają w skali Polski różną cenę płaconą przez NFZ (na Śląsku najprawdopodobniej wycena jest najniższa).

d. Nie każdy nowotwór można zdiagnozować w poradni.

2. W szpitalu wyłączono kwoty z kontraktów na dany oddział i dedykowano je na pakiet. Pakiet onkologiczny szpitalny w oddziale gastroenterologii przy dzisiejszych zasadach jest bezcelowy – w tej specjalności niewiele jest procedur stanowiących ostateczne leczenie, nawet jeśli wykonywane są zaawansowane procedury endoskopowe (tak jak w naszym oddziale).

3. Istnieje wiele nowotworów, dla których nie można pobrać materiału histopatologicznego ambulatoryjnie, jak przewiduje to obecnie pakiet. Diagnostyka powinna być w niektórych przypadkach możliwa do wykonania w szpitalu – to rozwiązałoby też problem, o którym mowa w pkt. 2 (np. wątroby, trzustki).

4. Pakiet zbyt sztywno reguluje zasady i nie umożliwia żadnych odstępstw, co działa na niekorzyść pacjenta:

a. Konsylia powinny być możliwe do rozliczenia 1 x w ciągu leczenia – niekoniecznie na początku hospitalizacji, bo często potrzeba konsylium jest już po leczeniu operacyjnym przed podjęciem dalszego leczenia – w naszym przypadku wykonujemy często 2 x konsylium (pierwsze, aby spełnić wymóg NFZ i drugie dla dobra pacjenta) lub rezygnujemy z rozliczenia w pakiecie, jeśli konsylium jest tylko na końcu.

b. Pacjent jest więźniem karty DiLO – jeśli na początku źle jest założona (np. do szpitala zamiast do poradni lub odwrotnie) to trudno jest to „odkręcić”.

c. Ostatecznie duża grupa pacjentów nowotworowych nie mieści się w ścieżce onkologicznej.

5. Rozwiązaniom pakietowym towarzyszy pakiet kolejkowy. Te dwa nowe rozwiązania przysporzyły nieprawdopodobnie dużo dodatkowej pracy papierowej i sprawozdawczej świadczeniodawcom.

SONDA redakcyjna

ciąg dalszy ze str. 9 ►►►

- a. Zatrudniliśmy dodatkowe osoby, konieczne stanowiska, komputery, oprogramowanie.
 - b. Ten dodatkowy koszt nie jest w żadne sposób zrefinansowany.
 - c. Pytanie jak sprawozdawane dane są przetwarzane, analizowane i wykorzystane przez NFZ i MZ?
 - d. Od początku roku system sprawozdań był zmieniany i uzupełniany już kilkakrotnie.
 - e. Niedopełnienie wszystkich formalności skutkuje wstrzymaniem rozliczenia.
6. Uwagi o wdrożeniu pakietu:
- a. Za późno opracowano szczegóły.
 - b. Brak komunikacji.
 - c. Brak wystarczającej informacji dla świadczeniodawców i lekarzy.
 - d. Niewiedza samych urzędników NFZ – „jutro jedziemy na szkolenie, to potem zadzwonić, może będziemy coś wiedzieli”.

Specjalista otolaryngolog, szpital SUM, Katowice:

– Założenia pakietu onkologicznego były słuszne, ale podstawowym problemem są sprawy administracyjno-biurokratyczne, które stanowią spore utrudnienie dla lekarzy, a przede wszystkim utrudniają dostęp pacjentów do leczenia. Należy go mocno poprawić. W mojej ocenie jest niedopuszczalne, aby lekarz specjalista nie mógł wypisać karty DiLO bez podstawowego rozpoznania. Lekarz rodzinny ma takie prawo i to wyłącznie na podstawie własnych podejrzeń. Powinno się umożliwić specjalistom wypisanie tej karty bez badania histopatologicznego, co ułatwiłoby całą procedurę. Pakiet onkologiczny negatywnie wpływa na pacjentów nieonkologicznych, którzy muszą dłużej czekać w kolejkach do lekarzy specjalistów.

Specjalista chorób wewnętrznych, POZ, Zabrze:

– Pakiet onkologiczny to dobry pomysł, ale jego realizacja pozostawia wiele do życzenia. Przede wszystkim powoduje, że pacjenci nieonkologiczni mają utrudniony dostęp do specjalistów. Dodatkowo, pakiet jest z mojego punktu widzenia wątpliwy etycznie, wprowadza bowiem pojęcie strachu onkologicznego u pacjentów. Nie sądzę, aby najwłaściwszym pomysłem było, że lekarz „sieje w głowie pacjenta” obawę przed chorobą onkologiczną, a późniejsza diagnostyka ją ostatecznie wyklucza. Pacjenci jak widzą „zieloną kartę” wpadają w panikę i jest to zrozumiałe. Jednak muszę zaznaczyć, iż wbrew moim początkowym obawom, karta DiLO nie jest skomplikowana i jej wypełnianie nie zabiera dużo czasu. Pozytywna zmiana, jaka zaszła na skutek wprowadzenia pa-

Szybka Terapia Onkologiczna w województwie śląskim

W okresie styczeń-kwiecień 2015 r. w województwie śląskim wydano 13 413 Kart Diagnostyki i Leczenia Onkologicznego (to blisko 13% kart wydanych w skali całego kraju).

Liczba wydanych w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. Kart Diagnostyki i Leczenia Onkologicznego w województwie śląskim ze względu na miejsce ich wydania przedstawia się następująco:

Miejsce wydania Karty DiLO: Liczba wydanych Kart DiLO, udział w ogólnej liczbie wydanych Kart DiLO

- POZ, 3688, 28%
 - AOS, 3003, 22%
 - SZPITAL, 2602, 19%
 - SZPITAL – leczenie rozpoczęte przed 01.2015 – 4120, 31%
- SUMA: 13, 413, 100%.

W Śląskim Oddziale Wojewódzkim NFZ świadczenia w ramach pakietu onkologicznego realizuje 186 świadczeniodawców w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna (ponad 800 różnych poradni) oraz 61 świadczeniodawców w rodzaju leczenie szpitalne (ponad 200 różnych oddziałów szpitalnych oraz teleradioterapia, brachyterapia i terapia izotopowa). Tak duża liczba świadczeniodawców gwarantuje pełne zabezpieczenie świadczeń dla szybkiej terapii onkologicznej w województwie śląskim. W okresie od stycznia do kwietnia br. w Śląskim OW NFZ 28 świadczeniodawców zrezygnowało z realizacji świadczeń w ramach pakietu onkologicznego (25 w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna, trzech w rodzaju leczenie szpitalne, przy czym w przypadku dwóch podmiotów w rodzaju leczenie szpitalne rezygnacja ze STO dotyczyła wybranych zakresów świadczeń, a nie całej umowy) – część w związku z brakiem spełniania warunków, które są bardzo istotne dla prawidłowej realizacji świadczenia, część bez podania przyczyny.

Należy podkreślić, że pacjenci, mimo rezygnacji tak śladowej liczby świadczeniodawców, mają w pełni zabezpieczony dostęp do szybkiej terapii onkologicznej na terenie całego województwa. Co istotne, w poradniach świadczeniodawców, którzy zrezygnowali z realizacji świadczeń w ramach pakietu onkologicznego, w minionym roku procent pacjentów onkologicznych pierwszorazowych (liczony w stosunku do wszystkich pacjentów leczonych w poradniach) był bliski „0” lub w ogóle nie było tam ani jednego pacjenta onkologicznego. Jednocześnie w powyższym okresie dwóch świadczeniodawców (w rodzaju AOS) złożyło deklarację przystąpienia do pakietu onkologicznego.

Szczegółowy wykaz świadczeniodawców realizujących świadczenia w ramach pakietu onkologicznego jest dostępny na stronie internetowej Oddziału: www.nfz-katowice.pl.

Małgorzata Doros, rzecznik prasowy NFZ

kietu to możliwość szybszego wykonania pacjentowi tomografii komputerowej, co usprawnia leczenie.

Specjalista chorób płuc, Ruda Śląska:

– Pakiet onkologiczny jest zdecydowanie niekorzystny i dla lekarzy, i pacjentów. Jego wprowadzenie nic nie poprawiło, a przyczyniło się do nadmiernej i zbędnej biurokracji. Pomysł był dobry, ale jego realizacja fatalna. Na obecnym etapie nie da się go już nawet naprawić, należałoby go „ulożyć” od nowa.

Specjalista endokrynolog, kierownik przychodni POZ, Mysłowice:

– Pakiet onkologiczny wprowadza ogrom-

ne zamieszanie, zdezorientowani są i lekarze, i pacjenci. Przede wszystkim jednak jest on krzywdzący wobec pacjentów ciężko chorych nieonkologicznie. Nie widzę szans na usprawnienie jego działania, powinno się z niego zrezygnować i dać większe „pole manewru” onkologom. Pakiet generuje ogromne koszty, dezorganizuje pracę i godzi w sprawiedliwość leczenia chorych, w równe traktowanie wszystkich potrzebujących pomocy medycznej.

Lekarz chorób wewnętrznych, NZOZ, Sosnowiec:

– Wypełnianie karty DiLO jest koszmarem, to zupełnie niepotrzebne namnażanie biurokracji, które nie służy ani lekarzom, ►►►

ani pacjentom. Przeciętny czas wypełniania karty to 40 minut, w tym czasie lekarz mógłby po prostu leczyć. W takim mieście jak Sosnowiec, lekarze POZ nie mają gdzie kierować pacjentów z podejrzeniem choroby nowotworowej. Powinno być więcej oddziałów onkologicznych, które prowadzą diagnostykę. Za sprawą pakietu skróciły się kolejki do badania tomograficznego, ale to niczego nie zmienia dla pacjenta, ponieważ i tak nie ma miejsc internistycznych i chory trafia z powrotem do lekarza POZ, na którym to spoczywa cała odpowiedzialność za los pacjenta. Fatalnym rozwiązaniem jest pomysł, aby wszystkie choroby nowotworowe trafiły do jednego „koszyka” świadczeń, zarówno te cięższe i pilniejsze, jak i nieco lżejsze i wymagające krótszego i mniej inwazyj-

nego leczenia. Jest to po prostu niesprawiedliwe, tak jak niesprawiedliwe jest, że pacjenci onkologiczni zdiagnozowani przed wprowadzeniem pakietu są na gorszej pozycji niż ci z kartą DiLO, nie wspominając już o niesprawiedliwości wobec pacjentów nieonkologicznych, również ciężko chorych, którzy czekają w dramatycznych kolejkach i póki co nie widać szans na ich zmniejszenie i usprawnienie opieki medycznej.

Ordynator Oddziału, szpital miejski, Bytom:

– Pakiet onkologiczny miał usprawnić dostęp do leczenia i diagnostyki pacjentom z podejrzeniem choroby nowotworowej oraz skrócić okres oczekiwania na badania i leczenie. W wielu specjalnościach miało

to sens, skróciła się „droga” od lekarza rodzinnego do specjalistycznej diagnostyki, ale to rozwiązanie zupełnie nie sprawdziło się w zakresie onkologii ginekologicznej. Na Śląsku był stworzony i sprawnie działał schemat postępowania medycznego z kobietami podejrzanymi o chorobę nowotworową. Od wielu lat funkcjonował on bardzo skutecznie. Obecne zasady niczego nie usprawniły, a wręcz odwrotnie – wydłużyły czas od rozpoznania histopatologicznego do leczenia. Powinno się zdecydowanie dostosować zasady pakietu do specjalności medycznej. ●

Zebrała Joanna Wójcik

Oprac. Grażyna Ogrodowska

Imiona i nazwiska osób biorących udział w sondzie do wiadomości redakcji „Pro Medico”.

Nowi specjaliści wśród lekarzy i lekarzy dentystów w sesji jesiennej 2014

fot. Anna Zadara-Swiderek

15 kwietnia 2014 r. w Domu Lekarza, siedzibie Śląskiej Izby Lekarskiej, odbyła się uroczystość wręczenia listów gratulacyjnych nowym specjalistom i kierownikom ich specjalizacji. Zgodnie z tradycją, wśród gości nie zabrakło także rodzin i najbliższych. W tym roku uroczystość zaplanowano w trakcie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej, co nadało spotkaniu szczególnie podniosłą rangę. W imieniu śląskiego samorządu lekarskiego zaproszonych gości powitał prezes ORL, dr **Jacek Kozakiewicz**:

– Jest nam bardzo miło powitać w siedzibie Śląskiej Izby Lekarskiej wszystkich nowych specjalistów w 35 dziedzinach lekarskich i lekarsko-dentystycznych oraz ich mentorów, przewodników, kierowników specjalizacji, bez których to wkładu, bogatego doświadczenia i wiedzy, z pewnością ten awans byłby utrudniony, a w niektórych przypadkach wręcz niemożliwy. Szczególnie ciepło witam także rodziny i najbliższych nowych specjalistów, których wsparcie i wy-

rozumiałość są z pewnością nieocenione. Dr Kozakiewicz przypomniał o możliwości uhonorowania nauczycieli poprzez złożenie wniosku o nadanie tytułu ustanowionego przez Śląską Izbę Lekarską „Zasłużony Nauczyciel Lekarzy”. Wspomniane wyróżnienie otrzymali do tej pory: prof. **Irena Krupka-Matuszczyk** (2014 r.), dr **Halina Książek-Bąk** (2014 r.), doc. **Wacław Jeż** (2015 r.), doc. **Elżbieta Nowara** (2015 r.), doc. **Lidia Postek-Stefańska** (2015 r.), dr **Zygfryd Wawrzyniak** (2015 r.). Wszyscy nowi specjaliści oraz ich opiekunowie odebrali z rąk przedstawicieli Prezydium ORL w osobach: dr. **Rafała Kielkowskiego** – wiceprezesa ORL, dr. **Krystiana Freya** – sekretarza ORL, dr. **Danuty Korniak** – zastępcy sekretarza ORL, dr. **Jerzego Rdesa** – skarbnika ORL, dr. **Jana Cieślkiego**, dr. **Grzegorza Górala**, dr. **Andrzeja Postka**, listy gratulacyjne oraz kwiaty. Nie zabrakło także symbolicznej pamiątki w postaci nagranych wywiadów z nestorami śląskiej medycyny,

które zostały zebrane w wydawnictwie „Dziedzictwo Hippokratesa”.

Gościem specjalnym uroczystości był wybitny farmakolog, prof. **Waldemar Janiec**. – *Nazwisko Profesora rozśławia śląskie środowisko lekarskie nie tylko na wydziałach lekarskich i farmaceutycznych wszystkich polskich uniwersytetów medycznych, ale także daleko poza granicami naszego kraju. Tegoroczna książka profesora „Leki sieroce w doli i niedoli” jest perłą literatury medycznej – przywitał profesora dr Kozakiewicz.* Prof. Janiec przedstawił wykład okolicznościowy na ważny w praktyce lekarskiej temat: „Znaczenie zbierania informacji o niepożądanym działaniu leków w kształtowaniu bezpiecznej farmakoterapii i postępu terapeutycznego”, który został przyjęty z dużym zainteresowaniem przez uczestników spotkania reprezentujących szeroki zakres specjalizacji lekarskich i lekarsko-dentystycznych.

– Każde podanie leku choremu można porównać do przejścia na linie nad przepaścią

ciąg dalszy na str. 12 ►►

Nowi specjaliści...

ciąg dalszy ze str. 11 ►►

– potrafimy przewidywać skuteczność terapeutyczną leku, ale nie mamy pewności, jaka będzie reakcja chorego na zastosowany lek. Zawsze mogą wystąpić zagrażające życiu ostre reakcje alergiczne lub inne powikłania – podkreślił prof. Janiec.

Prezes ORL złożył podziękowania prof. **Krystynie Olczyk**, prorektor ds. Szkolenia Podyplomowego SUM:

– Pani Rektor jest wielkim przyjacielem Śląskiej Izby Lekarskiej, udzielana pomoc w zakresie kształcenia podyplomowego jest niezwykle ważna. Bardzo serdecznie dziękuję Pani Rektor za to, co już wspólnie udało się nam wypracować, żywię jednocześnie wielkie nadzieje, że nie zabraknie determinacji i siły, aby Śląski samorząd i Śląski Uniwersytet Medyczny mogły dalej wspólnie rozwijać kształcenie podyplomowe lekarzy, dając im w ten sposób możliwość stałego doskonalenia – zaznaczył dr Kozakiewicz.

W końcowej części uroczystości słowa podziękowań prezes ORL skierował także do obecnej na spotkaniu pani mgr **Jolanty Wrońskiej** – kierownika Oddz. ds. Kształcenia Podyplomowego Pracowników w Ochronie Zdrowia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, która w miarę możliwości udziela wszelkiej pomocy młodym lekarzom w trakcie specjalizacji, czyniąc to równie życzliwie jak Jej poprzedniczka dr **Maria Trzeciak**.

Wśród licznie przybyłych gości znaleźli się również konsultanci wojewódzcy: prof. **Przemysław Jarosz-Chobot** (diabetologia), dr **Jadwiga Pyszkowska** (medycyna paliatywna), dr **Ireneusz Szymczyk** (medycyna rodzinna), dr **Wiesław Rycerski** (rehabilitacja medyczna), doc. **Elżbieta Nowara** – konsultant wojewódzki w dziedzinie onkologii klinicznej oraz przewodnicząca Oddziału Śląskiego

Polskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej. Uroczystość uświetnili swoją obecnością także przewodniczący oddziałów śląskich towarzystw naukowych: dr **Jerzy Dosiak** – przewodniczący Zarządu Oddziału i członek Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, prof. **Irena Krupka-Matuszczyk** – przewodnicząca Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, oraz dr **Maria Gajeczka-Bożek** – prezes Stowarzyszenia Wychowanków SUM, która korzystając z okazji, złożyła profesorowi Jańcowi życzenia w związku ze zbliżającymi się urodzinami.

Listę nazwisk lekarzy i lekarzy dentyści, którzy w 2014 roku w sesji jesiennej uzyskali tytuł specjalisty oraz kierowników ich specjalizacji publikujemy poniżej. ●

Joanna Wójcik

Lekarze i lekarze dentyści, którzy w 2014 r. w sesji jesiennej uzyskali tytuł specjalisty oraz kierownicy ich specjalizacji

Specjalista	Kierownik
Alergologia	
dr n. med. Małgorzata Farnik	dr hab. n. med. Zenon Brzoza
dr Urszula Hajda-Paluch	dr hab. n. med. Joanna Glück
dr Edyta Jura-Szołtyś	dr hab. n. med. Joanna Glück
dr Anna Łabuś	dr hab. n. med. Zenon Brzoza
dr Michał Pudelko	dr n. med. Urszula Jedynak-Wąsowicz (Kraków)
Anestezjologia i intensywna terapia	
dr Kamila Chrobot-Kaczor	dr n. med. Izabela Duda
dr Anna Duława	dr n. med. Anna Skorupa
dr Aneta Gacek	dr n. med. Konstancja Grzybowska
dr Sabina Kociszewska	dr Grzegorz Wojciechowski
dr Magdalena Malczyk	dr Magdalena Engelking
dr Marek Matuszczyk	dr Grażyna Chromy-Zubik
dr Aleksandra Pietrzak-Lasota	dr Joanna Trojan
dr Katarzyna Radlińska	dr n. med. Anna Skorupa
dr Beata Raj	dr Bronisława Janik
dr Andrzej Ryszczuk	dr Ilona Mamak
dr Katarzyna Skuza	prof. dr hab. n. med. Ewa Kuciewicz-Czech
Balneologia i medycyna fizykalna	
dr hab. n. med. Antoni Stadnicki	dr Danuta Wiciak (Wrocław)
Chirurgia naczyniowa	
dr Piotr Loska	dr n. med. Mariusz Trystuła (Kraków)
dr n. med. Grzegorz Oczkowicz	prof. dr hab. n. med. Lech Cierpka
Chirurgia ogólna	
dr Jan Besia	dr Marek Gomoliński
dr n. med. Joanna Makarska	prof. dr hab. n. med. Jerzy Arendt
dr Bartosz Małecki	dr n. med. Stanisław Małecki
dr n. med. Mieszko Opiłka	dr hab. n. med. Zbigniew Lorenc
dr Justyna Pikoń	dr n. med. Zbigniew Gruszka
dr Tomasz Ruciński	prof. dr hab. n. med. Marek Motyka
dr Karolina Ziółkowska	dr n. med. Janusz Korlacki
dr Michał Zyska	dr n. med. Krzysztof Skowronek
Chirurgia stomatologiczna	
dr Wiktor Abłażewicz	dr n. med. Marcin Mazur
dr n. med. Maciej Grzesiak	dr n. med. Magdalena Jędrusik-Pawłowska
dr Bartosz Świątnicki	dr n. med. Agnieszka Socha
Choroby wewnętrzne	
dr Monika Boryń	dr n. med. Dorota Frysz-Naglak
dr Maria Leksowska-Pawliczek	dr n. med. Andrzej Wojtas
dr Anna Mularczyk-Wtorek	dr n. med. Michał Petelenz
dr Izabela Noster	dr Maciej Dragon
dr Anna Nowrocka-Bednarek	dr n. med. Magdalena Kopeć-Mędrak
dr Katarzyna Olczak	dr Jolanta Szymura-Kłos
dr Marek Pelan	dr n. med. Witold Szkróbka
dr Agnieszka Sojka-Piowowska	dr n. med. Marek Więckowski
dr Marcin Szozda	prof. dr hab. n. med. Bogdan Marek

dr Małgorzata Torbus	dr n. med. Beata Poprawa
Diabetologia	
dr Grzegorz Moneta	dr Witold Niziński
dr Edyta Rembiesa-Jarosińska	dr n. med. Edyta Cichocka
dr Mirosława Widelka-Skibińska	dr n. med. Henryk Rudzki
dr Olga Wolska-Lis	dr n. med. Henryk Rudzki
Endokrynologia	
dr Joanna Kowalik-Karoń	dr hab. n. med. Beata Pyrżak (Warszawa)
dr Aleksandra Ledwon	prof. dr hab. n. med. Barbara Jarzab
dr n. med. Magdalena Marcisz-Orzeł	prof. dr hab. n. med. Barbara Jarzab
dr Sylwia Szpak-Ulczo	prof. dr hab. n. med. Barbara Jarzab
dr n. med. Aleksandra Szymborska-Kajane	prof. dr hab. n. med. Bogdan Marek
dr Maria Świerkot	dr Grażyna Kulawik
Epidemiologia	
dr Janusz Janiec	prof. dr hab. n. med. Andrzej Zieliński (Warszawa)
Gastroenterologia	
dr Arkadiusz Kamionka	dr n. med. Wojciech Latos (Warszawa)
dr Adam Miśkiewicz	prof. dr hab. n. med. Marek Hartleb
Gastroenterologia dziecięca	
dr hab. n. med. Urszula Grzybowska-Chlebowczyk	(nowa specjalizacja)
Geriatrya	
dr n. med. Agnieszka Jabłeka	dr n. med. Jarosław Derejczyk
dr Ewa Szweda	dr Gabriela Radwan
Kardiologia	
dr n. med. Mariusz Bałys	dr n. med. Ewa Jastrzębska-Maj
dr n. med. Anna Barańska	dr n. med. Jolanta Nowak
dr Lucyna Biela-Chadzińska	prof. dr hab. n. med. Wojciech Wojakowski
dr Piotr Buchta	prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston
dr Wojciech Czerwiński	dr n. med. Mariola Wrębiak-Trznadel
dr Anna Gała	prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany-Kozielska
dr n. med. Maciej Haberka	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gąsior
dr Grzegorz Jarosiński	dr Zbigniew Michalak
dr Małgorzata Kocot-Styn	dr n. med. Sergiusz Motyka
dr n. med. Sylwia Kucia-Kuźma	dr Leszek Radziszewski
dr Jakub Kukier	dr n. med. Artur Filipecki
dr Agnieszka Liberska	dr n. med. Adam Sokal
dr n. med. Michał Mazurek	dr Andrzej Mrówka
dr n. med. Tadeusz Osadnik	prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston

dr Mateusz Ostrenga	dr n. med. Krzysztof Dyrbus
dr Marcin Sitko	dr n. med. Barbara Korzeniowska
dr Edyta Stolarczyk-Sowa	dr n. med. Marek Kondys
dr Anna Szady	dr n. med. Eugeniusz Piłat
dr Rafał Sznajder	dr n. med. Jacek Wilczek
dr Edyta Wąsek	prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston
dr Barbara Wilk	dr n. med. Magdalena Krauze-Wielicka
Kardiologia dziecięca	
dr Anna Obersztyn	dr n. med. Jarosław Rycaj (Warszawa)
dr Agnieszka Skierska	prof. dr hab. n. med. Jacek Białkowski
Medycyna nuklearna	
prof. dr hab. n. med. Beata Kos-Kudła	dr n. med. Tomasz Gołąb
Medycyna paliatywna	
dr Ewa Grońska	dr n. med. Marcin Janecki
dr Beata Kamińska	dr n. med. Marcin Janecki
dr Artur Klusek	dr Artur Pakosz
dr Małgorzata Olszówka	dr Barbara Kopczyńska
Medycyna pracy	
dr Iwona Lendor	dr Patrycja Jaklik-Żołędź
Medycyna ratunkowa	
dr Piotr Koźbiał	dr Piotr Stryjewski (Częstochowa)
dr Witold Kraszkiewicz	dr Rafał Woźniakowski
dr Monika Nowicka	dr Czarosław Kijonka
Medycyna rodzinna	
dr Tomasz Budniok	dr Piotr Karczewski
dr Grażyna Gliklich	dr Ewa Wojciechowska-Giałbas
dr Anna Kubis-Pietryga	dr Marzena Miszczyk-Stokłosa
dr Anna Podleśny-Bochenek	dr Małgorzata Iwasieczko-Słomczyńska
dr Edyta Sękowska	dr n. med. Elżbieta Mizgała
dr Katarzyna Zdralik	dr Magdalena Zielińska-Herczak
Nefrologia	
dr Omar Bjanid	dr n. med. Aurelia Morawiec-Knysak
dr hab. n. med. Grzegorz Piecha	prof. dr hab. n. med. Andrzej Więcek
dr Agnieszka Skowron	prof. dr hab. n. med. Andrzej Więcek
dr Beata Stępień	dr hab. n. med. Teresa Nieszporek
Neonatologia	
dr Hanna Czekaj	dr n. med. Teresa Owsianka-Podlesny
Neurochirurgia	
dr Jacek Trompeta	dr n. med. Jerzy Pieniążek

Neurologia	
dr Magdalena Błaszczyk	dr n. med. Michał Arkuszewski
dr Katarzyna Dragan-Brewczyńska	dr Ruta Plaza
dr Dominika Foltyńska	dr Maria Krentorz-Paszkowska
dr Justyna Mazurkiewicz-Kucio	dr n. med. Julieta Kozłowska-Staniczek
dr Joanna Nowak	dr Tomasz Pieniążek
dr Magdalena Putyra-Leśniak	dr Witold Jankowski
dr Aleksandra Siewier	dr Ruta Plaza
dr Daniel Stompel	dr hab. n. med. Ewa Krzystanek
dr Łukasz Umiński	dr n. med. Elżbieta Marczevska-Ziemba
dr Piotr Zych	dr n. med. Agnieszka Gorzkowska
Neurologia dziecięca	
dr Jacek Micuła	dr hab. n. med. Ewa Jamroz
Okulistyka	
dr Alicja Mentel-Cywińska	dr n. med. Barbara Zatorska
dr Joanna Sułko	dr n. med. Sławomir Bolek
Onkologia kliniczna	
dr Anna Bal	dr n. med. Zofia Rusinowska
dr Joanna Huszno	dr Danuta Starzyczny-Słota
dr Aleksandra Leśniak	dr Maciej Kozaczka
dr Joanna Mokrzycka-Goliszek	dr Anna Tomiczek
dr n. med. Tomasz Rutkowski	dr hab. n. med. Elżbieta Nowara
dr Katarzyna Świdorska	dr n. med. Jarosław Niekuła
dr Magdalena Wiśniewska	dr n. med. Anna Polakiewicz-Gilowska
Ortodoncja	
dr Sylwia Dziemiańczyk	dr n. med. Agnieszka Machorowska-Pieniążek
Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	
dr Przemysław Bereza	prof. dr hab. n. med. Damian Kusz
dr Marek Broda	dr n. med. Henryk Konik
dr Łukasz Chmielewski	dr n. med. Roman Nowak
dr Leszek Cwynar	dr Paweł Małecki
dr Mateusz Hanslik	dr n. med. Bogdan Wójcik
dr Przemysław Laprus	dr n. med. Krzysztof Moćko
dr Tomasz Merta	dr n. med. Jerzy Spindel
dr Anna Puszeko	dr Piotr Kuc
dr n. med. Łukasz Teister	dr Jacek Bera
dr Maciej Ziarko	dr Tomasz Kściuk
Otorinolaryngologia	
dr Agata Cygroń-Lorek	dr n. med. Jan Stolaronek
dr Judyta Dziechciarz-Werbowska	prof. dr hab. n. med. Grzegorz Namysłowski
dr n. med. Agata Gierlotka	dr n. med. Jacek Kozakiewicz
Patomorfologia	
dr Barbara Budzynowska	dr Ewa Zembala-Nożyńska

Pediatria	
dr Anna Brzóska	dr n. med. Grażyna Sobol-Milejska
dr Sabina Horowska-Ziaja	dr n. med. Maria Szymańska
dr Katarzyna Krystek-Leśny	dr Stanisław Tokarz (Bielsko-Biała)
dr n. med. Eliza Skała-Zamorowska	prof. dr hab. n. med. Przemysław Jarosz-Chobot
dr Urszula Świeboda	dr n. med. Regina Ulfig-Maślanka
dr Magdalena Wszolek	prof. dr hab. n. med. Katarzyna Ziora
Perinatologia	
dr hab. n. med. Wojciech Cnota	(nowa specjalizacja)
dr hab. n. med. Bartosz Czuba	(nowa specjalizacja)
Periodontologia	
dr Mariusz Geremek	dr n. med. Grażyna Bulek-Juranek (Kraków)
dr Agnieszka Olszewska	dr n. med. Hanna Hupsch-Marzec
Położnictwo i ginekologia	
dr Anna Bilska-Janosik	dr n. med. Iwona Kozak-Darmas
dr Aleksandra Boryn-Gajek	prof. dr hab. n. med. Ryszard Poręba
dr Barbara Ciszek	dr n. med. Marian Ciszek
dr n. med. Justyna Janczukiewicz	dr Wiesław Koper
dr Marta Szulik	prof. dr hab. n. med. Ryszard Poręba
Protetyka stomatologiczna	
dr Maria Izvorska	dr n. med. Hanna Trzeciak
Psychiatria	
dr Aleksandra Barabasz-Gembczyk	dr n. med. Monika Hyper-Ochalik
dr Dawid Bednarczyk	dr Grzegorz Trepka
dr Anna Białek	dr n. med. Anna Warchała
dr n. med. Karolina Drzyzga	dr n. med. Anna Warchała
dr Katarzyna Kapczyńska	dr Jarosław Sobiś
dr Wojciech Merk	prof. dr hab. n. med. Irena Krupka-Matuszczyk
dr Seweryn Segiet	dr n. med. Krzysztof Krysta
dr Kinga Stępień	dr n. med. Anna Warchała
Psychiatria dzieci i młodzieży	
dr Magdalena Jarzab	dr hab. n. med. Małgorzata Janas-Kozik
Radiologia i diagnostyka obrazowa	
dr Michał Gola	dr n. med. Katarzyna Steinhof-Radwańska
dr Urszula Kołtun	dr n. med. Justyna Rembak-Szynkiewicz
dr Joanna Michel-Pastuszczyn	dr n. med. Tomasz Legaszewski
dr Małgorzata Partyka	dr Marcin Rzepniewski
dr Gabriela Stasik-Pres	dr n. med. Justyna Rembak-Szynkiewicz

Radioterapia onkologiczna	
dr Błażej Bojanowski	dr hab. n. med. Wojciech Majewski
dr Tomasz Dworzecki	dr n. med. Hubert Urbańczyk
dr Małgorzata Kraszkiewicz	dr Dorota Syguła
Rehabilitacja medyczna	
dr Małgorzata Nocoń	dr Dariusz Gustowski
dr Adam Rybicki	dr Krystyna Dzwonek-Madecka (Bielsko-Biała)
dr Sylwia Szostek-Rogula	dr Danuta Elwart
Reumatologia	
dr Dorota Jabłońska	dr n. med. Anna Kotulska
Seksuologia	
dr Sebastian Cichocki	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Lew-Starowicz (Warszawa)
prof. dr hab. n. med. Irena Krupka-Matuszczyk	prof. dr hab. n. med. Violetta Skrzypulec-Plinta

Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
dr Robert Grzesik	dr n. med. Katarzyna Mocny-Pachońska
dr n. med. Agnieszka McDowell	prof. dr hab. n. med. Marta Tanasiewicz
Transfuzjologia kliniczna	
dr Iwona Wieczorek-Kowina	dr Bożena Drybańska
Transplantologia kliniczna	
dr Dariusz Kata	dr hab. n. med. Małgorzata Krawczyk-Kuliś
dr n. med. Agata Wieczorkiewicz-Kabut	prof. dr hab. n. med. Mirosław Markiewicz
Urologia dziecięca	
dr Marcin Życzkowski	dr hab. n. med. Tomasz Koszutski
Zdrowie publiczne	
dr Dariusz Foryś	prof. dr hab. n. med. Małgorzata Muc-Wierzoń

Po jesiennej sesji egzaminacyjnej 2014 r. grono naszych Koleżanek i Kolegów wzbogaciło się o nowych specjalistów z następujących dziedzin:

specjalizacja	dotychczasowa liczba specjalistów	dołą- czyło
alergologia	85	5
anestezjologia i intensywna terapia	558	11
balneologia i medycyna fizykalna	20	1
chirurgia naczyniowa	47	2
chirurgia ogólna	634	8
choroby wewnętrzne	1987	10
dermatologia	169	2
diabetologia	121	4
endokrynologia	94	6
epidemiologia	4	1
gastroenterologia	71	2
gastroenterologia dziecięca	0	1
geriatria	48	2
kardiologia	380	21
kardiologia dziecięca	12	2
medycyna nuklearna	20	1
medycyna paliatywna	28	4
medycyna pracy	308	1
medycyna ratunkowa	56	3
medycyna rodzinna	631	6
nefrologia	102	3
neonatologia	155	1
neurochirurgia	56	1
neurologia	382	10

neurologia dziecięca	31	1
okulistyka	417	2
onkologia kliniczna	50	7
ortopedia i traumatologia narządu ruchu	381	10
otorynolaryngologia	230	3
patomorfologia	44	1
pediatria	676	6
perinatologia	0	2
położnictwo i ginekologia	631	5
psychiatria	278	8
psychiatria dzieci i młodzieży	18	1
radiologia i diagnostyka obrazowa	239	5
radioterapia onkologiczna	69	3
rehabilitacja medyczna	153	3
reumatologia	166	1
seksuologia	16	2
transfuzjologia kliniczna	10	1
transplantologia kliniczna	29	2
urologia dziecięca	6	1
zdrowie publiczne	84	1
chirurgia stomatologiczna	91	3
ortodoncja	88	1
periodontologia	31	2
protetyka stomatologiczna	109	1
stomatologia zachowawcza z endodoncją	1116	2

Prestiżowe odznaczenia

Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego dla docenta Andrzeja Krzywieckiego

W listopadzie 2013 r. na wniosek prezesa ORL Kapituła Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego przy Sejmiku Województwa Śląskiego postanowiła przyznać Złotą Odznakę Honorową dr. hab. n. med. **Andrzejowi Krzywieckiemu**. Odznaka przyznawana jest osobom, instytucjom państwowym, jednostkom samorządu terytorialnego, przedsiębiorcom, organizacjom społecznym i zawodowym, które całokształtem działalności, względnie realizacją swoich zadań – na terenie województwa śląskiego, wybitnie przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju województwa.

– Planowaliśmy wręczenie odznaki podczas Okręgowego Zjazdu Lekarzy w 2013 r., jak i podczas kolejnych w 2014 oraz 2015 r., pragnęliśmy bowiem uhonorować szczególnie naszego Kolegę, zasłużonego także dla śląskiego samorządu lekarskiego. Niestety, względy zdrowotne uniemożliwiły realizację tych planów – powiedział dr **Jacek Kozakiewicz**, prezes ORL. 28 kwietnia br. odbyła się kameralna, ale podniosła ceremonia dekoracji docenta Andrzeja Krzywieckiego w miejscu zamieszkania.

Odnaczenie wręczyła **Lucyna Ekkert**, radna Sejmiku Województwa Śląskiego, pełniąca funkcję zastępcy przewodniczącego Kapituły Odznaki, a w imieniu śląskiego samorządu lekarskiego i własnym gratulacje złożył prezes ORL w Katowicach. W ceremonii uczestniczyła również dr n. med. **Małgorzata Krzywiecka**, mał-

żonka odznaczonego. Podczas spotkania dużo mówiło się o ogromie dokonań laureata, dzięki którym zyskał tak wielkie uznanie w oczach przedstawicieli samorządu terytorialnego i Kapituły, honorującej go najwyższą rangą odznaki.

Doc. A. Krzywiecki już w czasie studiów był świetnym organizatorem, kolegą i aktywnym działaczem kręgu instruktorskiego ZHP oraz – obdarzonym talentem aktorskim – artystą Studenckiego Teatru Satyrycznego „Sowizdrzał”, działającego pod egidą kręgu instruktorskiego ZHP przy ŚIAM. Po ukończeniu studiów został nauczycielem akademickim ŚIAM i jako lekarz zabrzańskiej Kliniki Chorób Płuc, w trakcie czterech dekad pracy przeszedł kolejne stopnie awansu zawodowego oraz naukowego. Brał udział w wielu sympozjach i konferencjach naukowych, gdzie wygłaszał prelekcje, odczyty. Publikował wyniki swojej pracy w czasopiśmie naukowych i wydawnictwach zwartych. Dał się poznać jako świetny internista, specjalista chorób płuc oraz alergolog. Będąc nauczycielem akademickim, szkolił studentów oraz młodszych stażem i doświadczeniem lekarzy, również jako kierownik specjalizacji. W 2008 r. uzyskał stopień dr. hab. n. med. Od 1993 r. był sześciokrotnie wybierany delegatem na Okręgowy Zjazd Lekarzy oraz zastępcą Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. W latach 2009-2013 reprezentował środowisko śląskiego samorządu lekarskiego

Doc. Andrzej Krzywiecki

podczas obrad Krajowego Zjazdu Lekarzy. Przewodniczył również pracom Komisji ds. współpracy z zagranicą ORL.

Kameralna ceremonia wręczenia odznaki odbyła się w uroczystej atmosferze. W imieniu **Wojciecha Saługi**, marszałka woj. śląskiego oraz **Grzegorza Wolnika**, przewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego, gratulacje złożyła **Lucyna Ekkert**. Radna zwróciła uwagę na ogrom prac, które dla naszego regionu wykonał doc. A. Krzywiecki i zaznaczyła, że możliwość uhonorowania tak zasłużonej osoby poczytuje sobie za zaszczyt.

Państwo Krzywieccy nie kryli wzruszenia i wdzięczności za życzliwą pamięć. Z atencją przeglądali strony otrzymanej z rąk prezesa ORL monografii ŚIL, zatytułowanej „Szkice do portretu Śląskiej Izby Lekarskiej 1989-2014”, opatrzonej okolicznościową dedykacją. Docent Andrzej Krzywiecki odebrał również pamiątkowy medal, wydany z okazji obchodów jubileuszu 25-lecia odrodzenia samorządu lekarskiego na Śląsku. Spotkanie dwóch wieloletnich działaczy samorządu lekarskiego było okazją do wspólnych reminiscencji. ●

Od lewej: dr Jacek Kozakiewicz, doc. Andrzej Krzywiecki, Lucyna Ekkert

Doktor Krzysztof Ślaski – uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi

Prezydent RP **Bronisław Komorowski** postanowieniem z 19 listopada 2014 r. nadał Złoty Krzyż Zasługi dr. n. med. **Krzysztofowi Szymonowi Ślaskiemu**, jednemu z najbardziej zaangażowanych w działalność na rzecz samorządu lekarskiego członków Śląskiej Izby Lekarskiej.

Doktor Krzysztof Ślaski jest absolwentem Wydziału Dentystycznego Śląskiej Akademii Medycznej, specjalistą chirurgii stomatologicznej i szczękowej, wieloletnim nauczycielem akademickim, adiunktem II Katedry i Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej oraz starszym asystentem Państwowego Szpitala Klinicznego im. A. Mielęckiego w Katowicach. Przez 24 lata ordynował w Oddziale Chirurgii Szczękowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 w Sosnowcu. Dwukrotnie pełnił funkcję konsultanta wojewódzkiego z zakresu chirurgii stomatologicznej oraz szczękowej. Był kierownikiem specjalizacji wielu lekarzy. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w roku 1979. W latach '80. był działaczem NSZZ „Solidarność”, wielokrotnie szykanowanym przez ówczesne służby. W stanie wojennym niósł pomoc lekarską członkom podziemia solidarnościowego i ich rodzinom. Kandydował w wyborach do Parlamentu RP. W latach 2006-2010 był radnym Sejmiku Województwa Śląskiego. Brał czynny udział w pracach na rzecz Okręgowej Izby Lekarskiej w Katowicach od początku jej istnienia do 2013 r. Pięciokrotnie wybierany do Okręgowej Rady Lekarskiej (ORL). Blisko dwie dekady uczestniczył w pracach Prezydium ORL. Trzykrotnie pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Rady. Uczestniczył w pracach Okręgowej Komisji Wyborczej trzech kadencji. Przez 20 lat był delegatem na Krajowy Zjazd Lekarzy, a w latach 2001-2009 był członkiem Naczelnej Rady Lekarskiej. W IV kadencji przewodniczył Delegaturze Terenowej w Sosnowcu. Był jednym z pierwszych członków Klubu Stomatologicznego Okręgowej Izby Lekarskiej w Katowicach, wąskiego grona osób, które doprowadziły do powołania Komisji Stomatologicznej ORL. Brał udział w pracach wielu innych komisji problemowych, a trzem z nich przewodniczył (Komisji ds. Prywatnych Praktyk i Prywatyzacji, Komisji ds. Kontaktów z NFZ oraz Zespołowi ds. Specjalizacji i Egzaminów Specjalizacyjnych). Podczas protestów służby zdrowia w 1996 r. działał w Prezydium Komitetu Protestacyjnego Śląskiej Izby Lekarskiej. Wielokrotnie reprezentował śląski samorząd lekarski na forum ogólnopolskim.

Doktor Ślaski również nie mógł odebrać odznaczenia podczas jubileuszu 25-lecia odrodzenia samorządu lekarskiego na Śląsku, ani podczas kolejnych uroczystości samorządowych. Dlatego prezes ORL, jako pomysłodawca i autor wniosku o odznaczenie, wystosował oficjalną notę do wojewody śląskiego, z prośbą o wręczenie odznaczenia w miejscu zamieszkania laureata.

I tak 11 maja 2015 r. **Piotr Spyra**, wicewojewoda śląski, podczas oficjalnej wizyty w domu rodzinnym dr. Ślaskiego odznaczył go Złotym Krzyżem Zasługi. W tej wyjątkowej uroczystości udział wzięli również: dr **Barbara Kołodziejczyk-Ślaska** – małżonka laureata, dr **Aleksandra Ślaska-Kaspera** – córka państwa Ślaskich z mężem dr. **Wojciechem Kasperą**, dr **Jacek Kozakiewicz** – prezes ORL, **Wanda Galwas-Prasalek** – dyrektor Biura ŚIL oraz **Milena Kruszewska** z Biura Rzecznika Prasowego NIL.

W imieniu prezydenta RP oraz wojewody śląskiego, **Piotra Litwy**, gratulacje i podziękowania, za działalność na rzecz samorządu lekarskiego w mijającym ćwierćwieczu, zarówno podczas konstituowania się, jak i systematycznego rozwoju odrodzonych izb lekarskich, przekazał odznaczonemu Piotr Spyra. Wicewojewoda wyraził też uznanie wobec wieloletniej działalności opozycyjnej laureata, w czasach walki o odzyskanie praw do samostanowienia nie tylko środowiska lekarskiego, ale całego narodu i państwa polskiego. Nawiązał ponadto do współpracy w latach 2006-2010, kiedy obydwaj pełnili mandaty radnych Sejmiku Województwa Śląskiego.

foto: Justyna Dasia

Dr Krzysztof Ślaski

Prezes ORL w Katowicach oprócz gratulacji i kwiatów przekazał dr. Ślaskiemu jubileuszowy medal 25-lecia odrodzenia samorządu lekarskiego oraz egzemplarz monografii „Szkice do portretu Śląskiej Izby Lekarskiej 1989-2014” opatrzonej dedykacją:

„Drogiemu Przyjacielowi, Krzysztofowi Ślaskiemu, z serdecznymi podziękowaniami za wspieranie i umacnianie śląskiego samorządu lekarskiego oraz wielkie serce okazywane zawsze wszystkim potrzebującym. Życzę zdrowia i pogody ducha, a także jakże pomocnej życzliwości otoczenia” – napisał dr Kozakiewicz.

W imieniu dr. **Macieja Hamankiewicza** – prezesa NRL, list gratulacyjny odczytała Milena Kruszewska: *„Dziękuję Ci za każdą chwilę poświęconą lekarzom dentystom w Śląskiej Izbie Lekarskiej, w której Ty, jako wiceprzewodniczący Okręgowej Rady Lekarskiej drugiej i trzeciej kadencji walczyłeś o godne warunki wykonywania zawodu lekarza dentysty(...) Podziwiam (...) to, że zawsze byłeś wierny zasadom demokracji i sprzeciwiałeś się wszelkim zapędom autokracji, tak w izbach lekarskich, jak i w innych aspektach Twojej działalności w kraju”* – napisał prezes NRL.

Obydwu Laureatom serdecznie gratulujemy i dziękujemy za lata wytężonej pracy na rzecz społeczności śląskiej. ●

Bogusława Blecharz

foto: Justyna Dasia

Od lewej: M. Kruszewska, P. Spyra, W. Galwas-Prasalek, dr J. Kozakiewicz, dr B. Kołodziejczyk-Ślaska, dr K. Ślaski, dr A. Ślaska-Kaspera

II Śląska Konferencja Medyczno-Prawna - 24 kwietnia 2015 r.

Na styku medycyny i prawa

Pierwsza Śląska Konferencja Medyczno-Prawna, która odbyła się w ubiegłym roku, okazała się wielkim sukcesem. Jej ówcześni pomysłodawcy: samorządy doktorantów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (SUM) oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego (UŚ) po raz kolejny pozyskali przychylność władz obu uczelni, Śląskiej Izby Lekarskiej oraz samorządu adwokackiego, dzięki czemu to interdyscyplinarne wydarzenie mogło w tym roku odbyć się ponownie.

Tegoroczna konferencja zorganizowana w siedzibie SUM zgromadziła wielu znakomych prelegentów, którzy przedstawiając punkty widzenia prawników i lekarzy omawiali zagadnienia dotyczące błędów medycznych, znaczenia etyki w obu zawodach, transplantologii, problematyki z zakresu różnicowania płci oraz finansowania świadczeń medycznych.

Gospodarzami i prowadzącymi to naukowe spotkanie byli prof. **Krystyna Olczyk** – prorektor ds. kształcenia podyplomowego SUM oraz **Roman Kusz** – wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach. Konferencję zainaugurowali przedstawiciele organizatorów. Profesor **Przemysław Jałowiecki** – rektor SUM w Katowicach podkreślał, że obecnie:

– *Lekarz musi posiadać przynajmniej podstawową wiedzę w zakresie uregulowań prawnych. Również prawnicy w swojej pracy zawodowej coraz częściej spotykają się z zagadnieniami z zakresu prawa pacjenta, systemu ochrony zdrowia czy potrzebą ujęcia w ramy prawne osiągnięć współczesnej medycyny. To wszystko powoduje, że potrzeba współpracy lekarzy i prawników staje się dziś niezbędna* – konstatował rektor SUM.

Z kolei prof. **Andrzej Kowalczyk**, prorektor ds. nauki i współpracy z gospodarką UŚ, zwracał uwagę na paradoks:

fot.: Anna Zadara-Świderek

– *Lekarz i prawnik pracują na rzecz dobra drugiego człowieka, w celu rozwiązania jego osobistych problemów. Jednak niekiedy znajdują się w sytuacji, gdy stoją przeciwko sobie. Dzisiejsze spotkanie jest m.in. po to, by rozwiązywać problemy zanim dojdzie do takiej konfrontacji* – mówił prof. Kowalczyk. Reprezentujący śląski samorząd lekarski dr **Jacek Kozakiewicz**, prezes ORL, przypomniał natomiast o wieloletniej już współ-

pracy ŚIL ze środowiskiem prawniczym i porozumieniu, jakie zawarto z Okręgową Izbą Adwokacką w 2010 r. w sprawie świadczenia pomocy prawnej.

– *Generator zmian potężnieje, codziennie zasypany jesteśmy nowymi odkryciami, nowymi technologiami, pojawiają się nowe pytania i wyzwania. To wszystko powoduje konieczność podjęcia publicznej debaty, szukania odpowiedzi na ważne pytania i znalezienia aksjologicznej kotwicy, wokół której trzeba koncentrować swoją uwagę, aby nie ulec rozproszeniu. Dzisiejsze spotkanie jest interesującą wymianą myśli i poglądów, a jednocześnie pozwala wyjaśnić wiele wątpliwości i kontrowersji w duchu wzajemnego zrozumienia i tolerancji* – reasumował prezes ORL.

Na etyczne podstawy obu zawodów w krótkich słowach zwrócił uwagę również **Grzegorz Kopeć** – wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach:

– *Bycie dobrym lekarzem, adwokatem wymaga, aby najpierw być dobrym człowiekiem. Wady ludzkie szybko się bowiem przenoszą na to, co zawodowo wykonujemy. Jeżeli lekarz i adwokat nie sprzeniewierzy się istocie swojego zawodu to – cytując Hippokratesa – „zyska powodzenie i w życiu i w sztuce i sławę u wszystkich ludzi po wsze czasy”.*

Roboczą część konferencji zainaugurował wykład wygłoszony przez prof. **Piotra Krużyńskiego** – kierownika Instytutu Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, który omówił

W panelach dyskusyjnych udział wzięli: **„Kontrowersje w transplantologii – problemy na styku prawa i medycyny”**: prof. **Marian Zembala** – kierownik Kat. i Oddz. Klinicznego Kardiochirurgii i Transplantologii SUM w Katowicach, dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, konsultant krajowy w dziedzinie kardiochirurgii, doc. **Grzegorz Budziński** – konsultant wojewódzki w dziedzinie transplantologii klinicznej, doc. **Teresa Nieszporek** – Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych SUM w Katowicach, dr **Jarosław Wilk** – koordynator Transplantacyjnej, POLTRANSPLANT, doc. **Tomasz Pietrzykowski** – prof. nadzw. UŚ, Katedra Teorii i Filozofii Prawa Uniwersytetu Śląskiego **„Chłopiec czy dziewczynka? – Zaburzenia różnicowania płci”**: doc. **Magdalena Habdas** – prof. nadzw. UŚ, Katedra Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego UŚ, mec. **Katarzyna Palka-Bartoszek** – sekretarz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, doc. **Aneta Gawlik** – Klinika Pediatrii, Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej SUM, doc. **Tomasz Koszutski** – konsultant krajowy w dziedzinie urologii dziecięcej, doc. **Agnieszka Droszdol-Cop** – Katedra Zdrowia Kobiety Wydziału Nauk o Zdrowiu SUM, dr **Grzegorz Kudela** – konsultant wojewódzki w dziedzinie urologii dziecięcej.

„Odpowiedzialność podmiotów tworzących służbę zdrowia w związku z niedofinansowaniem działalności szpitali”: mgr **Aleksandra Skowronek** – wicemarszałek Województwa Śląskiego, dr **Bernadeta Kuraszewska** – kanclerz SUM, dr **Dariusz Jorg** – dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Okulistyki i Onkologii/Centralnego Szpitala Klinicznego SUM.

Gościem specjalnym konferencji był prof. **Władysław Nasiłowski**, wybitny specjalista anatomii patologicznej i medycyny sądowej, uznany autorytet, doktor honoris causa SUM oraz laureat „Wawrzynu Lekarskiego” – najwyższego wyróżnienia przyznawanego przez Śląską Izbę Lekarską, który w tym roku obchodził swoje 90. urodziny.

prawne aspekty zgody pacjenta na czynności medyczne. Szczególnie wiele miejsca profesor poświęcił problemowi obszernego informowania pacjenta o wszystkich skutkach danego zabiegu, jak i konsekwencjach jego nieprzeprowadzenia.

– Mam ogromny szacunek dla zawodu lekarza. Jesteście dla mnie półbogami. Rozumiem jednak, że trudno wam przewidzieć wszystkie następstwa, ale w momencie odmowy pacjenta poddania się zabiegowi, trzeba naprawdę dołożyć najwyższej staranności, by przedstawić mu skutki takiej odmowy – zwracał uwagę prof. Kruszyński. Związany z Komisją Bioetyki przy ŚIL prof. **Kazimierz Zgryzek**, kierownik Katedry Prawa Karnego Procesowego UŚ oraz doc. **Czesław Chowaniec** – kierownik Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej SUM, przedstawili wykład na temat dowodu z opinii biegłego lekarza w sprawach błędu medycznego z perspektywy prawnika i lekarza. Prof. Zgryzek przybliżył zgromadzonym zmiany, jakie w kodeksie postępowania karnego zaczną obowiązywać od 1 lipca br. Wyjaśnił m.in., że zlecić opinię w procesie karnym będzie mogła również strona procesowa i będzie ona stanowić taki sam dowód, jak ta wydana w wyniku decyzji sądu. W założeniu ma to aktywizować działania stron przy jednoczesnym odciążeniu składu sędziowskiego, co jednak, zdaniem profesora, może spowodować pogorszenie sytuacji procesowej osób mniej zamożnych. Natomiast doc. Chowaniec przedstawił charakterystykę opiniowanych spraw dotyczących „błędów medycznych” oraz podsumował najważniejsze problemy, z jakimi w swojej pracy stykają się biegli m.in.: wadliwa dokumentacja medyczna (nieuporządkowana, niepełna, zawierająca niejasne, zbyt lakoniczne wpisy), kłopoty z pozyskiwaniem specjalistów – konsultantów, presja mediów, środowiska, naciski opi-

nii społecznej, zarzuty o stronniczość i zmoję milczenia.

Kolejny autorski wykład nosił tytuł „Etyka w zawodzie lekarza i prawnika”. Ten temat prezentował **Roman Kusz** – wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, który mówiąc o punktach wspólnych obu zawodów zwrócił szczególną uwagę na zagadnienie reklamy.

– Nie powinniśmy walczyć o klientów i pacjentów wielkością banerów czy liczbą internetowych reklam, ale renomą własnego nazwiska. Docent **Jarosław Markowski** – kierownik Katedry i Kliniki. Otorynolaryngologii SUM oraz przewodniczący Komisji ds. Etyki ORL w Katowicach, omówił natomiast etyczne i prawne aspekty udzielania pomocy medycznej przez lekarza w czasie wolnym i w okolicznościach niezwiązanych z wypełnianiem obowiązków zawodowych:

– Niesienie pomocy człowiekowi będącemu w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia stanowi immanentny element tożsamości bycia lekarzem. Dlatego warto zadbać, by względy legi-

slacyjne nie przesłoniły idei naszego zawodu i związanej z nim etyki. Trzeba pamiętać, że podejmując się wykonywania zawodu lekarza, automatycznie zgłaszamy swoją gotowość do szczególnej służby wobec życia i zdrowia innych ludzi, natomiast określone normami zwolnienia z realizacji obowiązku są wtórne i zależne od okoliczności – podsumował swoje wystąpienie doc. Markowski.

W trakcie konferencji miały również miejsce panele dyskusyjne odbywające się w gronie ekspertów różnych dziedzin prawa, medycyny oraz przedstawicieli wojewódzkich władz samorządowych: „Kontrowersje w transplantologii” i „Odpowiedzialność podmiotów tworzących służbę zdrowia w związku z niedofinansowaniem działalności szpitali”, których moderatorem był prof. **Jan Duława** – prorektor ds. nauki SUM oraz „Chłopiec czy dziewczynka? – Zaburzenia różnicowania płci” poprowadzony przez prof. **Violettę Skrzypulec-Plintę**, konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie seksuologii i dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu SUM.

Całodniowemu naukowemu spotkaniu towarzyszył pokaz symulacji akcji ratunkowej oraz warsztaty z resuscytacji i udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach, a także zwiedzanie Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej SUM. ●

Anna Zadora-Świderek

Panel poświęcony zaburzeniom różnicowania płci; od lewej prof. V. Skrzypulec-Plinta, doc. M. Habdas, mec. K. Palka-Bartoszek, doc. A. Gawlik, doc. T. Koszutski, doc. A. Droszdol-Cop, dr G. Kudela

Fot.: Anna Zadora-Świderek

Dyskusja lekarzy sądowych

W 2007 roku ustawą powołano do życia instytucję lekarza sądowego, którego głównym zadaniem jest wystawianie zaświadczeń potwierdzających zdolność albo niezdolność uczestników postępowania do stawiania się z powodu choroby na wezwanie sądu. Obecnie wśród lekarzy, członków ŚIL, jest ponad trzydzieści osób, które podjęły się wypełniać to odpowiedzialne, a jednocześnie zbiurokratyzowane i słabo wynagradzane zadanie. Brak specjalistów, którzy chcieliby się podjąć tego zadania i rezygnacje z funkcji przez tych, którzy już zgodzili się je pełnić, skłoniła prezesów Sądów Okręgowych w Katowicach i Gliwicach do nawiązania ściślejszej

współpracy ze Śląską Izbą Lekarską. Jej efektem stało się zorganizowanie 14 maja br. w siedzibie ŚIL panelu dyskusyjnego na temat „Lekarz sądowy a wymiar sprawiedliwości – wzajemne relacje, doświadczenia i oczekiwania”, którego celem było przekazanie informacji dotyczących zasad prawnych oraz wiedzy technicznej i praktycznej przydatnej lekarzom sądowym przy wykonywaniu czynności.

W panelu moderowanym przez dr. **Jacka Kozakiewicza** – prezesa ORL w Katowicach, uczestniczyli niemal wszyscy lekarze sądowi należący do ŚIL. Wysłuchali wystąpienia: SSO **Doroty Pasieki-Mrochem**

– wiceprezes Sądu Okręgowego w Katowicach, dr. **Tadeusza Urbana** – Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Katowicach i adw. **Romana Kusza** – wicedziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach. Wiele czasu poświęcono na dyskusję, wymianę poglądów i informacji praktycznych.

► PODDAJĄ W WĄTPLIWOŚĆ

Długo rozmawiano o art. 17 ustawy o lekarzu sądowym, który daje sądom możliwość „weryfikowania rzetelności wystawianych zaświadczeń” w przypadku wątpliwości co

ciąg dalszy na str. 20 ►►►

Dyskusja lekarzy sądowych

ciąg dalszy ze str. 19 ►►

do rzeczywistego stanu zdrowia osoby, która taki dokument przedstawiła. Lekarze sądowi zwracali uwagę, że sędziowie dość często poddają w wątpliwość zaświadczenia wystawione przez lekarzy sądowych i zwracają się o weryfikację do biegłych sądowych. Tymczasem ustawodawca nie wprowadził obowiązku, aby w przypadku określonych grup schorzeń, stanowiących przyczynę „usprawiedliwienia” wypowiadał się lekarz sądowy ze specjalizacją z określonej dziedziny wiedzy (inaczej niż w przypadku biegłych sądowych). Opiera się to na założeniu, że lekarz, wystawiając zaświadczenie, robi to na podstawie badania oraz dokumentacji medycznej przedstawianej przez zwracającego się o to uczestnika postępowania i wiedza związana z konkretną specjalnością nie jest mu do tego koniecznie potrzebna. Zdaniem lekarzy sądowych, wiele problemów sprawia także zapisany w ustawie obowiązek jedynie przedłożenia dokumentacji, bez konieczności przekazania jej kopii, bowiem w przypadku, gdy czynności lekarza weryfikuje sąd lub prokuratura (to znaczy de facto biegły na ich zlecenie), nie ma on materiałów w oparciu o które wydał – lub nie – zaświadczenie.

► FINANSE, SZKOLENIA...

Ważną kwestią była również sprawa zasad finansowania pracy lekarzy sądowych. Wprawdzie stosunkowo niedawno, bo w listopadzie 2012 r., podniesiono kwotę wynagrodzenia za wystawienie zaświadczenia z 80 zł do 100 zł, jednak zdaniem uczestników panelu, zarówno lekarzy, jak i prawników, nadal jest to kwota nieadekwatna do obciążenia pracą, a przede wszystkim odpowiedzialności za podjęcie decyzji o wystawieniu bądź nie takiego zaświadczenia.

Problemem może być także brak przygotowania części lekarzy sądowych do pełnienia przez nich tej funkcji – nikt bowiem nie szkoli ich merytorycznie w tym zakresie. Jeden z dyskutantów wskazywał na konieczność organizowania szkoleń, w trakcie których kandydaci na lekarzy sądowych byłiby zapoznawani z poglądami specjalistów na temat możliwych przyczyn ustalania niezdolności do stawienia się przed obliczem sądu. Ważne wydaje się także organizowanie okresowych spotkań lekarzy sądowych, w trakcie których dyskutowano by nad różnymi problemami i wypracowywano jednolite stanowiska. Podkreślano także konieczność zapewnienia szybszego przepływu informacji na linii lekarz sądowy – sąd, co mogłoby ograniczyć liczbę odwoływanych w ostatniej

fot.: Anna Zadara-Świderek

chwili rozpraw, z uwagi na nieobecność oskarżonego, podejrzanego lub świadka.

► WYŻSZE WYNAGRODZENIE – WIĘCEJ KANDYDATÓW

Z inicjatywy prezesa ORL podjęto decyzję o wystosowaniu do ministra sprawiedliwości apelu, w którym poruszona będzie m.in. kwestia podwyższenia wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu z tytułu wystawienia zaświadczenia. Uzasadniając ten wniosek w roboczej wersji apelu napisano: „Podwyższenie wynagrodzenia będzie, zdaniem uczestników panelu, istotnym elementem w pozyskaniu przez sądy większej liczby kandydatów do wykonywania funkcji lekarza sądowego różnych

specjalności.” W dokumencie zwrócono się także o wpisanie do ustawy o lekarzu sądowym obowiązku posiadania przez niego kserokopii dokumentacji medycznej, która była podstawą opinii, przy czym kserokopie te winien dostarczyć lekarzowi sądowemu sam zainteresowany. Nad ostatecznym kształtem apelu pracują paneliści oraz goście spotkania: SSO. **Jacek Gęsiak** – prezes Sądu Okręgowego w Katowicach i SSO. **Piotr Mika** – wiceprezes Sądu Okręgowego w Gliwicach, a także uczestnicy panelu – lekarze sądowi (będący często także biegłymi sądowymi), działający na obszarze Sądu Okręgowego w Katowicach i Sądu Okręgowego w Gliwicach. ●

Anna Zadara-Świderek

Zgodnie z ustawą z 15 czerwca 2015 r. o lekarzu sądowym:

Lekarzem sądowym w rozumieniu ustawy jest lekarz, z którym prezes sądu okręgowego zawarł umowę o wykonywanie czynności lekarza sądowego.

- Lekarz sądowy wystawia zaświadczenia potwierdzające zdolność albo niezdolność do stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu uprawnionego uczestników postępowania z powodu choroby, zwane dalej „zaświadczeniami”, na obszarze właściwości danego sądu okręgowego.
- Lekarz sądowy przy wykonywaniu czynności związanych z wydawaniem zaświadczeń korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

Biegłym sądowym jest osoba posiadająca bogate doświadczenie zawodowe, uznana za eksperta w zakresie swojej działalności, powoływana w postępowaniu sądowym, zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego lub kodeksu postępowania karnego, w celu przedstawiania fachowych opinii o okolicznościach mających znaczenie dla wyniku sprawy sądowej, a których wyjaśnienie wymaga specjalistycznej wiedzy. Biegłym sądowym w sprawie może być wyznaczona przez sąd:

- osoba figurująca na liście biegłych prowadzonej przez prezesów sądów okręgowych,
- inna osoba, o której wiadomo, że posiada odpowiednią wiedzę w danej dziedzinie nauki,
- instytucja naukowa lub specjalistyczna.

Krzysztof Zawala,
rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Katowicach

XIII Krajowa Konferencja Biegłych Sądowych

Nierozwiązane problemy

Jak co roku pierwszy dzień został przeznaczony na obrady, drugi stanowiło szkolenie (tzw. Studium Biegłych Sądowych). Prezes naszej Izby dr n. med. **Jacek Kozakiewicz** wystosował adres do przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego mgr. **Romualda Tomczyka**. Po uroczystym otwarciu obrad powołano Komisję Uchwał i Wniosków – w jej skład weszła przedstawicielka naszej Izby dr **Jolanta Rynowska-Wiśniewska**. Kolejnym punktem programu było ogłoszenie wyników konkursu na najlepszą pracę doktorską i magisterską w zakresie funkcjonowania biegłych sądowych – oraz oczywiście wręczenie nagród. Wyróżnienia zdobyły prace: **Dariusza Wilka** (doktorska) pt. „Fałszerstwa dzieł sztuki” oraz **Edyty Jaśkiewicz** (magisterska) pt. „Dowód z opinii biegłego w postępowaniu cywilnym”. Wykład wiodący, mający stanowić materiał do dyskusji, przedstawił niżej podpisany: co nowa ustawa o biegłych (w oparciu o jej projekt) daje biegłym a co sądom? Czy w aspekcie statusu biegłych sądowych wynikającego z aktualnej i planowanej sytuacji prawnej przyszedł już czas na zmianę? oraz doświadczenia własne Śląskiej Izby Lekarskiej w konsolidowaniu środowiska lekarzy biegłych sądowych.

Drugim tematem kluczowym, który przedstawił prezes Stowarzyszenia Rzeczników Ekonomicznych mgr Romuald Tomczyk był wykład dotyczący odpowiedzialności biegłego sądowego z przygotowaną opinią w warunkach obecnie cywilnoprawnej odpowiedzialności biegłego wobec osób trzecich oraz problematyki poza dokumentacyjnej weryfikacji przygotowania zawodowego kandydata na biegłego sądowego. Blisko godzinne wykłady spotkały się z dużym zainteresowaniem słuchaczy, czego dowodem była późniejsza dyskusja, w której przeplatały się różne nurty, problemy dotyczyły jednak innych, niż lekarska, specjalności.

Szkolenie dotyczyło kilku zagadnień: opiniowania biegłych z punktu widzenia potrzeb sądów; aktualnie obowiązujących przepisów prawnych; wynagrodzeń, w tym uzasadnienia przyjętej wysokości rachunku (faktury) na podstawie karty pracy biegłego oraz prezentacji opinii przed sądem.

Komisja uchwał i wniosków XIII Krajowej Konferencji Biegłych Sądowych w wyniku dyskusji przyjęła następujące wnioski:

1. Obecny projekt ustawy o biegłych są-

fot. Ryszard Szozda

Zorganizowana przez Stowarzyszenie Rzeczników Ekonomicznych w Częstochowie, pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, odbyła się w dniach 16-17 kwietnia 2015 r. w Częstochowie (w salach Urzędu Miejskiego).

dowych jest wysoce niesatysfakcjonujący dla środowiska biegłych sądowych, choćby poprzez brak próby uregulowania spraw wynagrodzenia dla biegłego. Chodzi tu nie tyle o wysokość wynagrodzenia, ale o rozstrzygnięcie zasad ustanawiania tego wynagrodzenia. Ustawa ta równocześnie winna regulować sprawę ubezpieczenia biegłego od odpowiedzialności cywilnej.

2. Odpowiedzialność biegłych sądowych wobec osób trzecich jest najlepszą weryfikacją posiadanej przez nich wiedzy specjalnej. Pozadokumentacyjna weryfikacja przygotowania zawodowego kandydata na biegłego sądowego wobec osób trzecich może być przyczyną zależności nieformalnych między kandydatem na biegłego, a komisją oceniającą stan wiedzy specjalnej. Jedynym skutecznym sposobem weryfikacji wiedzy specjalnej jest obrona opinii przed sądem.

Oba wnioski nie są jednak do zaakceptowania przez wszystkich. Z punktu widzenia lekarzy funkcja biegłego jest funkcją de facto pomocnika sądu, a sąd przyjmuje opinię lekarza jako jeden z dowodów w sprawie lub opinię tę odrzuca. Stronom przysługuje prawo do negocjowania opinii sądowych, wywodzenia odwołań, apelacji i kasacji. Wyrok zostaje wydany na podstawie całego materiału

dowodowego zgromadzonego w sprawie. Gdyby przyjąć możliwość zaskarżania treści i wniosków opinii sparaliżowałoby to wymiar sprawiedliwości, bowiem już po prawomocnym wyroku sądu wydanego na podstawie m.in. opinii, opinia byłaby „zaskarżana”, a to w procesie cywilnym, a to karnym, a to przed sądem korporacyjnym. I wyobraźmy sobie – w którymś z ww. postępowań jej treść zostałaby zanegowana. Czy to miałyby oznaczać wznowienie procesu „zasadniczego”? Problem jest znaczny – mogłoby to bowiem doprowadzić do całkowitego paraliżu postępowań przed sądami powszechnymi. Do tej pory nie było tego problemu – ale może się pojawić „boczną furtką” – i wtedy ubezpieczenie OC stanie się po prostu koniecznością. Dlatego więc konieczne jest uregulowanie tej kwestii, a nowy projekt ustawy o biegłych niestety tego problemu nie rozwiązuje.

Co do drugiego punktu wniosków – nie można mu odmówić słuszności, ale obecna sytuacja prawna (i proponowana przez projekt ustawy) nie reguluje problemu, który jednak może wynikać po zmianie procedury karnej od 1 lipca 2015 r., dopuszczającej opinie prywatne w postępowaniu karnym. ●

dr n. med. Ryszard Szozda
Przewodniczący Zespołu ds. orzekania
i opiniowania lekarskiego ŚIL

W dowód wielkiego uznania

Z rąk prof. **Ireny Lipowicz** – Rzecznika Praw Obywatelskich, odznaczenia odebrały dwie laureatki: dr **Maria Turkowska-Luty**, współzałożycielka Wszechnicy Górnośląskiej; w latach 80. XX w. kolporterka podziemnych wydawnictw oraz organizatorka wykładów naukowych i spotkań artystycznych w kościołach Śląska i Zagłębia. Drugą z wyróżnianych była pani **Zofia Kiera**, pielęgniarka, oddziałowa izby przyjęć pracująca w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach, która w grudniu 1981 roku wysłała karetkę do rannych z Kopalni „Wujek”, zapewniając im opiekę w CSK. Przyczyniła się również do zabezpieczenia, w warunkach konspiracyjnych, dokumentacji medycznej poszkodowanych górników.

Zwracając się do laureatek i gości uroczystości, prof. Lipowicz zauważyła:

– *Na Śląsku mamy do czynienia z takim fenomenem, że osoby najbardziej zasłużone, którym tak wiele zawdzięczamy, często są najcichsze, nie prezentują swoich zasług, nie mówią o nich głośno. Chwalenie się sukcesem to nie jest cechą mentalności naszego regionu – zawsze byliśmy dumni z naszej skromności. W nowych czasach jednak musimy głośniej mówić o zasługach i pokazywać ludzi, którym tak wiele zawdzięczamy.* Obecny na uroczystości prezes ORL w Katowicach **Jacek Kozakiewicz** – składając życzenia obu laureatkom powiedział:

– *Mam zaszczyt serdecznie pogratulować i przekazać wielkie wyrazy podziękowania*

W westybuli Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach 15 maja br. odbyło się uroczyste wręczenie odznaczenia honorowego Rzecznika Praw Obywatelskich „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka”.

fot.: Anna Zadora-Świderek

Od lewej laureatki: dr Maria Turkowska-Luty i pani Zofia Kiera oraz wręczająca odznaczenia prof. Irena Lipowicz

naszym bohaterkom. Dla nas, lekarzy, człowiek w całej swojej integralnej złożoności jest podmiotem szczególnej troski, dlatego otaczamy szczególnym szacunkiem tych, których działalność skierowana jest na potrzeby i dobro człowieka.

Gośćmi wydarzenia byli ponadto **Piotr**

Spyra – wicewojewoda śląski, **Marcin Krupa** – prezydent Katowic, **Andrzej Sznajder** dyrektor katowickiego Oddziału IPN oraz przedstawiciele środowisk medycznych i organizacji pozarządowych. ●

Anna Zadora-Świderek

Laudację obu wyróżnionych przedstawił prof. **Grzegorz Opala** (na zdjęciu), który przybliżając sylwetkę **Zofii Kiery** m.in. powiedział:

– W chwili ogłoszenia stanu wojennego pracowała w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach jako oddziałowa izby przyjęć. Pacyfikacja Kopalni „Wujek” wymagała od CSK – jako najbliższej położonego szpitala – pełnej

gotowości do udzielania pomocy medycznej. Jednak organizatorzy zbrodniczych działań przeciwko tym, którzy bronili wolności, prawdy i sprawiedliwości społecznej, wskazali inne szpitale, a mianowicie te, które mieli pod kontrolą służby bezpieczeństwa. Na „Wujku” rozpoczęła się krwawa rozprawa z górnika, a lekarze i pielęgniarki CSK nie mogli nieść pomocy. Pani Zofia Kiera, nie mając wątpliwości, co ma zrobić, wbrew obowiązującemu wtedy zakazowi samodzielnych działań, wysłała karetkę po rannych i udostępniła szpitalną radiostację dr. **Markowi Rudnickiemu***, który nadał komunikat sprawiający wrażenie oficjalnego, brzmiący jak rozkaz, by od tej chwili wszystkich rannych karetki wiozły do CSK. W krótkim czasie izba przyjęć pełna była rannych i poszkodowanych. Sprawna organizacja izby przyjęć, pomoc lekarzy, również przy sporządzaniu odpowiedzi, podwójnej dokumentacji, a potem jej zabezpieczenie, zaopatrzenie w leki i opatrunki tych, którzy mogli iść

do domu, by uniknąć inwigilacji SB – to wszystko działania naszej oddziałowej pani Zofii Kiery. W tym dramatycznym czasie wraz z całym personelem pracowała tak, jakby takie działania były dla niej rutyną.

*Prof. Marek Rudnicki, od 1987 r. na stałe przebywający w USA, w uznaniu działań podjętych na rzecz poszkodowanych w Kopalni „Wujek” oraz pracy na rzecz represjonowanych w sekcji medycznej Biskupiego Komitetu Pomocy Internowanym i Uwięzionym w latach 1982-1987, 2 maja br. w Konsulacie Generalnym RP w Chicago otrzymał odznakę honorową Rzecznika Praw Obywatelskich „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka”. (prof. Marek Rudnicki jest absolwentem Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, gdzie pracował również jako chirurg. Od 2002 r. pełni funkcję dyrektora rezydencji chirurgicznej w Illinois Masonic Center w Chicago, jest także prezydentem Światowej Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych – przyp. redakcji.

Fragmenty wykładu prof. dr. hab. n. med. Waldemara Jańca, wygłoszonego podczas uroczystości wręczenia dyplomów tytułu specjalisty lekarzom i lekarzom denty stom Śląskiej Izby Lekarskiej 15 kwietnia 2015 r. Część pierwszą zamieściliśmy w majowym wydaniu wersji internetowej „Pro Medico”.

Znaczenie zbierania informacji o niepożądanym działaniu leków w kształtowaniu bezpiecznej farmakoterapii i postępu terapeutycznego – część II

W Polsce żaden lekarz nie mógł przewidzieć że lek Chlorsuccilina zamiast skolini zawiera hydrokortyzon. Preparaty Corhydron zawierały środek zwiotczający skolinę, zamiast hydrokortyzonu (21,24).

Już w tym roku trzeba było wycofać w Polsce 15 leków z powodu wad produkcyjnych (10).

Działania niepożądane mogą się ujawnić w późniejszym okresie po zastosowaniu leku.

Wystąpienie choroby Heinego-Mediny stwierdzono u dużej liczby dzieci po zastosowaniu źle przygotowanej szczepionki opracowanej wg. dr. J. Salka. Wypadek ten jest znany jako „Cutter accident” (16).

Po stosowaniu hormonu wzrostu otrzymanego przysadek ludzkich pobranych ze zwłok stwierdzono występowanie zespołu Creutzfeldt-Jakoba (5, 22).

Początkowo szczepionka przeciwko chorobie Heinego-Mediny opracowana przez dr. J. Salka była wytwarzana z inaktywowanych parami formaliny wirusów polio namnażanych w hodowli na tkankach nerek małp. Nie zauważono, że w takich hodowlach namnażały się również wirusy małpie SV-40 (7,9,11,15,36). W procesie inaktywacji wirusów polio parami formaliny wirusy małpie SV-40 nie ulegały inaktywacji i pozostawały wirulentne w stosowanej szczepionce. W badaniach eksperymentalnych stwierdzono, że wirus SV-40 powoduje u zwierząt nowotwory, w tym złośliwą postać międzybłoniaka (*malignant mesothelioma*) (7, 9, 11, 15, 36). Nadal trwają badania mające na celu wyjaśnić czy stosowanie szczepionki dr. J. Salka zainfekowanej małpim wirusem SV-40, do zapobiegania występowaniu choroby Heinego-Mediny nie przyczyniło się do wzrostu częstości występowania nowotworów u ludzi (7, 9, 11, 15, 36).

Działania niepożądane wynikające z toksycznego lub alergicznego działania leków mogą dotyczyć występowania: niedokrwistości aplastycznej lub agranulocytozy po stosowaniu cytostatyków, wstrząsu anafilaktycznego po stosowaniu lignokainy lub penicyliny albo napadu astmy po podaniu aspiryny. Toksycznym, niepożądanym działaniem leków na układ krwiotwórczy lub na narządy można zapobiegać przez wykonywanie okresowych badań kontrolnych i odpowiednie modyfikowanie dawki lub zmianę stosowanego leku. Działaniom niepożądanym wynikającym z powodu reakcji alergicznych można zapobiegać przez wcześniejsze wykonywanie prób uczuleniowych. Działaniom niepożądanym wynikającym z odstawienia leków można zapobiegać przez odpowiednie, stopniowe zmniejszanie dawki stosowanego leku.

Największym niebezpieczeństwem jest stosowanie leków podczas ciąży. Nie wolno przeprowadzać badań leków u kobiet ciężarnych. Bezpieczeństwo stosowania leków u kobiet w ciąży określa się tylko na podstawie kilku testów bakteryjnych i na badaniu toksyczności u zwierząt. Wyniki tych badań dają tylko ogólny wgląd w działania niepożądane leków mogące wystąpić u kobiet ciężarnych. Większość leków przenika przez łożysko do płodu. Zaleca się unikać stosowania leków u kobiet ciężarnych ze względu na możliwość zaburzenia:

blastogenezy (okres pomiędzy zapłodnieniem a 18. dniem ciąży), embriogenezy (okres od 18 dnia do 8 tygodnia ciąży) lub

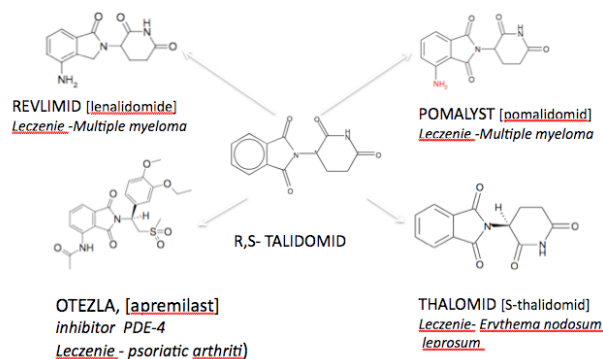
rozwoju płodu (fetogenezy, występującej od 8 tygodnia ciąży do porodu)

Przykładem niepożądanego działania leku powodującego zaburzenia embriogenezy było nie rozpoznane wcześniej embriotoksyczne działanie talidomidu (6,17,18,19,39).

Wprowadzony przez firmę Grünenthal Talidomid był zarejestrowany w 46 krajach jako lek uspokajający. Przez sześć lat stosowania tego leku nikt nie wiedział, że Talidomid stosowany u kobiet ciężarnych wykazuje działanie embriotoksyczne objawiające się występowaniem fokomelii u noworodków. Urodzone dzieci były pozbawione kończyn.

Brak kończyn to nieszczęście na całe życie. Najpierw trzeba próbować dobrać protezy dla dziecka. Dostosować dziecko do nauki w szkole. Przystosować urządzenia do spożywania posiłków. Potem trudna młodość i potrzeba opieki do końca życia, nawet do otarcia łez.

Powiązanie występowania fokomelii ze stosowaniem Talidomidu odkryli dr Mc Bride w Australii (23), dr Wiedekund Lenz w Niemczech (38) i dr Franciszka Kelsey, która nie dopuściła do rejestracji talidomidu w USA (4,17). Na rycinie 3 kopia oryginalnej notatki opublikowanej w czasopiśmie Lancet, w której dr Mc Bride stwierdza, że dostrzega powiązanie występowania fokomelii ze stosowaniem talidomidu.

Pochodne talidomidu, stosowane do leczenia trądu (14), łuszczykowego zapalenia stawów i białaczek (3, 6, 13, 32).

Taka prosta notatka uratowała świat przed niepożądanym działaniem talidomidu. Talidomid znikną z półek aptecznych.

W laboratoriach zaczęto badać mechanizm embriotoksycznego działania talidomidu.

Stwierdzono, że talidomid hamuje receptory naczyniowego czynnika wzrostu. Receptory naczyniowego czynnika wzrostu pochodzą z mezodermy i biorą udział w rozwoju kości długich. Aktywność tych receptorów jest mała. Receptory kości płaskich głowy, miednicy wywodzą się z cewki nerwowo-grzbietowej i aktywność tych receptorów jest duża.

Zastosowanie talidomidu w niewielkim stopniu wpływało na aktywne receptory czynników wzrostu naczyń warunkujące ukrwienie i rozwój kości płaskich, natomiast silnie blokowało słabą aktywność receptorów czynników wzrostowych naczyń w obrębie kości długich, co powodowało zatrzymanie rozwoju kończyn górnych i dolnych u płodów (18).

Znaczenie zbierania informacji o niepożądanym działaniu leków...

ciąg dalszy ze str. 23 ►►

Cierpienie ludzi dotkniętych niepożądanym działaniem talidomidu nie poszło na marne.

Znajomość mechanizmu działania talidomidu pozwoliła otrzymać szereg pochodnych, które zostały zastosowane do leczenia trądu (14), łuszczykowego zapalenia stawów i białaczek (3, 6, 13, 32).

Istotnym problemem jest zakres informacji o działaniach niepożądanych leków.

Firmy starają podać jak najwięcej informacji o działaniach niepożądanych. Duża liczba działań niepożądanych w drukach informacyjnych chroni firmę przed konsekwencjami prawnymi.

Tan i inni (31) stwierdzili, że średnio, większość najczęściej stosowanych leków posiada 50 działań niepożądanych, niektóre informacje o lekach podają nawet dla jednego leku 150 działań niepożądanych. Tak duża liczba działań niepożądanych, kształtuje u chorego efekt *nocebo* tj. negatywne nastawienie do leku. W takich przypadkach chory unika stosowania leku z licznymi działaniami niepożądanymi w obawie przed utratą zdrowia.

Działania niepożądane wymieniane w drukach informacyjnych leków i w różnych bazach o leku często pokrywają się z dolegliwościami, z którymi chory zgłasza się do lekarza (31).

W większości druków informacyjnych wymienia się bóle pleców, łatwe męczenie się (osłabienie), bóle głowy lub inne. Przydatność takich informacji o działaniach niepożądanych leku jest mała i przyczynia się do efektu *nocebo*.

Do zwiększenia skuteczności leczenia różne towarzystwa naukowe opracowały kliniczne zalecenia terapeutyczne (*Clinical Guidelines*). Zalecenia te są bardzo przydatne dla lekarzy, jeżeli dotyczą jednego schorzenia.

W przypadku konieczności łączenia klinicznych zaleceń do leczenia kilku schorzeń występujących równocześnie, zwiększa się niebezpieczeństwo występowania niekorzystnych interakcji (31).

Piśmiennictwo:

3. Botting J. The History of Thalidomide. *Drug News Perspect.* 2002 Nov; 15 (9): 604-611. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/126772024>.
4. Bren L. Frances Oldham Kelsey. FDA medical reviewer leaves her mark on history. *FDA Consum.* 2001; 35 (2): 24-9.
5. Brown P, Gajdusek DC, Gibbs CJ Jr, Asher DM. Potential epidemic of Creutzfeldt-Jakob disease from human growth hormone therapy. *N Engl J Med.* 1985 Sep 19; 313 (12): 728-31
6. Calabrese L, Fleischer A.B. Thalidomide: current and potential clinical applications. *Am J Med.* 2000 Apr 15; 108 (6): 487-95
7. Carroll-Pankhurst C., Engels E.A., Strickler H.D., Goedert J.J., Wagner J, Mortimer Jr E.A. Thirty-five year mortality following receipt of SV40-contaminated polio vaccine during the neonatal period. *Br J Cancer.* 2001; 85 (9): 1295-1297.
9. Dang-Tan T., Mahmud S.M., Puntoni R., Franco E.L. Polio vaccines, Simian Virus 40, and human cancer: the epidemiologic evidence for a causal association *Oncogene.* 2004; 23, 6535-6540.
10. Decyzje i komunikaty Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego 2015 <https://www.gif.gov.pl/pl/decyzje-i-komunikaty/decyzje/decyzje>
11. Engels E.A., Cancer risk associated with receipt of vaccines contaminated with simian virus 40: epidemiologic research. *Expert Rev Vaccines.* 2005 Apr; 4 (2): 197-206.
12. England J.D., Walsh J.C., Stewart P., Boyd I., Rohan A., Halmagyi G.M. Mitochondrial myopathy developing on treatment with the HMG CoA reductase inhibitors – simvastatin and pravastatin. *Aust N Z J Med* 1995; 25: 374-5.
13. FDA (Food and Drug Administration). Thalidomide promising for

Zakres i rodzaj działań niepożądanych leków i występowanie interakcji pomiędzy lekami ulega ciągłej zmianie, ze względu na wprowadzanie nowych leków i nowych sposobów leczenia. Istnieje więc potrzeba ciągłej obserwacji tych zmian. Sposób zgłaszania działań niepożądanych leków jest podawany w aktualizowanych aktach prawnych Ministerstwa Zdrowia (Addendum a i b).

Chciałbym również wskazać na możliwość występowania działań niepożądanych nie zapisanych w drukach informacyjnych. Inaczej, czytanych między wierszami.

Powszechnie wiadomo, że stosowanie statyn w leczeniu zaburzeń przemiany lipidów powoduje występowanie miopatii i niekiedy rozplywnej martwicy mięśni szkieletowych – rhabdomyolizy (12,20,25-27,35).

Mięśnie szkieletowe poprzecznie prążkowane posiadają taką samą budowę jak mięsień sercowy. Nigdzie nie spotkałem w piśmiennictwie wzmianki, że statyny powodują uszkodzenie mięśni szkieletowych, ale nie uszkadzają mięśnia sercowego. Może ktoś z państwa w czasie swojej praktyki lekarskiej spróbuje zaobserwować, czy statyny powodując miopatię mięśni szkieletowych rzeczywiście nie wpływają na czynność mięśnia sercowego.

W dowód uznania zasług za wzorowe obserwację działań niepożądanych talidomidu, dr Franciszka Oldham-Kelsey została odznaczona przez prezydenta J.F. Kennedy'ego wysokim odznaczeniem „Za Zasługi w Służbie Cywilnej”.

Za wzorową obserwację działań niepożądanych leków, każdy lekarz może sobie nadać takie odznaczenie, które nawet jest więcej warte od odznaczeń nadawanych przez dostojników państwowych, ponieważ wypływa z własnej świadomej godności dobrze spełnionych obowiązków. ●

Prof. dr hab. n. med. Waldemar Janiec

multiple myeloma. Available in: URL: <http://www.cancer.gov/clinical-trials/results/thalidomide-and-multiple-myeloma> 1299.

14. FDA. Food and Drug Administration. FDA approves thalidomide for hansen's disease side effects, imposes unprecedented restrictions on distribution. Available in: URL: <http://www.fda.gov/bbs/topics/ANSWERS/ANS00887.html>.

15. Fisher SG, Weber L, Carbone M. Cancer risk associated with simian virus 40 contaminated polio vaccine. *Anticancer Research* 1999; 19 (3B): 2173-2180.

16. Fitzpatrick M. The Cutter Incident: How America's First Polio Vaccine Led To A Growing Vaccine Crisis. *J R Soc Med.* 2006; 99 (3): 156.

17. Frances Oldham Kelsey: Medical reviewer famous for averting a public health tragedy. U.S. Food and Drug Administration. <http://www.fda.gov/AboutFDA/WhatWeDo/History/ucm345094.htm>

18. Ito T, Ando H., Handa H. Teratogenic effects of thalidomide: molecular mechanisms. *Cell Mol Life Sci.* 2011; 68 (9): 1569-79.

19. Janiec W. *Leki sieroce w doli i niedoli*. Wydawnictwo fbc-soft Sp. z o.o. Katowice 2015

20. Joy T.R., Hegele R.A. Statin-Related Myopathy *Int J Cardiol.* 2012; 159 (3): 169-76.

21. Kozyra K., Hereta J. Był corhydron, teraz skolina <http://www.tygodnikzamojski.pl/artykul/3301/byl-corhydron-teraz-skolina.html>

22. Marzewski DJ1, Towfighi J, Harrington MG, Merrill CR, Brown P. Creutzfeldt-Jakob disease following pituitary-derived human growth hormone therapy: a new American case. *Neurology.* 1988 Jul; 38 (7): 1131-3.

23. McBride W.G. Thalidomide and congenital abnormalities. *Lancet* 1961; 2:1358.

24. PAP. Scolina w wadliwej partii corhydronu z Jelfa 2007-02-09 11:16 <http://www.pb.pl/1316340,107910>,
 25. Phillips P.S., Haas R.H., Bannykh S., Hathaway S., Gray N.L., Kimura B.J., et al. Statin-associated myopathy with normal creatine kinase levels. *Ann Intern Med* 2002; 137: 581-5
 26. Radcliffe K.A., Campbell W.W. Statin myopathy. *Curr Neurol Neurosci Rep.* 2008; 8 (1): 66-72.
 27. Rallidis L.S., Fountoulaki K., Anastasiou-Nana M. Managing the underestimated risk of statin-associated myopathy. *Int J Cardiol.* 2012;159 (3):169-76.
 31. Tan K., Petrie K.J., Faasse K., Bolland M.J., Grey A. Unhelpful information about adverse drug reactions. *BMJ* 2014;349:g5019. <http://dx.doi.org/10.1136/bmj.g5019>
 32. Thalidomide promising for multiple myeloma. Available in: URL: <http://www.cancer.gov/clinicaltrials/results/thalidomide-and-multiple-myeloma> 1299.
 35. Venero C.V., Thompson P.D. Managing statin myopathy *Endocrinol Metab Clin North Am.* 2009; 38 (1): 121-36.

36. Vilchez RA, Madden CR, Kozinetz CA, Halvorson SJ, et al. Association between simian virus 40 and non-Hodgkin lymphoma. *Lancet* 2002;359 (9309): 817-823.
 38. Widukind Lenz The History Of Thalidomide. Extract from a lecture given at the 1992 UNITH Congress. <http://www.thalidomide.ca/history-of-thalidomide/>
 39. Winerip M. The Death and Afterlife of Thalidomide. *The New York Times*. Sept. 23, 2013. http://www.nytimes.com/2013/09/23/booming/the-death-and-afterlife-of-thalidomide.html?_r=0
 Addendum
 a) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lutego 2003 w sprawie monitorowania bezpieczeństwa produktów leczniczych (Dz. U. Nr 43 z 19.03.2003 r.)
 b) ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) NR 520/2012 z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie działań związanych z nadzorem nad bezpieczeństwem farmakoterapii, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady i w dyrektywie 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Książki nadesłane

„Podstawą medycyny pozostaje niezmiennie rozum i serce lekarza”
 prof. Kornel Gibiński

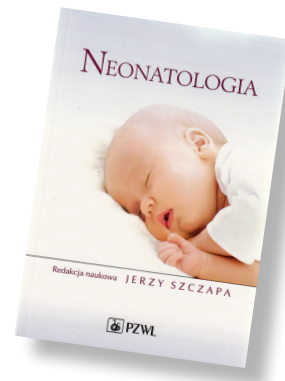

„Vademecum medycyny wewnętrznej” pod red. naukową prof. dr. hab. n. med. Jana Duławy.

Książka ma 1500 stron, zawiera 33 rozdziały główne, od wprowadzenia do medycyny klinicznej, po interakcje lekowe. Przeznaczona jest głównie dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, pracujących w lecznictwie ambulatoryjnym, ale może być źródłem wiedzy także dla lekarzy innych specjalności, pracowników ochrony zdrowia i dla pacjentów.

Jak pisze prof. Duława w przedmowie, ambicją autorów „Vademecum jest „przypomnienie niezmiennie obowiązującej w medycynie zasady, że rozpoznaje się wprowadzić choroby, ale leczy zawsze chorego, który jest psychosomatyczną jednostką i może mieć wiele różnych schorzeń. Motto książki mogą być natomiast słowa prof. Kornela Gibińskiego, że podstawą medycyny pozostaje niezmiennie rozum i serce lekarza. Wbrew coraz powszechniejszym wyobrażeniom, tych dwóch elementów nie zastąpi żadna liczba najdoskonalszych nawet przepisów i dyrektyw stworzonych przez genialnego organizatora, menadżera lub biznesmena. Podobnie jak żaden podręcznik nie zastąpi Nauczyciela. (...) Warto przy tym uświadomić sobie, że znacznie bardziej skuteczne od leczenia jest zapobieganie chorobom, które z kolei nie jest możliwe bez czynnego udziału całego społeczeństwa. Wytrwałe głoszenie tej prawdy jest moralnym obowiązkiem każdego lekarza.”

„Vademecum medycyny wewnętrznej” pod red. naukową prof. dr. hab. n. med. Jana Duławy, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015, wyd. I

„Neonatologia” pod red. naukową prof. dr. hab. n. med. Jerzego Szczapy, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015 r. wyd II.

Śląskie środowisko naukowe reprezentują w tym opracowaniu, dotyczącym medycyny noworodkowej, lekarze Oddziału Neonatologicznego Śląskiego Instytutu Matki i Noworodka w Chorzowie: dr n. med. Ewa Musialik-Świetlińska i prof. hab. dr n. med. Janusz Świetliński.

„Postępy reumatologii klinicznej” pod red. naukową prof. dr. hab. n. med. Ireny Zimmerman-Górskiej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015 r. wyd I.

Kompendium dla lekarzy zajmujących się reumatologią, internistów i lekarzy rodzinnych. Śląskie środowisko naukowe reprezentuje, w rozdziale o łuszczykowym zapaleniu stawów, prof. dr hab. n. med. Eugeniusz Kucharz z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM w Katowicach.

oprac. Grażyna Ogrodowska

I KONGRES POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRIOTERAPII

Znaczenie wykorzystania medycyny fizykalnej rośnie zarówno w Polsce, jak i na świecie

Powołane z inicjatywy Katedry i Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej w Bytomiu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Polskie Towarzystwo Krioterapii miało swój I Kongres w dniu 29.05.2015 roku, który odbył się w Klubie „Strefa Spotkań” we Wrocławiu.

Znaczenie wykorzystania medycyny fizykalnej rośnie zarówno w Polsce, jak i na świecie. Dowodem uznania medycyny fizykalnej, do której podstawowych metod należy krioterapia, jest objęcie Kongresu honorowym patronatem przez JM Rektorów oraz Dziekanów. Patronat honorowy objęli: JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego – prof. dr hab. **Wiesław Banyś**, przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, JM Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – prof. dr hab. n. med. **Przemysław Jałowiecki**, JM Rektor Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu – prof. dr hab. **Juliusz Migasiewicz**, Dziekan Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – prof. dr hab. n. med. **Maciej Misiulek**, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – prof. dr hab. n. med. **Violetta Skrzypulec-Plinta** oraz Dziekan Wydziału Fizjoterapii Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu – dr hab. **Ewa Demczuk-Włodarczyk**, prof. AWF. O docenieniu tej metody fizykalnej świadczy również fakt objęcia Kongresu patronatem naukowym przez Europejskie Towarzystwo Medycyny opartej na Predykcji, Prewencji i Spersona-

Od lewej: prof. Aleksander Sieroń (członek ZG PTK), mgr Grzegorz Onik (skarbnik PTK), dr Jan Budzisz, prof. Grzegorz Cieślak (członek Komisji Rewizyjnej PTK), dyrektor Jolanta Malinowska (firma Creator sp. zoo), dr hab. Agata Stanek (Prezes ZG PTK), dr hab. Karolina Sieroń-Stołyńska (członek ZG PTK), mgr Katarzyna Knapik (sekretarz Komisji Rewizyjnej), prof. Anna Skrzek (wiceprezes ZG PTK)

lizowanym podejściu do Pacjenta (EPMA) oraz przez: Acta Balneologica, Gerontologię Współczesną, Inżynierię Biomedyczną oraz Gazetę Wrocławską.

Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była dr hab. n. med. **Agata Stanek**, a Komitetu Naukowego prof. dr hab. n. med. dr h. c. **Aleksander Sieroń**.

I Kongres Krioterapii cieszył się dużą popularnością. Wzięło w nim udział blisko 100 osób. Do grona wykładowców zostały zaproszone wybitne postaci kriogeniki i krioterapii: prof. Aleksander Sieroń, dr hab. Agata Stanek, prof. **Anna Skrzek**, prof. **Krystyna Książkowska**, prof. **Jolanta Kujawa**, prof. **Zbigniew Śliwiński**, prof. **Grzegorz Cieślak**, prof. **Joanna Rymaszewska**, prof. **Zdzisława Wrzosek**, dr hab. **Karolina Sieroń-Stołyńska**, dr hab. **Oleg Panchenko**, prof. **Maciej Chorowski**, prof. **Zofia Drzazga**, prof. **Halina Podbielska**, dr hab. **Armand Cholewka** oraz dr **Joanna Bauer-Matula**.

Program Kongresu obejmował tematykę zastosowań krioterapii we współczesnej medycynie i fizjoterapii, a także możliwości wykorzystania w krioterapii osiągnięć nowoczesnej inżynierii i fizyki – aktualny stan i możliwości rozwoju. Dowodem wysokiego poziomu merytorycznego Kongresu były burzliwe dyskusje oraz wymiana poglądów po zakończeniu sesji. Podczas Kongresu uczestnicy mieli możliwość przystąpienia do Polskiego Towarzystwa Krioterapii oraz nawiązywania nowych znajomości.

Na zakończenie Kongresu Prezes Polskiego Towarzystwa Krioterapii dr hab. n. med. Agata Stanek poinformowała, że Kongres będzie cyklicznym corocznym spotkaniem naukowym i zaprosiła uczestników do udziału w przyszłym roku. Prof. **Anna Skrzek** – wiceprezes PTK poinformowała o planowanym konkursie na najlepszą pracę z zakresu krioterapii, którego sponsorem będzie firma Creator Sp. z o.o. ●

mgr Grzegorz Onik

Fraszki

NIEKIEDY WITAJĄC SIĘ Z MARZENIAMI
WPADASZ DO OTCHŁANI

xxx

PAMIETAJ, ŻE DO PIEDESTAŁU
IDZIE SIĘ POMAŁU

xxx

CISZA W MOIM DOMU
WIATR WYWIAŁ MIŁOŚĆ
TAK PO KRYJOMU
JAKBY JEJ NIGDY NIE BYŁO

xxx

ZA MŁODU MARZYŁEM O BIEGUNIE
I BIAŁE NOCE MI SIĘ ŚNIŁY
A TERAZ PRZYSZŁY BIAŁE NOCE
I INNY BIEGUN I MNIEJ SIŁY

xxx

ROMANTYK, TO JEST DZIWNA SZTUKA
NIGDY NIE ZNAJDUJE,
CZEGO W ŻYCIU SZUKA

xxx

GDYBY NIE MOJA NAJDROŻSZA
O ILE LITERATURA BYŁABY UBOŻSZA

oprac. Joanna Wójcik

Dr **Stefan August** – absolwent Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej (rocznik 1961), specjalista chorób wewnętrznych. Od 2008 r. przebywa na emeryturze. Został laureatem V Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego pod hasłem „Tu i teraz” za zestaw „Fraszki i myśli” (wyd. Rewera, Czeladź 2013 r.). Konkurs został zorganizowany przez Okręgową Izbę Lekarską w Łodzi, a jego rozstrzygnięcie miało miejsce 19 kwietnia br. Wyróżniony dodatkowo statuetką Juliana Tuwima przez Przewodniczącą Nieformalnej Grupy Literackiej dr **Barbarę Szeffer-Marcinkowską**. Jest autorem książek, tekstów piosenki, wielokrotnym zdobywcą pierwszych nagród na konkursach fotograficznych.

Śląska Izba Lekarska w Katowicach zaprasza na **KURSY I KONFERENCJE**

Kurs doskonalący

„JĘZYK ANGIELSKI DLA LEKARZY”

Szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze Śląskiej Izby Lekarskiej (IV piętro, pokój 410) lub telefonicznie 32 60 44 225

► **25.09.2015 (piątek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PREPARACJA CZY LECZENIE – PODEJŚCIE BIOMIMETYCZNE W LECZENIU CHOROBY PRÓCHNICOWEJ ZĘBÓW

Wykład poprowadzi dr Raimond N. B. van Duinen (wykład z tłumaczem)

► **8.10.2015 (czwartek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PRACOWAĆ W POZI I PRZETRWAĆ.

PODSTAWY ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII W POZI

Wykład poprowadzi dr Krzysztof Musialik

► **15.10.2015 (czwartek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PRACOWAĆ W POZI I PRZETRWAĆ. CHIRURGIA W POZI.

Wykład poprowadzi dr Katarzyna Lison

► **22.10.2015 (czwartek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PRACOWAĆ W POZI I PRZETRWAĆ.

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO W POZI

Wykład poprowadzi dr Anna Machura

► **27.10.2015 (wtorek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PRACOWAĆ W POZI I PRZETRWAĆ.

PACJENT INTERNISTYCZNY W POZI

Wykład poprowadzi dr Karol Holona

► **6.11.2015 (piątek) godz. 15.00**

Kurs doskonalący

SZKOLENIE PODSTAWOWE DLA KANDYDATÓW NA BIEGŁYCH SĄDOWYCH I BIEGŁYCH SĄDOWYCH

Uwaga:

kurs składa się z czterech części

(terminy

6.11.2015, 13.11.2015 – godz. 15.00, 27.11.2015,

4.12.2015 – godz. 14.00)

AKTUALNA OFERTA KURSÓW I KONFERENCJI DOSTĘPNA NA STRONIE INTERNETOWEJ

www.izba-lekarska.org.pl w zakładce **KURSY, SZKOLENIA, KONFERENCJE**

Kursy i konferencje odbędą się w Domu Lekarza w Katowicach przy ul. Grażyńskiego 49a. Kursy dostępne dla wszystkich zainteresowanych członków ŚIL. Liczba miejsc ograniczona możliwościami technicznymi sali wykładowej – zachęcamy do wstępnego zgłaszania zamiaru uczestnictwa.

O udziale decyduje kolejność przybycia na szkolenie do Domu Lekarza. Możliwość uzyskania certyfikatu potwierdzającego zdobycie punktów edukacyjnych. Dodatkowe informacje dostępne pod numerem telefonu: 32 60 44 225 lub drogą elektroniczną: kursy@izba-lekarska.org.pl

Komunikaty

STUDIA PODYPLOMOWE – PRAWO W OCHRONIE ZDROWIA

Kierownik studiów podyplomowych: prof. dr hab. Teresa Dukiet-Nagórska. Studia podyplomowe „Prawo w ochronie zdrowia” prowadzone są wspólnie przez Uniwersytet Śląski, Śląski Uniwersytet Medyczny i Śląską Izbę Lekarską.

Studia służą poprawie orientacji w zakresie przepisów prawa medycznego, wyznaczających m.in. ramy wykonywanego zawodu, a także orientacji w podstawowych przepisach innych dziedzin prawa. Zajęcia będą prowadzone w formie wykładów połączonych z zajęciami o charakterze warsztatów.

Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji dostępne są na stronach internetowych: www.wpia.us.edu.pl/podyplomowe-studia-prawo-w-ochronie-zdrowia oraz www.izba-lekarska.org.pl.

Jednocześnie informujemy, że punkt informacyjny znajduje się również w siedzibie Śląskiej Izby Lekarskiej w Katowicach przy ul. Grażyńskiego 49a, tel. 32 60 44 225 (w godzinach pracy Izby).

Miejsce składania dokumentów: Wydział Prawa i Administracji Katowice, ul. Bankowa 11B pok. 1.27, tel. 359-16-98 mail: marta.wilk@us.edu.pl

Limit miejsc: 75 osób. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Za udział w studiach podyplomowych lekarzom przysługuje 188 punktów edukacyjnych.

Absolwenci roku 1975

(studia 1970-1975)

Śląskiej Akademii Medycznej,
Wydział Lekarski Oddział Stomatologii.

Serdecznie zapraszamy na

SPOTKANIE Z OKAZJI 40-LECIA UKOŃCZENIA STUDIÓW

Zainteresowanych prosimy o kontakt:

Lidia Matysik-Kałamarska: tel. 32 231 02 64

Anna Stańczyk-Franiel: tel. 32 434 14 15; e-mail: hanisia1951@wp.pl

Spotkanie odbędzie się 26 września 2015 r. w hotelu „Kotarz”

w Brennej ul. Wyzwolenia 40. Koszt 300 zł; konto:

Bank PKO S.A.: 92 1240 2991 1111 0010 6077 5512

Tytuł przelewu: Zjazd stomatologia '75

Absolwenci ŚLAM

Oddziału Stomatologicznego rocznik 1990

10 października 2015 r. w restauracji VABANK w Zabrze, ul. Wolności 448 odbędzie się SPOTKANIE KOLEŻEŃSKIE

z okazji **jubileuszu 25-lecia ukończenia studiów.**

kontakt: Małgorzata Gołębiowska-Hupsch, tel: 601 417 309

Magdalena Michniewska-Tomczyk, tel: 602 110 352

Śląska Akademia Medyczna absolwenci rocznika 1965

W związku z odnową dyplomu
po 50 latach, prosimy absolwentów

Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologii o zarejestrowanie się w Dziekanacie Wydziału Zabrzeńskiego u pani Julity Prabuckiej.

Adres Dziekanatu: 41-800 Zabrze. Plac Traugutta 2, tel. 32 370 52 66; e-mail: kkpzabrze@sum.edu.pl

Uroczystość odbędzie się w dniu inauguracji roku akademickiego 2015/2016. O dokładnym terminie i programie uroczystości powiadomimy każdego zarejestrowanego.

Prezes Stowarzyszenia Wychowanków SUM
Maria Gajecka-Bożek

Oddział Stomatologii ŚLAM rocznik 1995

Z okazji 20-lecia ukończenia studiów zapraszamy

na spotkanie w dn. 10-11 października 2015 r.

Zgłoszenia i rezerwacja (do 10 września): Hotel Pod Jedłami

w Wiśle, e-mail: rezerwacja@podjedlami.pl

(hasło rezerwacji DENTYSTA 95), tel. 33/856 47 20.

Możliwość wydłużenia pobytu w atrakcyjnej dla nas cenie.

Kontakt: Monika Schönthaler-Pałuchowska tel. 603 654 633

(po 6 lipca br.); e-mail: monikaschp@gmail.com

VII Międzynarodowe Sympozjum: Postępy w diagnostyce i terapii schorzeń rogówki 5-7 marca 2015, Wisła

(The 7th International Symposium Advances in diagnosis and treatment of corneal diseases, Wisła, Poland, 5-7 March 2015)

Ponad tysiąc gości – wybitnych specjalistów z kraju i świata, bogaty program naukowy, dynamiczny charakter sesji, kursów i warsztatów, wysoki poziom wykładów m.in. stanowiły o sukcesie tegorocznej edycji.

W pierwszych dniach marca br. po raz siódmy odbyła się coroczna międzynarodowa konferencja okulistyczna w Wiśle. Hotel Gołębiewski – nasze tradycyjne miejsce obrad, zgromadził w tym roku blisko tysiąc gości z kraju i zagranicy. Organizatorem Sympozjum był Kliniczny Oddział Okulistyki Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz Oddział Okulistyczny Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach. Nad całą konferencją czuwał prof. dr hab. n. med. **Edward Wylegała** – szef komitetów naukowego i organizacyjnego.

Na początku Sympozjum uczestnicy mieli możliwość pogłębienia wiedzy na **czterech kursach**: „Zastosowanie błony owodniowej w okulistyce” (moderator: dr n. med. **Dariusz Dobrowolski**); „Sieciowanie włókien kolagenowych rogówki w terapii stożka rogówki” (moderator: dr n. med. **Ewa Wróblewska-Czajka**); „Mikroskopia konfokalna – wskazówki do interpretacji” (moderator: dr n. med. **Adrian Smeđowski**); „Traumatologia w okulistyce” (moderator: prof. **Ferenc Kuhn**). W kursie z urazów oka wzięli również udział dr n. med. **Agnieszka Kudaszewicz-Kardaszewska**, dr n. med. **Anna Nowińska** i dr n. med. **Dariusz Dobrowolski**. Zajęcia warsztatowe z aplikacji błony owodniowej były prowadzone w trzysobowych grupach pod okiem doświadczonych trenerów na indywidualnych stanowiskach chirurgicznych. Równolegle z konferencją, uczestników na warsztaty zaprosiły firmy: z iniekcji doszkliskowych, diagnostyki demodekozy ocznej, diagnostyki genetycznej chorób rogówki.

Ceremonia otwarcia VII Sympozjum rozpoczęła się od przywitania zaproszonych gości, lekarzy, studentów i pracowników firm. Organizatorzy podziękowali rektorowi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, wojewodzie i marszałkowi woj. śląskiego za objęcie patronatem naszego zjazdu. Biskup Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego RP **Paweł Anweiler** przeczytał swoje wiersze związane z okulistiką, życząc w ten sposób owocnych obrad.

Spotkania plenarne odbyły się w ramach 11 sesji, sesji plakatowej oraz trzech sesji satelitarnych. W tym roku Zjazd obfitował w wykładowców zagranicznych, 20 znakomitości okulistycznego świata naukowego wypełniło blisko połowę czasu sesji plenarnych, a także uczestniczyło w sesjach satelitarnych.

Profesor Edward Wylegała z laureatem Złotej Rogówki – wyróżnienia za wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne w dziedzinie okulistyki, z profesorem Johnem Dartem z Moorfields Eye Hospital w Londynie

Sesja pierwsza była poświęcona powierzchni oka i zespołowi suchego oka.

Kolejno omówiono diagnostykę suchego oka, począwszy od badań w lampie szczelinowej, poprzez dysfunkcję gruczołów Meiboma u stosujących soczewki kontaktowe, po najnowsze trendy w diagnostyce i terapii tych schorzeń, gośćmi zagranicznymi byli prof. **Kostas G. Boboridis** z Salonik, prof. **László Módis** z Debreczyna oraz prof. **Pasquale Aragona** z Messyny.

Sesja druga zgromadziła znakomitości świata okulistycznego: prof. dr hab. n. med. **Zbigniew Zagórski** przedstawił problematykę ocznego trądziku różowatego, prof. **Philippe Kestelyn** z Gent zaprezentował dystrofię rogówki związane z nieprawidłowym metabolizmem cholesterolu, Schnydera i chorobę rybiej łuski oraz problem oporności na acyklowir w infekcjach HSV. Profesor **John Dart** zakończył sesję dwoma wykładami, w których szeroko omówił leczenie zakażeń bakteryjnych rogówki oraz problem opornych na leczenie zapaleń zlokalizowanych w przednim odcinku gałki ocznej.

Nowością w sesjach Sympozjum rogówkowego była tematyka oczodołowa. Sesja ta była zdominowana problematyką orbitopatii Gravesa. Omówienie patogenetycznego schorzenia przez prof. dr hab. n. med. **Janusza Myśliwca** z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku uzupełnił znakomicie wykład prof. **Paula Bangi** (King's College, London School of Medicine) o eksperymentalnym modelu orbitopatii Gravesa. W ten temat wpisał się także dr n. med. **Przemysław Pawłowski**, prezentujący dwa wystąpienia o markerach zapalenia w tym schorzeniu, co przybliżyło zebrany nowocześnie podejście do tej choroby. Sesję zamknął wykład dotyczący endoskopowych zabiegów w obrębie oczodołów z pogranicza okulistyki i neurochirurgii (dr n. med. **Tomasz Łysoń**, Kl. Neurochirurgii UM w Białymstoku).

Kolejne sesje łączyły problemy okulistyczne z zaawansowaną diagnostyką i nanotechnologiami. Zupełnie odmienną kwestię poruszył prof. **Rimvydas Ašoklis** z Uniwersytetu w Wilnie – przedstawił swoje doświadczenia z leczenia rannych z konfliktu we wschodniej Ukrainie. Wykład ten wywarł duże wrażenie na zebranych. Ciekawie przebiegła dyskusja prelegentów wiążących problematykę jaskrową z rogówką. Zespół WIM z Warszawy w osobach prof. dr hab. n. med. **Joanny Wierzbowskiej** – prezentującej rogówkowe aspekty neuropatii jaskrowej i dr. **Rafała Pawlika**, omawiającego biomechanikę rogówki po przeszczepie, wprowadził nas w tematykę tej sesji. Prof. **Ingeborg Stelmans** (Glaucoma Unit, Uniwersytet w Leuven, Belgia) omówiła aktualne zalecenia stosowania prostaglandyn w jaskrze. Prof. dr hab. n. med. **Marek Rękas** (WIM, Warszawa) przedstawił wyniki przeszczepień warstwowych tylnych w oczach z jaskrą, a pozostając w tej tematyce, wykład **zespołu Uniwersyteckiego Centrum Okulistyki i Onkologii** zaprezentował wyniki leczenia dystrofii Fuchsa i stożka rogówki u pacjentów z jaskrą.

Nasz gość z Uniwersytetu w Oviedo, prof. **Jesus Merayo-Llodes** zaprezentował doświadczenia wszczepów ICRS w stożku rogówki oraz aktualne trendy w medycynie regeneracyjnej powierzchni oka. Tematykę stożka rogówki uzupełniła w swym wystąpieniu dr hab. n. med. **A. Roszkowska** z Uniwersytetu w Messynie, omawiając sieciowanie kolagenu rogówkowego połączone z jonoforezą. Prof. **Luka Buzzoneti** z Rzymu zaprezentował wyniki keratoplastyki pediatrycznej, w swoim materiale odniósł się także do korzyści wynikających z zastosowania lasera femtosekundowego w technice warstwowego przeszczepiania rogówki. Kolejne wykłady dotyczyły interferometrii polary- ►►►

metrycznej i badanej nią optycznej charakterystyki rogówki (prof. **Giovanni Alessio**, Uniwersytet w Bari), biomechaniki rogówki (prof. **László Módos**, Uniwersytet w Debreczynie), zastosowania biomateriałów w chorobach rogówki (dr med. **Joachim Storsberg**, IAP, Poczdam, Niemcy) i wyników badań nad nowymi kroplami opartymi na cis-urokanie prezentowanymi przez prof. **Kaia Kaarnirante** z Uniwersytetu w Kopio, Finlandia.

Sesję wieczorną rozpoczął prof. dr hab. n. med. **Roman Danielewicz**, dyrektor Poltransplantu. Wykład ten pokazał, jakie wyzwania organizacyjne stoją przed naszym środowiskiem, z którymi będzie trzeba się w najbliższej przyszłości zmierzyć. W dalszej części wykładowcy zaprezentowali metody leczenia różnych schorzeń powierzchni oka. Prof. **Rimvydas Ašoklis** z Uniwersytetu w Wilnie pokazał własne doświadczenia z krioterapią guzów aparatu ochronnego oka. Temat ten kontynuowała prof. **Carol Carp** z Bascom Palmer Eye Institute w Miami, omawiając zagadnienia leczenia rogowacenia na powierzchni oka oraz zastosowania OCT wysokiej rozdzielczości w diagnostyce guzów spojówki. Kolejny wykładowca, prof. **John Dart**, poruszył pokrewny temat bliznowaciejącego zapalenia spojówek, a w ostatnim wykładzie rozważał zagadki nietypowych zakażeń rogówki w aspekcie diagnostycznym i terapeutycznym.

Uczestnicy nie mieli zbyt wielu chwil na odpoczynek. Prof. dr hab. n. med. **Maciej Krawczyński** z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu wprowadzał uczestników w temat podłoża genetycznego anirydii, który z poziomu fenotypowego rozwinął dr **Bogumił Wowra** z Kliniki Okulistyki Wydziału Lekarskiego SUM w Zabrze. Kontynuacją tych rozważań był wykład prof. **Bertholda Seitza** z Uniwersytetu Homburg/Saar o różnych aspektach terapii pacjentów z anirydą. Nie obyło się bez tematów z zakresu chirurgii refrakcyjnej. W prezydium tej sesji zasiadli doświadczeni chirurdzy w tym zakresie: prof. dr hab. n. med. **Ewa Mrukwa-Kominek** (omówiła technikę EBK), prof. dr hab. n. med. **Stanisława Gierek-Ciaciura** (przedstawiła problemy rekorekcji w chirurgii refrakcyjnej i korekcji krótkowzroczności), dr n. med. **Ewa Lange** (prezentowała aspekty bezpieczeństwa zabiegów refrakcyjnych) i dr n. med. **Beata Bubala-Stachowicz** (pokazała przypadki łączenia technik zabiegowych w stożku rogówki).

Ostatnia sesja plenarna miała charakter dyskusji nad omawianymi przypadkami klinicznymi, które ilustrowane były materiałem filmowym. Dzięki znakomitym przedstawicielom ośrodków okulistycznych, sesja miała barwny i dynamiczny charakter. Udział w niej wzięli: prof. prof. **Pavel Stodulka**, **Ewa Mrukwa-Kominek**, **Marek Rękas**, **Do-**

rota Tarnawska, **Edward Wylegała** i dr n. med. **Dariusz Haszcz**. Ostatnim akcentem było wręczenie nagród dla autorów trzech (spośród 33 plakatów) wyróżnionych prac plakatowych. Tę sesję poprowadziły Panie Profesor: **Mirosława Grałek**, **Bronisława Koraszewska-Matuszewska** i **Wanda Romaniuk**.

Sfera naukowa uświetniona została znakomitą wieczorną programem artystycznym. Aktywny udział brały w Sympozjum firmy wystawców sprzętu i leków okulistycznych. Owocem tego zaangażowania były cieszące się ogromnym powodzeniem sesje satelitarne firm: OFTA, Santen i Thea. Niezawodni i ciągle zapracowani byli nasi tłumacze: dr n. med. **Agnieszka Kudasiewicz-Kardaszewska** i dr n. med. **Sławomir Teper**. Szczególne podziękowania należą się wreszcie pracownikom firmy Inspire Congress z Wrocławia, którzy czuwali nad sprawnym przebiegiem spotkania. Dziękujemy także wszystkim uczestnikom za aktywny udział w sesjach i otwartą merytoryczną dyskusję. To rodzi nadzieję, że za rok spotkamy się ponownie w równie znakomitej atmosferze. ●

dr n. med. **Dariusz Dobrowolski**
Oddział Kliniczny Okulistyki, Wydział
Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze, Śląski Uniwersytet
Medyczny w Katowicach;
Oddział Okulistyczny,
Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach

Sympozjum „Wady i choroby jelita grubego”, Jaworze, 23-25.04.2015 r.

70-lecie Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Gliwicach

Z okazji 70. lat istnienia Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Gliwicach, w dniach 23-25 kwietnia 2015 r. zostało zorganizowane Sympozjum w Jaworzu koło Bielska-Białej. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego był obecny kierownik oddziału, dr **Janusz Kowalski**, zaś prof. **Janusz Bohosiewicz** pełnił zaszczytną funkcję honorowego przewodniczącego.

Oddział Chirurgii Dziecięcej w Gliwicach jest jednym z najstarszych i nadal działających oddziałów chirurgii dziecięcej w Polsce. Został stworzony od podstaw w 1945 r. i przez wiele lat kierowany był przez prof. **Zbigniewa Tabęńskiego**. Obecnie Oddział sprawuje opiekę medyczną w zakresie chirurgii ogólnej dziecięcej, urologii dziecięcej, chirurgii urazowo-ortopedycznej oraz diagnostyki i leczenia problemów onkologicznych w trybie planowym i nagłym.

W Sympozjum brało udział blisko 100 osób, w większości byli to chirurdzy dziecięcy, w tym doświadczeni profesorowie z wieloletnim stażem. Przewodnim celem konferencji była nie tylko 70. rocznica funkcjonowania Oddziału, ale także chęć uczczenia dzieła

prof. Zbigniewa Tabęńskiego oraz przypomnienie jego osobistego wkładu w rozwój chirurgii dziecięcej w Polsce. Tematem wiodącym konferencji były wady i choroby jelita grubego. Zagadnienie to zostało wybrane nie bez znaczenia, był to główny obszar zawodowych zainteresowań prof. Zbigniewa Tabęńskiego.

Jak zaznaczył dr Kowalski:

– Oddział Chirurgii Dziecięcej w Gliwicach jest matecznikiem, ponieważ niemal wszyscy kierownicy oraz asystenci śląskich oddziałów chirurgii dziecięcej są w jakiś sposób związani z profesorem Tabęńskim. Chirurgia dziecięca jest przede wszystkim rzemiosłem, ponieważ lekarze starają się być świetnymi fachowcami, aby najlepiej pomagać małym pacjentom. Są wśród nas też artyści zawodu – i od nich powinniśmy się uczyć. Praca ta niewątpliwie wymaga talentu i predyspozycji, ale także wzorców, które staramy się naśladować na tyle, na ile potrafimy.

Patronat Honorowy nad Sympozjum objęli **Wojciech Saługa** – marszałek województwa śląskiego oraz prezes ŚIL dr **Jacek Kozakiewicz**, który w liście gratulacyjnym,

skierowanym do pracowników napisał m. in.: „W imieniu lekarzy i lekarzy dentystów, członków Śląskiej Izby Lekarskiej oraz własnym, składamy serdeczne wyrazy podziękowania za ogromne zaangażowanie, profesjonalizm i wieloletni wkład pracy na rzecz Oddziału Chirurgii Dziecięcej Gliwickiego Centrum Medycznego oraz trud włożony w wychowanie wielu pokoleń chirurgów dziecięcych. Tworząc zespół, który w trudnych czasach kompetentnie i z oddaniem sprawował opiekę nad tysiącami małych pacjentów, Państwa praca może być wzorem dla młodszych Koleżanek i Kolegów”. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: prof. Janusz Bohosiewicz – wychowanek prof. Tabęńskiego, kierownik Kliniki Chirurgii Dziecięcej w Katowicach oraz konsultant krajowy z dziedziny chirurgii dziecięcej, prof. **Dariusz Patkowski** – prezes Polskiego Towarzystwa Chirurgów Dziecięcych, prof. **Jan Godziński** – kierownik Oddziału Chirurgii Dziecięcej Dolnośląskiego Szpitala Specjalistycznego im. T. Marciniaka, dr hab. **Urszula Grzybowska-Chlebowczyk** – kierownik Oddziału Gastroenterologicznego Górnośląskiego Centrum Zdrowia

70-lecie Oddziału Chirurgii Dziecięcej...

ciąg dalszy ze str. 25 ►►

Dziecka im. Jana Pawła II, dr hab. **Tomasz Koszutski** – konsultant krajowy z dziedziny urologii dziecięcej, dr **Grzegorz Kudeła** – konsultant województwa śląskiego w dziedzinie urologii dziecięcej oraz konsultanci wojewódzcy z dziedziny chirurgii dziecięcej: dr **Wojciech Choński** (woj. warmińsko-mazurskie), prof. **Wojciech Dębek** (woj. podlaskie), dr **Piotr Gajewski** (woj. lubuskie), dr hab. **Przemysław Mańkowski** (woj. wielkopolskie), dr **Ryszard Noparlik** (woj. opolskie), dr **Stanisław Paradowski** (woj. zachodnio-pomorskie).

Nie zabrakło także rodziny prof. Tabęńskiego, przedstawiciele władz: dr. **Wojciecha Maruszewskiego** – dyrektora ds. lecznictwa Gliwickiego Centrum Medycznego, **Radosława Ostalkiewicza** – wójta gminy Jaworze i oczywiście byłych i emerytowanych pracowników Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Gliwicach: dr **Barbary Sybirskej-Szczepańskiej** – ordynatora Oddziału w latach 1977-1995, dr **Edwarda Kromy** – ordynatora Oddziału w latach 1995-2011, dr **Janiny Korlackiej**, dr **Alicji Warneckiej-Sawaryn**, dr **Danuty Książek-Kozłowskiej**, dr **Krystyny Szymik-Taraszewicz**, dr **Elżbiety Adamus**, dr **Krystyna Omiliana**.

Sympozjum rozpoczęło spotkanie integracyjne zaproszonych gości oraz rozmowy konsultantów wojewódzkich z nowo powołanym konsultantem krajowym w dziedzinie chirurgii dziecięcej, prof. Januszem Bohosiewiczem. Podczas konferencji została przypomniana historia Oddziału (wystąpienie prof. Janusza Bohosiewicza) oraz aktualna działalność i plany na przyszłość (wystąpienie dr. Janusza Kowalskiego). Goście konferencji mieli możliwość uczestniczenia w sesjach naukowych, podczas których zostały

foto: Ewa Miketa

Od góry od lewej: prof. D. Patkowski, dr A. Sinica-Cienciała, dr J. Kowalski (kierownik Oddziału od 2012 r.), dr G. Gródnik, prof. J. Bohosiewicz, dr E. Kroma (kierownik Oddziału w latach 1995-2011), dr E. Sobocińska, piel. M. Paczuła, dr K. Szymik-Taraszewicz, dr K. Chrobak, dr B. Świerad-Stopa, dr J. Madejczyk, dr E. Adamus, dr J. Wiśniewski, dr D. Książek-Kozłowska, dr J. Korelaka, dr B. Sybirska-Szczepańska, dr A. Warnecka-Sawaryn

wyłoszone referaty m.in. na temat choroby Crohna i choroby Hirschsprunga. Jak zaznaczył dr Kowalski:

– Konferencja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem i szerokim odzewem ze względu na jej interdyscyplinarną tematykę. Stanowiła wyraz szacunku i podziękowania dla Oddziału, a przede wszystkim dla naszego Mistrza i Nauczyciela – profesora Tabęńskiego. ●

Joanna Wójcik

PRZESZŁOŚĆ CZY PRZYSZŁOŚĆ UZDROWISK

Polskie uzdrowiska należą do znanych nie tylko w Europie miejsc, gdzie wielu wielkich tego świata, jak i zwyczajnych zjadaczy chleba, wybierało się i wybiera nadal po lepsze zdrowie. Jednak dyskusja na temat przydatności i miejsca uzdrowisk we współczesnej polskiej medycynie rzeczywistości toczy się od kilku lat, a atmosfery tych dyskusji należą do gorących i bardzo gorących. Problem w dużej części leży w pieniądzu, ale także w zdefiniowaniu, czym powinna zajmować się nowoczesna „medycyna uzdrowiskowa”. Otóż współcześnie finansowanie sanatoriów i szpitali uzdrowiskowych w znakomitej większości realizowane jest poprzez NFZ. W różnych uzdrowiskach procent „prywatnych”, a więc płaćcych z własnej kieszeni, pacjentów jest różny i mieści się w przedziale od zera do nawet kilkudziesięciu procent. Przeciwnicy wysyłania pacjentów do sanatoriów twierdzą, że pobyt sanatoryjny jest wypoczynkiem opłaconym przez podatnika jako pobyt urlopowy. Przeciwko takiej ocenie protestują nie tylko lekarze i personel pracujący w uzdrowiskach, ale także pacjenci, którzy korzystając z terapii sanatoryjnej szybciej wracają do zdrowia. Dotyczy to co prawda głównie pacjentów ze schorzeniami układu kostno-stawowego, ale nie tylko.

Z drugiej strony aktualnie w Polsce ścierają się dwa nurty koncepcji medycyny realizowanej w uzdrowiskach. Pierwszy zakłada, że istotą leczenia uzdrowiskowego jest leczenie balneologiczne, czyli leczenie, w którym podstawą jest wykorzystanie minerałów i kopalin ułożonych w miejscu uzdrowiska. Drugi natomiast zakłada inne, realizowane współcześnie w wielu krajach spojrzenie na pacjentów w uzdrowiskach poprzez nowoczesną diagnostykę i terapię. Otóż w tej opinii, która jest także moją, uzdrowisko może i powinno być znakomitym miejscem do przeprowadzenia odpłatnie coraz bardziej popularnej krótkiej, lecz gruntownej diagnostyki stanu zdrowia, w oparciu o takie techniki obrazowania, jak endoskopia, TK, MRI, USG czy nawet PET oraz nowoczesną diagnostykę laboratoryjną, w tym badania genetyczne. Takie wykorzystanie potencjału lekarskiego może w istotny sposób wpłynąć na poprawę finansową wielu uzdrowisk. Uzdrowiska, dzięki swoim unikalnym walorom, do których należy m.in. komfort psychiczny, oderwanie od codziennej rutyny, ale i wspomniany już wysokiej klasy personel medyczny, mogą być także znakomitym miejscem do terapii. Terapii schorzeń, które należą do tzw.

klasyki leczenia sanatoryjnego, ale i chorób rzadkich, wstydliwych czy zahaczających o konieczność leczenia istotnych zaburzeń nastroju, w tym tak częstych współcześnie zespołów wypalenia zawodowego. Także chorób leczonych „lekami sierocymi”. Dzięki znakomitemu wyposażeniu uzdrowisk w medycynę fizykalną, ten walor może zapewnić leczenie takich konkretnych, społecznie częstych schorzeń, jak między innymi: przewlekłe rany i owrzodzenia kończyn dolnych, stanów poamputacyjnych, chorób nowotworowych skóry czy depresji. Na pewno zwiększy to wymagania stawiane lekarzom pracującym w uzdrowiskach, ale myślę, także z punktu widzenia ich kondycji finansowej, że warto pójść tą drogą. Jak potoczą się losy polskich uzdrowisk, zależy od lekarzy, ale także od polityki zdrowotnej państwa. Na razie nie jest ona negatywna. Oby taka została! ●

Prof. zw. dr hab. n. med. dr h. c.
Aleksander Sieroń

sport

XI Mistrzostwa Polski Lekarzy w Pływaniu, Dębica 2015

II miejsce dla ŚIL!

W dniach 23-25 kwietnia 2015 r. odbyły się w Dębicy XI Mistrzostwa Polski Lekarzy w Pływaniu. Tradycyjnie już, gospodarzem wydarzenia była Okręgowa Izba Lekarska w Rzeszowie, a zawodnicy, jak co roku, startowali w basenie liczącym 50 metrów. W tym roku zawody zgromadziły około 60 lekarzy – pływaków, nierzadko z rodzinami i najbliższymi. W zawodach startowały reprezentacje 16 izb lekarskich.

Drużyna Śląskiej Izby Lekarskiej występowała w składzie: dr **Roksana Pułtorak**, dr **Danuta Ziarko**, dr **Łukasz Horak**, dr **Marek Kowalczewski**, dr **Marek Paściak**, dr **Marek Trzensiok**, dr **Jan Wilczek**, który był kapitanem drużyny i pod którego przewodnictwem w klasyfikacji drużynowej izb lekarskich ŚIL zajęła zaszczytne II miejsce, ustępując jedynie gospodarzom zawodów, którzy, jak zwykle, mieli najliczniejszą reprezentację.

W indywidualnych konkurencjach i sztafetach drużyna ŚIL wywalczyła łącznie ponad 20 medali, w tym 10 złotych, co świadczy o nieprzeciętnych zdolnościach sportowych naszych lekarzy.

W klasyfikacji indywidualnej na najlepszego pływaka XI Mistrzostw Polski Lekarzy dr Jan Wilczek zajął II miejsce, natomiast wśród kobiet dr Roksana Pułtorak zdobyła III miejsce. Zaraz za nią, z IV miejscem, uplasowała się dr Danuta Ziarko. W przyszłym roku drużyna ŚIL obiecała wywalczenie I miejsca, za co mocno trzymamy kciuki!

Jak co roku, atmosfera na zawodach była niezwykle rodzinna, a piękna pogoda sprzyjała odpoczynkowi, który po tak trudnej i wyrównanej rywalizacji był nieoceniony.

dr Jan Wilczek

Mistrzostwa Świata Lekarzy i Farmaceutów w Narciarstwie Alpejskim

Tegoroczne Mistrzostwa Świata Lekarzy i Farmaceutów w Narciarstwie Alpejskim odbyły się we Włoszech na stokach Alpe Lucia w Moenie w dniach 18-21 marca br. Lekarze Śląskiej Izby Lekarskiej odnieśli duże sukcesy i przywieźli wiele medali, w tym i złote, które wywalczyli w konkurencjach: slalom, gigant i super gigant. „Czarnym koniem” zawodów była dr **Magdalena Blaske-Kasperska**, która wywalczyła aż trzy złote medale. Ponadto dr **Katarzyna Smolik** zdobyła złoty medal w slalomie i srebrny w gigancie, dr **Katarzyna Wojcieszyn** – brązowy w supergigancie, dr **Wojciech Gwóźdź** – srebrny w gigancie.

dr n. med. Adam Dyrda

Zaproszenie na XIII Igrzyska Lekarskie

Zakopane 9-13.09.2015 r.

Piłka nożna, koszykówka, siatkówka, siatkówka plażowa, piłka ręczna, lekkoatletyka, pływanie, triathlon, kolarstwo szosowe, MTB, tenis ziemny, tenis stołowy, badminton, squash, strzelanie, golf, trójbój siłowy

Patronem Igrzysk są Naczelna Izba Lekarska i „Gazeta Lekarska”

Informacje i zgłoszenia na stronie:
www.igrzyskalekarskie.org

*Z głębokim żalem i smutkiem środowisko lekarskie
przyjęło wiadomość o śmierci*

śp. prof. dr. hab. n. med.

Andrzeja Łępkowskiego

*Żegnamy wielki Autorytet moralny i etyczny,
wybitnego Lekarza,
dobrego i prawego Człowieka,
naszego Mistrza,*

*więźnia obozu KL Auschwitz – Birkenau,
Laureata „Wawrzynu Lekarskiego”
- najwyższego wyróżnienia Śląskiej Izby Lekarskiej,
Członka Honorowego
Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów -
Chirurgów Głowy i Szyi,
wieloletniego kierownika Katedry i Kliniki Otolaryngologii
Śląskiej Akademii Medycznej,
specjalistę województwa katowickiego
i opolskiego w dziedzinie otolaryngologii,
delegata na krajowe i okręgowe
zjazdy lekarzy,
członka Okręgowego Sądu Lekarskiego
w Katowicach,*

*oddanego Wychowawcę i Nauczyciela
wielu pokoleń lekarzy,
z wielką życzliwością wspierającego
samorządność lekarską,
odznaczanego Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim OOP
oraz Złotym Krzyżem Zasługi.*

*Rodzinie i Najbliższym składam
najgłębsze wyrazy współczucia
w imieniu Koleżanek i Kolegów,
członków Śląskiej Izby Lekarskiej*

*Jacek Kozakiewicz
Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej
w Katowicach*

Z ogromnym żalem żegnamy

Alinę Oleńską-Dylich

*cenionego lekarza, wspaniałą koleżankę,
bardzo dobrego Człowieka.*

*Najbliższym Zmarłej
składamy
wyrazy głębokiego współczucia.*

*Koleżanki i koledzy z Oddziału Neurologii
Szpitala w Dąbrowie Górniczej*

Śp. Prof. Andrzej Łępkowski (1922-2015)

Stajemy dziś wraz ze sztandarem Śląskiej Izby Lekarskiej u boku śp. Profesora Andrzeja Łępkowskiego, aby pożegnać wybitnego Lekarza, dobrego i prawego Człowieka, naszego Mistrza. Trudno wypowiedzieć słowami to, co czujemy, towarzysząc dzisiaj w ostatniej ziemskiej drodze Osobie tak wielkiego formatu, będącej dla nas niedościgłym wzorem do naśladowania. Z pewnością spoglądając dzisiaj na nas liczy na to, że nie będziemy mówili o Nim zbyt wiele, że będziemy unikać przywoływania Jego doświadczeń, sukcesów czy porażek. Niezwykła skromność połączona z elegancją zjednywała Mu tak wielu sympatyków i przyjaciół, choć w trudnych chwilach naszej polskiej historii te cechy nie zawsze były przydatne czy też pomocne.

Wybitny nauczyciel i współtwórca śląskiej szkoły otorynaryngologii, pedagog, wychowawca wielu pokoleń lekarzy. Miał doskonały kontakt z uczniami, był dla nas nieocenionym przewodnikiem nie tylko po zawitych ścieżkach medycyny, ale i życia. Pozwalał na rozwój zawodowy, ufał swoim podopiecznym i gotowy był zawsze brać za nich odpowiedzialność, pomagając w chwilach trudnych wyborów. Był wzorem rzetelności lekarskiej, nie zaniedbywał podstawowych kanonów badania lekarskiego, co nas, coraz szybciej goniących za uciekającym czasem, niekiedy dziwiło, a dziś wiemy, jak to determinowało nasze późniejsze zawodowe losy.

Do Profesora zawsze można było przyjść ze swoimi problemami, które dzięki cennym i jakże trafnym radom Profesora, łatwiej było nam pokonać i rozwiązać. Umiejętność słuchania, ciepły i życzliwy uśmiech, zainteresowanie naszymi postępami w zdobywaniu wiedzy, a także naszymi dalszymi losami zawodowymi długo po ukończeniu nauki – takim Go mamy w pamięci i takim pozostanie w naszych sercach. Nie zaniedbywał pracy naukowej, wiele czasu poświęcał audiologii i otochirurgii. Ale potrafił znajdować czas na swoje pasje i zainteresowania pozazawodowe. Narty i tenis należały do ulubionego sposobu przeżywania wolnych chwil. Promieniał, gdy opowiadał o nowych trasach zjazdowych czy nowinkach tenisowych. Lubił też górskie wędrówki, w trakcie których m.in. poznał prof. Tadeusza Ceynpka, co jak wspominał, zadecydowało o Jego dalszej zawodowej drodze.

Po ludzku trudno jest nam zrozumieć, że już dzisiaj musimy się żegnać, kiedy jeszcze tak niedawno rozmawialiśmy o życiu, rodzinie, samorządzie lekarskim. Kiedy brakowało już sił na codzienną aktywność, swoich Uczniów czy Wychowanków przyjmował ze szczególną radością.

O trudnych obliczach samotności wieku dojrzałego nie mówił bowiem chętnie, nieskory przecież do narzekań i utyskiwania, ale wiem dobrze, jak to przeżywał. W trakcie tych spotkań, jeszcze niedawnych, obok wspomnianego przed chwilą Profesora Tadeusza Ceynpka, przywoływaliśmy równie często Osobę Profesora Wacława Kuśnierczyka i innych wychowanków Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, którzy odegrali wielką rolę nie tylko w powstaniu w 1948 roku Śląskiej Akademii Medycznej. Wiele mówiliśmy także o czasach współczesnych, bieżących wydarzeniach, zjawiskach zachodzących w medycynie, jej dehumanizacji i wszechobecnej nowomowie, kaleczącej i wypaczającej relację chorego z lekarzem. Ale nie brakowało także wspólnych refleksji na temat istoty życia ludzkiego, czy odkrywania tajemnic Wszechświata.

Dzisiaj z wielkim smutkiem i żalem żegnamy Nestora otorynaryngologii, honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Otorynaryngologów – Chirurgów Głowy i Szyi, wieloletniego specjalistę wojewódzkiego w dziedzinie otolaryngologii dla województw opolskiego i katowickiego.

Profesor Łępkowski od czasu odrodzenia izb lekarskich w Polsce w 1989 r. zawsze z wielką życzliwością wspierał lekarską samorządność. Działal aktywnie w pierwszej kadencji (1989-1993) śląskiego samorządu lekarskiego. Był delegatem na krajowe i okręgowe zjazdy lekarzy oraz członkiem Okręgowego Sądu Lekarskiego w Katowicach. Mam dziś przed oczyma, gdy podczas pamiętnego I Okręgowego Zjazdu, odbywającego się w niedalekim zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca w listopadzie 1989 r. dodawał otuchy, cieszył się razem z nami. Zgłoszenie wtedy przez Profesora mojej osoby jako kandydata do Okręgowej Rady Lekarskiej było i jest dla mnie wielkim zaszczytem, ale także, a może przede wszystkim, wielkim zobowiązaniem.

W uznaniu wielkich zasług i wybitnych osiągnięć w 2012 r. został uhonorowany

najwyższym wyróżnieniem Śląskiej Izby Lekarskiej – Wawrzynem Lekarskim.

Pomimo wielu tragicznych życiowych doświadczeń, zwłaszcza w okresie II Wojny Światowej, jak i po jej zakończeniu, był niestrudżonym orędownikiem zachowania wartości humanistycznych. W 2009 roku opublikował książkę „Tak było...”, w której zawarł swoje wspomnienia z czasu, kiedy był więźniem KL Auschwitz-Birkenau. Długo opierał się namowom, by opisać piekło na ziemi, któremu musiał stawić czoła, będąc za ledwie na progu dorosłego życia, gdzie żywi poruszali się z nisko opuszczonymi głowami. Opowiadał mi, że dopiero po był w Oświęcimiu po wojnie, uświadomił Mu, że z terenu obozu przy dobrej pogodzie widać Tatry. Nie złały Go także prześladowania i represje Urzędu Bezpieczeństwa, jakich doznawał w latach powojennych.

Pan Profesor był dla nas wzorem, wielkim autorytetem moralnym i etycznym, który żył i pracował zgodnie z maksymą: „*Salus aegroti suprema lex esto*”, a przy tym był człowiekiem niezwykle pogodnym, o ogromnym sercu i wielkiej życzliwości dla ludzi. Niesłychana skromność Profesora powodowała, że wiele ważnych faktów pozostawało niemalże tajemnicą, lub będąc sekretem dla wtajemniczonych, sekretem, który niektórzy z nas tu obecnych noszą w swoich sercach. Tak było z pomocą niesioną internowanym w stanie wojennym, z przechowywaniem dowodów na zbrodniczy atak ZOMO podczas pacyfikacji KWK „Wujek” w grudniu 1981 roku.

Pomimo świadomości ludzkiego przemijania, nie byliśmy przygotowani na Jego stratę, najtrafniej oddając to słowa Ks. Józefa Stanisława Tischnera: „W momencie śmierci bliskiego, uderza człowieka świadomość niczym niedającej się zapętnić pustki”. Cały bogaty, pełen dokonań życiorys Pana Profesora, daje nam świadectwo smutnej prawdy – najtrudniej rozstać się z tymi, którzy pozostawiają po sobie niedościgniony wzór do naśladowania.

Wędrował od Nowego Sącza, poprzez królewski Kraków, do Zabrza, które dziś żegna Profesora ciepłym, słonecznym dniem.

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Staję u Twojego boku, by podziękować za wszystko, co uczyniłeś dla nas, Twoich Uczniów, Wychowanków i Współpracowników z wielu ośrodków, by podziękować za to, co czyniłeś, byśmy lepiej rozumieli istotę powołania lekarskiego, tworząc zawsze przestrzeń dialogu, pełną otwartości i życzliwości, za dawane wielokrotnie, także w chwilach dramatycznych, świadectwo dobrego człowieka, humanisty i patrioty niosącego pomoc i wsparcie wszystkim potrzebującym, niezależnie od okoliczności temu towarzyszących.

Dziękuję w imieniu Wszystkich tu zgromadzonych, jak również w imieniu tych Wszystkich, którzy łącząc się z nami nie mogą dzisiaj wziąć osobistego udziału w ceremonii pogrzebowej, w imieniu Oddziału Śląsko-Opolskiego Polskiego Towarzystwa Otorinolaryngologów, którego, jak wspomniałem, byłeś członkiem honorowym.

Dziękuję także w imieniu Stowarzyszenia „Solidarność i pamięć”, którego członkowie to Ci, którzy w latach 80. ub. wieku tworzyli struktury „Solidarności”, której ideały były Tobie tak bliskie.

Dziękuję w imieniu niezliczonej rzeszy pacjentów, dla których nigdy nie szczędziłeś

czasu i wysiłku, do każdego odnosząc się z należytą uwagą i starannością.

W ślad za antycznym poetą Horacym – *non omnis moriar*, chciałbym w imieniu śląskiej rodziny lekarskiej zapewnić kochanego Profesora: zostaniesz na zawsze z nami, w naszej pamięci, w naszych wspomnieniach i w naszej modlitwie.

**Fragment mowy pożegnalnej
wygłoszonej przez
Jacka Kozakiewicza, prezesa ORL
podczas uroczystości pogrzebowych
w Zabrze-Maciejowie
6 czerwca 2015 r.**

W ostatnich miesiącach pożegnaliśmy Koleżanki i Kolegów, którzy odeszli na „wieczny dyżur”

+25 sierpnia 2014 roku, w wieku 81 lat zmarła śp. lek. **Teresa Rudecka-Trętka**. Absolwentka, rocznik 1957, Akademii Medycznej w Poznaniu, specjalista II° psychiatrii. Wieloletni pracownik Szpitala Psychiatrycznego w Toszku. Zamieszkała w Toszku.

+27 grudnia 2014 roku, w wieku 86 lat zmarł śp. lek. **Tadeusz Gościniwicz**. Absolwent, rocznik 1953, Akademii Medycznej w Łodzi, specjalista II° położnictwa i ginekologii. Wieloletni pracownik Zespołu Opieki Zdrowotnej w Zawierciu. Zamieszkała w Zawierciu.

+7 lutego 2015 r., w wieku 54 lat zmarła śp. **Alina Cesarz**. Absolwentka, rocznik 1986 Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista I° w zakresie otolaryngologii. Ostatnio pracowała w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu. Zamieszkała w Bytomiu.

+26 marca 2015 r., w wieku 80 lat zmarł śp. lek. **Janusz Wolski**. Absolwent, rocznik 1961, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista I° chorób zakaźnych i medycyny społecznej. Wieloletni pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej. Mieszkał w Sosnowcu.

+1 kwietnia 2015 r., w wieku 45 lat zmarł śp. lek. **Marek Wilkus**. Absolwent, rocznik 2006, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Ostatnio pracował w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu. Mieszkał w Katowicach.

+3 kwietnia 2015 r., w wieku 86 lat zmarł śp. lek. **Tadeusz Rzewuski**. Absolwent, rocznik 1954, Akademii Medycznej w Łodzi, specjalista I° chorób wewnętrznych. Wieloletni pracownik Zespołu Opieki Zdrowotnej w Rudzie Śląskiej. Zamieszkały w Rudzie Śląskiej.

+30 kwietnia 2015 r., w wieku 53 lat zmarł śp. lek. **Jakub Wąs**. Absolwent, rocznik 1986, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, lekarz chorób wewnętrznych. Pracownik NZOZ Przychodnia Rejonowa „Niwecka-Walcownia” w Sosnowcu. Mieszkał w Sosnowcu.

+1 maja 2015 r., w wieku 63 lat zmarł śp. lek. **Janusz Strączek**. Absolwent, rocznik 1979, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista I° chorób wewnętrznych. Ostatnio wykonywał zawód w formie prywatnej praktyki. Zamieszkały w Dąbrowie Górniczej.

+6 maja 2015 r., w wieku 49 lat zmarła śp. lek. **Alina Oleńska-Dylich**. Absolwentka, rocznik 1990, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista II° neurologii. Wieloletni pracownik Szpitala Specjalistycznego im. S. Starckiewicza w Dąbrowie Górniczej. Zamieszkała w Sosnowcu.

+7 maja 2015 r., w wieku 42 lat zmarła śp. lek. **Hanna Smolik-Ziemniak**. Absolwentka, rocznik 1997, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista medycyny rodzinnej i medycyny paliatywnej. Pracowała w NZOZ „Remedium” w Pyskowicach. Inicjatorka i założycielka domowej opieki paliatywnej, Hospicjum w Pyskowicach. Mieszkała w Pyskowicach.

+8 maja 2015 r., w wieku 85 lat zmarła śp. dr n. med. **Aleksandra Wąsowicz-Bober**. Absolwentka, rocznik 1953, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista II° radiodiagnostyki. Delegat na Okręgowy Zjazd Lekarzy w I kadencji, wieloletni pracownik Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Zamieszkała w Zabrze.

+1 czerwca 2015 r., w wieku 92 lat zmarł śp. prof. dr hab. n. med. **Andrzej Łępkowski**. Absolwent, rocznik 1952, Akademii Medycznej w Krakowie, specjalista II° otolaryngologii, wieloletni Kierownik Katedry i Kliniki Otolaryngologicznej Śląskiej Akademii Medycznej. Był delegatem na Okręgowy Zjazd Lekarzy i Krajowy Zjazd Lekarzy w I kadencji. Członek Okręgowego Sądu Lekarskiego w I kadencji. Laureat „Wawrzynu Lekarskiego” – najwyższego wyróżnienia przyznawanego przez ŚIL.

+3 czerwca 2015 r., w wieku 77 lat zmarł śp. **Czesław Klimczyk**. Absolwent, rocznik 1964 Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, specjalista II° w zakresie pediatrii. Mieszkał w Tychach, gdzie ostatnio prowadził własną praktykę prywatną.

Pozostaną na zawsze w naszej pamięci!
Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach

**KOMUNIKAT DZIAŁU
INFORMACYJNO-PRASOWEGO
ŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ**

**Dział Informacyjno-prasowy
Śląskiej Izby Lekarskiej
uprzejmie informuje,
że pod numerem tel. 32 60 44 260
mogą Państwo uzyskać konsultację w zakresie
kontaktów z mediami (codziennie w dni robocze,
w godzinach pracy Biura ŚIL)**

Nasze porady, opinie oraz inne informacje związane
z funkcjonowaniem polskiego rynku medialnego
mogą być też uzyskane drogą mailową
mediasil@izba-lekarska.org.pl
oraz w redakcji „Pro Medico”

Lekarz w trakcie III roku specjalizacji z ginekologii i położnictwa poszu-
kuje pracy w ramach poradni ginekologiczno-położniczej na terenie
Katowic, Tychów i okolic; tel. 604 889 087

Endokrynolog i ginekolog podejmie pracę w godzinach rannych
i popołudniowych; tel. 502 568 844

Specjalista anestezjolog, z ponad 20-letnim stażem w anestezji dzieci
i dorosłych, szuka dodatkowego zatrudnienia w woj. śląskim, prefero-
wane Katowice. Kontakt: profiz666@gmail.com; tel. +48 505 938 787

szukam pracy

Lekarz otolaryngolog i lekarz medycyny pracy szuka dodatkowego
zatrudnienia w Tychach i najbliższej okolicy; tel. 604 544 204

Lekarz stomatolog z 11-letnim stażem pracy w kraju i za granicą szuka
pracy (NFZ + prywatnie) w okolicach Raciborza, Rybnika, Wodzisławia
Śląskiego; tel. 519 375 605, e-mail: ar1973@interia.pl

Warszawa
ul. Sobieskiego 102 a
pokoje dwu- i trzyosobowe

dla gości hotelowych
niezwiązanych
z samorządem lekarskim
120 zł za dobę

dla lekarzy ŚIL niezależających
z opłacaniem składek
zniżka 60 zł za dobę

dla lekarzy z innych izb i osób
związanych z samorządem
lekarskim
zniżka 40 zł za dobę

możliwość wystawienia faktury
dla podmiotu wykonującego
działalność leczniczą

Rezerwacje i opłaty w Śląskiej
Izbie Lekarskiej w Katowicach
przy ul. Grażyńskiego 49a
tel. 32 60 44 200; 32 60 44 254
fax. 32 60 44 257
pn., śr. 8.15-17.00
wt., czw., pt. 8.15-16.15
Konto: 43 1020 2313 0000 3102 0020 0246

UWAGA:
Istnieje możliwość skorzystania
z noclegu
(w miarę wolnych miejsc)
z pominięciem
wcześniejszej rezerwacji.
tel. 22 851 45 79 (recepcja Hotelu)

Upzejmie informujemy,
że recepcja Hotelu
jest czynna w godzinach
od 6.00 do 22.00.

Po godzinie 22.00
klucze można odebrać
w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej
przy ul. Sobieskiego 110
za okazaniem
dowodu wpłaty.

Reklama w Pro Medico:

Wypełniony druk zlecenia ogłoszenia/reklamy lub dodatku w formie wkładki prosimy przesłać faksem 32 60 44 257 lub e-mailem (b.blecharz@izba-lekarska.org.pl), następnie przesłać pocztą oryginał zlecenia na adres Śląskiej Izby Lekarskiej.

W przypadku, gdy zleceniodawca chce otrzymać kopię zlecenia podpisaną przez reprezentantów ŚIL, prosimy przesłać pocztą dwa egzemplarze wypełnionego zlecenia. Zlecenia ogłoszenia/reklamy lub dodatku w formie wkładki można również dokonać osobiście w siedzibie ŚIL (VI piętro) w godzinach pracy Izby.

Warunkiem zamieszczenia reklamy/ogłoszenia w piśmie jest dokonanie przedpłaty i przesłanie dowodu wpłaty na nr faxu 32 60 44 257. Bezpłacie zamieszczane są ogłoszenia lekarzy i lekarzy dentyków poszukujących pracy. Szczegóły i formularze: http://www.izba-lekarska.org.pl/268-zlecenia_reklamy

ProMedico

Wydawca: Śląska Izba Lekarska w Katowicach
Nakład 14 000 egzemplarzy. ISSN 1232-8693

Redaktor naczelny: Żywiśław Mendel, zastępca redaktora naczelnego: Grażyna Ogrodowska, redaktor: Anna Zadora-Świderek, Aleksandra Wiśniowska.

Adres redakcji: „Pro Medico”, ul. Grażyńskiego 49a, 40-126 Katowice, tel. 32 60 44 260, fax 32 60 44 257,

e-mail: biuletyn@izba-lekarska.org.pl; www.izba-lekarska.org.pl

Opracowanie graficzne, skład i korekta: Wydawnictwo KA, Tarnowskie Góry, ul. Górnicza 12. Druk: Mikopol

Reklamy i ogłoszenia: Bogusława Blecharz. **Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam.**

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów. Data zamknięcia numeru: 1 czerwca 2015 r.

Materiały prasowe do następnego numeru przyjmujemy do 10 sierpnia, reklamy – do 12 sierpnia 2015 r.

Dla wszystkich lekarzy zrzeszonych w ŚIL w Katowicach pismo bezpłatne.

Okladka: fot.: Obraz licencjonowany przez Depositphotos.com/Drukarnia Chroma

